

**TRANSPORTNÍ
ZVEDÁKY**

**JAK SE ŽIJE ZDR. POSTIŽ.
VE ŠVÝCARSKU**

**CYKLOSTEZKY VHODNÉ
PRO VOZIČKÁŘE**

2/2012

RADY, INSPIRACE A MOTIVACE PRO ŽIVOT NA VOZIČKU

**Na vozíku
v korunách stromů**

VOZKA

Festivaly bez bariér

Ročník XV.

Severomoravský magazín pro vozičkáře a jejich přátele z celého Česka

15. června 2012

Tomáš Kvoch: Sledge hokejista, „blázen“ a dobrodruh – str. 46

Do Kopřivnice se sjeli sportovci z celé republiky

Třetí květnovou sobotu ožilo kopřivnické centrum **patnáctým ročníkem Sportovních her zdravotně postižených dětí a dospělých**, známých také jako **Memoriál Petra Douska**. Jejich účastníci – z různých koutů republiky, a dokonce i ze Slovenska – se utkali v několika netradičních disciplínách, které si mohl vyzkoušet každý z publika.

Nevšední sportovní dopoledne zahájil Městský dechový orchestr Kopřivnice s mažoretkami. Poté změřili účastníci své síly například ve slalomu mechanických i elektrických vozíků, jízdě po okruhu, elektrických šípkách, pétanque, střelbě ze vzduchovky, luku, ve vrhu koulí a hođu granátem či oštěpem. Program doplnil koncert country skupiny Kondori, ukázky žonglování i vystoupení kopřivnických Sokolek.

Výstava fotografií

„Protože se jednalo o jubilejní 15. ročník, připravili jsme také výstavu fotogra-

fíí, která zachycuje nejzajímavější okamžiky z předcházejících ročníků her,“ říká Ilona Mazalová, hlavní pořadatelka. „Bohužel už mezi námi není Petr Dousek, zakladatel těchto her a dlouholetý předseda Asociace zdravotně postižených Kopřivnice. Ale oproti nasmělým počátkům je dnes už jeho projekt naprosto svébytný a uznávaný. Zaznamenali jsme dokonce případ, kdy vozičkářům nepřišel doprovod a oni k nám chtěli tak moc, že se nad nimi slitoval řidič autobusu, zarisoval a sám jim doprovod nahradil.“

Olda Brantl: Trénujeme foukání šipek

Střelba lukem lákala mj. i profesionálním vybavením.

Foto: (di)

„Je to bomba,“ doplňuje Oldřich Brantl, který je na vozíku takřka od narození. „Hry se dostaly do povědomí široké veřejnosti a zároveň slouží jako místo každoročního setkávání vozičkářů z celé republiky. Osobně mám odtud také několik pohárů a medailí.“

Pokračování na str. 48

OMBUDSMAN: Sociální systém nefunguje

Po čtyřech měsících účinnosti tzv. Sociální reformy veřejný ochránce práv konstatuje, že realita se od proklamovaného záměru podstatně liší. Sociální systém nefunguje, jak by měl, a situace zejména rodin s dětmi a seniorů se zhoršuje.

Dávky pomoci v hmotné nouzi, v souvislosti s nimiž se nejčastěji hovoří o zneužívání, tvoří pouze 11 % celkových výdajů na dávky vyplácené Úřadem práce. Proto nelze paušálně tvrdit, že většina příjemců sociálních dávek je zneužívá. Lidé oprávněně od státu očekávají pomoc, nikoli obviňování, že systém zneužívají. • **Pracovníci vyřizující sociální dávky jsou přetížení.** • **Chybí prostor pro sociální práci s klienty, deklarovaná adresnost dávek se „nekoná“.** • **Průtahy uvrhávají některé lidi do tíživé situace.** • **Jasná pravidla jsou nejasná.** • **Systém spolupráce mezi ÚP a obecními úřady je disfunkční.**

Celý článek na str. 10

FESTIVAL 2012

nadace

ZÁŽITKY
BEZ
BARIÉR

OKD

ZVÝHODNĚNÉ VSTUPNÉ PRO ZTP I VYCHYTÁVKY PRO POHODLÍ
bezBAR | VOZÍČKÁŘI NEJEN PŘED, ALE I ZA BAREM...
WORKSHOPY A PRODEJ VÝROBKŮ CHRÁNĚNÝCH DÍLEN
PREZENTACE PRODUKTŮ ZPORTÁLU WWW.PRACEPOSTIZENYCH.CZ

**UNITED ISLANDS
ČESKÉ SPORITELNY
PRAHA | 21.-23.6.**

**COLOURS OF OSTRAVA
OSTRAVA | 12.-15. 7.**

**ŠTĚRKOVNA OPEN MUSIC
HLUCÍN | 3.-4. 8.**

**ŽIVÁ ULICE
PLZEN | 9.-12. 8.**

Slevy pro zdravotně postižené

Na jakou slevu má nárok osoba s handicapem se můžete dozvědět z nových internetových stránek www.myslimenta.cz, které připravila Telefónica Czech Republic. Firma tady uvádí kromě informací o svých aktivitách společenské odpovědnosti také přehledně shrnuté informace pro osoby se zdravotním postižením. Zákazník se zde jednoduše dozví, na jakou slevu má nárok a jak si o ni požádat. Podobně jsou popsány informace pro seniory a služba Hovor pro neslyšící.

Do Prčic šlo letos 21 tisíc lidí

Pochodu Praha – Prčice, který se letos v květnu konal po sedmačtyřicáté, se zúčastnilo více než 21 tisíc lidí. Zájemci o zdolání této legendární chodecké akce měli k dispozici 15 tras v délce od 23 do 70 kilometrů. Nejvíce účastníků, celkem 3 650, organizátoři napočítali na dětské trase o délce 23 kilometrů a mírně příbylo i vozíčkářů. Pro přesně 136 handicapovaných výletníků byla připravena 13kilometrová trasa. Bohužel se jim na této specializované trase pletli do cesty i cyklisté a lidé s kočárky, pro něž není určena.

Prostor pro lidi s handicapem

Přiblížit život a problémy lidí s handicapem běžné populaci a dát jim možnost se na webu realizovat psaním článků, blogu nebo zveřejněním uměleckých děl – to je záměrem nového **zdravotně-sociálního internetového portálu Lidé mezi lidmi**. Portál by se podle provozovatelů měl stát oknem mezi světem zdravých lidí a lidí jakkoliv znevýhodněných s tím, že hlavním cílem portálu je prosazování práv handicapovaných občanů a poukazování

na jejich nelehkou situaci v současné společnosti. V České republice žije přibližně milion lidí se zdravotním postižením.

S Bezbatour na cesty?

Projekt **Pestré společnosti** – cestovní agentura **Bezbatour** – hodlá usnadnit cestování nejen vozíčkářům. Firmu vymysleli, založili a řídí lidé s tělesným postižením, přičemž projekt Bezbatour se stal v dubnu vítězem soutěže Best Eco&Social Ideas a podle odborníků z podnikatelské sféry patří k nápadům s největším pozitivním společenským přínosem. Lidé s postižením, stejně jako kdokoli jiný, rádi cestují, ale při výběru dovolené se střetávají s nejrůznějšími překážkami a bariérami. Pracovníci Bezbatour návštěvou zařízení v ČR zmapují skutečný stav a až poté doporučí svým zákazníkům na www.bezbatour.cz. První nabídku pobytů nabídnou v říjnu 2012.

Nový web CAR CLUBU

Cílem nového webu www.carclub.cz je zjednodušit a zpřehlednit nabídku produktů a služeb klíčové cílové skupině, jimiž jsou spoluobčané s handicapem. Současně web nabízí pro firemní klientelu přehlednou nabídku možností tzv. náhradního plnění. CAR CLUB už několik let poskytuje komplexní poradenské služby handicapovaným a pomáhá se zajištěním jejich mobility, mj. nabídkou nových vozů ŠKODA.

Pojištění státního příspěvku na zakoupení motorového vozidla

Společnost AutoESA v rámci svého programu Handy car a ve spolupráci s pojišťovnou AIM připravila nový program pojištění státního příspěvku ZTP TOTAL-R. Jedná se o pojištění poměrné částky, kterou by v případě totální škody či odcizení vozidla požadoval stát zpět. Limit pojistného plnění je stanoven na jednotlivé měsíce předem, limit je určen na každý kalendářní měsíc a postupně se snižuje. Tento limit odpovídá částce, kterou je držitel ZTP, ZTP/P povinen vrátit v případě totální škody. Spoluúčast není aplikována. Více na www.handycar.cz.

Příručka chytrého vozíčkáře

Deset nejčastějších chyb při volbě vozíku, odpovědi na devět nejčastěji kladených otázek na to, jak získat nový vozík a další rady sepsal zdravotník Petr Rusek.

Zájemci mohou získat 15stránkovou příručku bezplatně na jeho webových stránkách <http://mechanicky.invalidni-vozik.cz/cs>.

(bf)

Obsah čísla

ZPRAVODAJSTVÍ	1–7
SOCIÁLNÍ SLUŽBY	8–13
VZDĚLÁVÁNÍ	13–15
ZAMĚSTNÁVÁNÍ	16
ZDRAVOTECHNIKA	17–28
MOTORISMUS	28
ZDRAVOTNICTVÍ	29–33
KULTURA	33–41
SPORT	40–51
CESTOVÁNÍ	52–58
VZTAHY	59–60
PORADNA	60–63
DOPRAVA	64
BYDLENÍ	65
VOLNÝ ČAS	66–69
INZERCE	70

ČERNÁ KRONIKA.....	6
NAPSALI JSTE NÁM	7
HUMOR	7
NOVÉ KNIHY	15
ASISTENČNÍ PES	17
MANIPULAČNÍ PROSTŘEDKY	18
PŮJČOVNY KOMP. POMŮCEK	24
CIZÍ SLOVA	27
HUDEBNÍ FESTIVALY	36
CYKLOSTEZKY	52
ERGOTERAPIE PRO RADOST	67
TIRÁŽ	70

Přílohy

REKLAMNÍ PŘÍLOHA

Z myšlenek moudrých

*Toho, kdo chce jít,
osud vede,
toho kdo nechce, vleče.*

Latinské přísloví

***

*Osudem často nazýváme
souhrn chyb, kterých jsme
se v životě dopustili.*

Oliver Herfort

***

*Osud míchá karty,
my hrajeme.*

Arthur Schopenhauer

***

*Fakt, že budík nezazvonil,
změnil už mnoho lidských
osudů*

Agatha Christie

Editorial

**Je to jednoduché,
kdo chce, ten
chce...**

Čeští handicapovaní sportovci dolaďují předparalympijskou přípravu, kontrolují pečlivě své výkony, zvažují, zda ještě přidat něco dalšího do tréninku, studují

program her i jejich navazující aktivity, mapu sportovišť. Prostě těch 90 českých, sportovními výkony předurčených lidí i jejich doprovod se těší na srpnovo-zářijový Londýn. A mají se nač těšit – historie paralympijského klání mluví ve prospěch České republiky. Můžeme vzpomenout: Atlanta 1996 – 10 medailí (2–7–1), slavné Nagano 1998 – 7 medailí (3–3–1), v Sydney 2000 naši získali 43 medailí (15–15–13), v Salt Lake City 2002 vybojovali 5 medailí (2–1–2) a v Aténách 2004 skvělých 31 medailí (16–8–7).

Přítom nechybělo málo a kvůli zabomyším válkám v zákulisí sportu handicapovaných málem londýnské klání našim paralympionikům uniklo. Je jasné, že kdo jen trochu nakoukne do zákulisí sporu, pozná, že bylo nutné věci už dávno řešit. Ano ŘEŠIT, ne nechat vyhnívat. Kolik zbytečně ztraceného času a tahanic předcházelo poslednímu kroku IPC (Mezinárodního paralympijského výboru), který v říjnu loňského roku pozastavil členství Českému paralympijskému výboru v IPC. Důsledkem by samozřejmě byla neúčast českých paralympioniků na letošní nejvýznamnější sportovní události planety. Asi až tahle ostuda otrásla kompetentními (lze-li představitel obou znesvářených stran takto nazvat...) a konečně všichni vykročili k tomu, aby se začali domlouvat, jak ostudu zmírnit, a našim sportmanům – mužům i ženám – jízdenku nebo letenku do Londýna pořídit...

A co říct závěrem? Spor obou stran se zdá být na dobré cestě k úplnému vyřešení (v únoru 2012 IPC zrušil českou suspendaci...). Nyní jde o to, aby lidé, kteří se tímto budou dále zabývat, našli co nejdříve kompromis. A co je hlavní – musí myslet na prospěch těch, o které jde především – naše vynikající paralympijské sportovce!

Blanka Falcníková

„Hanba! Chceme důstojně žít – jsou nás tři miliony!“

Praha, 30. května 2012, Palackého nám. (před Rudolfinem), 13 h – Demonstraci proti snižování příjmů seniorů a lidí se zdravotním postižením (vládou navržené snížení valorizace penzí o 2/3 od 1. ledna 2013) pořádala Rada seniorů s NRZP ČR.

Na vůbec první demonstraci důchodců jich podle pořadatelů dorazily až 4 000, podle policie 1 500. Akce vyvrcholila před sídlem kabinetu, kde chtěli účastníci předat své požadavky premiéroví Petru Nečasovi. Ten ale za demonstranty nepřišel. Zachování plné valorizace je podle něj „mimo ekonomickou a rozpočtovou realitu“. Prohlášení s požadavky, mezi něž kromě zachování nynějšího tempa růstu penzí patří i odstranění stropů na odvody sociálního pojištění, odklad důchodové reformy a přijetí zákona o sociálním bydlení, převzal šéf Úřadu vlády. Kolem 15 h se účastníci rozešli.

(red), foto: František Fux

V Brně připravují atlas pro orientaci vozíčkářů a lidí se sníženou mobilitou

Různé studie uvádějí, že třetina obyvatel má nějakým způsobem sníženou schopnost pohybu a orientace. Do této skupiny patří nejen lidé se zdravotním postižením, ale i senioři, rodiče s kočárky nebo lidé po úrazech. V Brně to znamená, že zde žije až 160 000 lidí, pro něž jsou bezbariérové trasy důležité.

To je hlavní důvod, proč v Brně vzniká tzv. atlas pro vozíčkáře a lidi se sníženou mobilitou. Ti z něj zjistí například to, jakým vchodem se mají vydat do budovy magistrátu, aby bezradně nestanuli před schody, nebo kde najdou bezbariérovou lékárnu. Atlas bude zároveň informovat (v češtině a angličtině) o přístupnosti památek, muzeí, galerií i úřadů.

„Podobné mapy vznikaly v Brně už dřív,“ říká náměstek primátora Oliver

Pospíšil, „ale současný atlas data zaktualizuje. Přibývá totiž nízkopodlažních spojů v hromadné dopravě, postupně se upravují i zastávky a nástupní ostrůvky MHD. Další informace se budou týkat rovněž bezbariérových toalet, poboček Family Point, lékáren, restaurací, obchodů a bankomatů.“

Mapování má letos skončit, přičemž náklady na atlas nepřesáhnou 100 000 korun. Podle náměstka Pospíšila by výsledný dokument měl být ke stažení i na městských internetových stránkách. Zájemci si jej budou moci vyzvednout také v různých informačních centrech i v organizacích pomáhajících rodinám a zdravotně postiženým.

(di)

NRZP zvolila nové předsednictvo

Prohlášení delegátů RS NRZP ČR k aktuální celospolečenské situaci

Praha, 30.–31. 5. 2012 – Republikové shromáždění Národní rady zdravotně postižených v ČR (NRZP ČR) zvolilo dle stanov na nové čtyřleté funkční období:

- předsedou NRZP ČR Václava Krásu,
- prvním místopředsedou NRZP ČR Jiřího Morávka,
- místopředsedou NRZP ČR Janu Hrdou, Jiřího Vencla,
- členy předsednictva NRZP ČR Šárku Prokopiusovou, Alenu Loudovou.

Prohlášení delegátů RS NRZP ČR k aktuální situaci ve společnosti:

My, delegáti Republikového shromáždění NRZP ČR, si uvědomujeme současnou složitou společenskou a ekonomickou situaci. Přesto se domníváme, že současná krize není primárně krizí ekonomickou. Jsme stále více přesvědčeni o tom, že se jedná o hlubokou krizi hodnot, zasahující struktury euroatlantické civilizace. Slova jako soudržnost, solidarita, pochopení pro druhé, pomoc či obětování se pro druhé byla nahrazena slovy úspěch, výnos, komerce, výkon a další. Krize hodnot se nutně projevuje i v rozdělování zdrojů, takže na solidaritu, sociální pomoc a soudržnost je stále méně prostředků. V krizových obdobích patří do nejohroženějších skupin ti, kteří se mohou nejméně bránit. Patří sem nepochybně rodiny s malými dětmi, senioři a lidé se zdravotním postižením.

Reformní kroky současné vlády v oblasti sociální péče, zdravotnictví, daní a v dalších oblastech výrazným způsobem ovlivňují kvalitu života lidí se zdravotním postižením. Nejsou realizovány s cílem zefektivnit a zkvalitnit potřebnou pomoc osobám se zdravotním postižením, nýbrž jde primárně pouze o snižování výdajů v této oblasti. Jsme přesvědčeni o tom, že tento reformní étos je chybný a v dlouhodobější perspektivě povede ke snižování kvality života osob se zdravotním postižením, ke snižování jejich příjmů, a tím i schopnosti žít samostatně a užívat stejných práv a plnit stejné povinnosti jako ostatní občané.

Poslední reformní kroky v oblasti sociálního zabezpečení a zdravotní péče výrazným způsobem snížily příjmy rodin s těžce zdravotně postiženými dětmi, což ohrožuje jejich schopnost poskytnout svým dětem takovou péči, aby obstály v životě a v konkurenčním prostředí dnešní společnosti. V oblasti zdravotnictví se

vlivem neúměrného zvyšování spoluúčasti na zdravotní péči výrazným způsobem limituje přístup nejen osob se zdravotním postižením, ale i seniorů a rodin s malými dětmi ke zdravotní péči. Považujeme tyto reformní kroky za škodlivé a neodpovídající skutečné ekonomické situaci České republiky.

Vyzýváme Vládu ČR, Parlament ČR a ostatní představitele státu, aby všechny budoucí reformní kroky poměřovali jejich dopadem na cílové skupiny. Reformy v sociální oblasti a ve zdravotnictví nejsou podle našeho mínění prointegrační, ale vyčleňují osoby se zdravotním postižením ze společnosti, neboť podpora z veřejných zdrojů se zaměřuje spíše na „pouhé přežívání“, a nikoliv zlepšování kvality života. NRZP ČR je kdykoliv připravena jednat o všech reformních návrzích, které budou předkládány. Věříme, že i představitelé státu mají vůli k jednání a nebudou přijímat změny, které se dotýkají osob se zdravotním postižením, aniž by je předem projednali s jejich reprezentací.

Priority činnosti NRZP ČR na období 2012–2013

NRZP ČR bude usilovat zejména o další legislativní změny, které by změkčily dopad současně platných právních předpisů tzv. reformy, a to o:

- změnu koeficientů pro přepočtení invalidních důchodů;
- posílení rodinných rozpočtů při péči o osobu se zdravotním postižením;
- rozšíření spektra pomůcek, které budou hrazeny z veřejných rozpočtů;
- změnu způsobu hodnocení míry závislosti tak, aby nebyly diskriminovány jednotlivé skupiny osob se zdravotním postižením;
- navrácení institutu osoby zdravotně znevýhodněné;
- zmenšení dojezdové vzdálenosti do zdravotnických zařízení;
- zlepšení personálního vybavení zdravotnických zařízení;
- snížení spoluúčasti za úhradu při pobytu ve zdravotnických zařízeních, za léky a zdravotnické prostředky;
- dokončení jednání o vzniku Monitorovacího výboru Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením;
- přípravu zákona o ucelené rehabilitaci tak, aby zákon obsahoval základní priority NRZP ČR v této oblasti;
- důsledně prosazovat rovnost formál-

ních a neformálních poskytovatelů služeb sociální péče;

- v rámci rozvoje občanské společnosti vyvinout maximální snahu na eliminaci dopadu občanského zákoníku na organizace osob se zdravotním postižením.

V říjnu 2012 se uskuteční volby do krajských zastupitelstev. Naší prioritou v této oblasti bude, aby Krajské rady osob se zdravotním postižením navázaly úzký pracovní kontakt s nově zvolenými představiteli krajských samospráv a vytvořily předpoklady pro úspěšnou spolupráci v následujícím čtyřletém období. Jednotlivé KRZP budou zejména:

- kontaktovat představitele volebních stran, aby zapracovali do svých volebních programů potřeby osob se zdravotním postižením;
- spolupracovat s nově zvolenými představiteli krajské samosprávy a prosazovat vytvoření komise pro osoby se zdravotním postižením;
- usilovat o přijetí Krajských plánů vyrovnávání příležitostí tam, kde doposud ještě nebyly přijaty;
- usilovat o zřízení fondů při krajských samosprávách, které by přispívaly na činnost občanských sdružení zdravotně postižených;
- monitorovat plnění Krajských plánů vyrovnávání příležitostí pro OZP.

Současná krize se projevuje nejen v ČR, ale i na úrovni EU. NRZP ČR, společně s ostatními členy EDF, vytvoří iniciativu směřující k jednání evropských struktur o dopadech krizových jevů na osoby se zdravotním postižením a jejich co největší eliminaci. V oblasti mezinárodní bude NRZP ČR usilovat zejména:

- o uskutečnění veřejného slyšení v Parlamentu EU o dopadech krize na OZP;
- o vytvoření Alternativní zprávy EDF ke Zprávě EU o plnění Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením.

NRZP ČR

Staronový předseda NRZP ČR Václav Krása

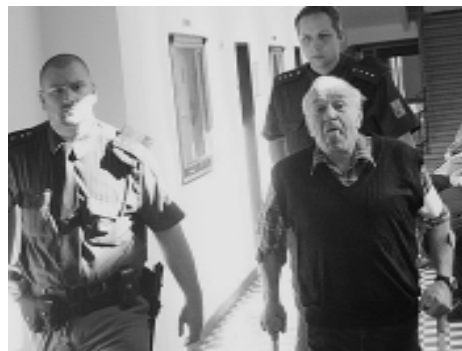
Černá kronika

Znásilnil mě, tvrdí vozičkář

Okresní soud v Hradci Králové se snaží nalézt pravdu v případě obvinění padesátiletého zřízence novobydžovské nemocnice, který měl podle obžaloby znásilnit sedmadvacetiletého muže připoutaného na invalidní vozík. Hrozí mu šest měsíců až pět let za mřížemi za to, že měl údajně podle obžaloby vloni v září během tří dnů celkem čtyřikrát zneužít zmiňovaného invalidu. Mladý muž je po dětské mozkové obrně odkázaný na pomoc druhých. „Nevěříme, že by něco takového udělal,“ uvedla u soudu jedna ze zdravotních sester. I tak však obžalovaný dostal v nemocnici výpověď za hrubé porušení pracovního řádu. U soudu vypovídali i znalci z oboru psychologie a psychiatrie, podle nichž je poškozený vozičkář značně nevěrohodný. Reagoval prý na otázky často výbuchem smíchu. Lékařka poškozeného naopak u pacienta u soudu potvrdila, že trpí posttraumatickou stresovou poruchou.

Močil na veřejnosti a pobodal souseda

Překvapivě mírný trest vyměřil Krajský soud v Ostravě třiašedesátiletému invalidovi Josefu Švábeníkovi, který loni v srpnu ve zlosti pobodal masivním loveckým nožem na ulici svého souseda za to, že ho napomenul, že v opilosti za bílého dne močí v místech, kam si chodí hrát děti. Soud muže uznal vinným z pokusu o vraždu, trest šesti let nepodmíněně je ale hluboko pod základní sazbou.

Josef Švábeník má za pokus o vraždu strávit za mřížemi šest let. Foto: Právo

Nepustili vozičkáře do restaurace

Nevesele skončila pro Alexandra Mokina z Jekatěrinburgu oslava jeho 27. narozenin, kterou chtěl uspořádat se svými přáteli v jednom z místních podniků. Oslavence do restaurace nepustili, protože je vozičkář, se slovy: „Kazil byste chuť ostatním hostům.“ Mokin je odhodlán dát

věc k soudu. V Rusku žije 13,2 miliónu invalidů, což je 9,5 procenta obyvatel, přitom nedostatečně ohleduplný přístup k vozičkářům kritizoval i bývalý prezident Dmitrij Medvěděv. Ten přiznal, že invalidé v Rusku nemají náležitý přístup ke vzdělání, lékařské péči ani rekreaci.

Ochrnutý Brit žádá soud o povolení ukončit život

Brit Tony Nicklinson, který je od mrtvice před šesti lety nehybný, žádá soud o právo ukončit svůj život. Chce, aby jeho život mohl ukončit lékař, aniž by se tím vystavoval trestnímu stíhání. Osmapadesátiletý otec dvou dospělých dcer komunikuje jen očním kontaktem prostřednictvím přístrojů. Podle odborníků skončí spor u nejvyššího soudu. Nicklinsonův zdravotní stav nedovoluje, aby pomoc aktivně přijal. V takovém případě by musel být zabit, za což dotyčné osobě hrozí obžaloba z vraždy.

Tony Nicklinson s manželkou Jane.

Foto: Profimedia

Zmlátil berlemi muže do bezvědomí

Francouzskými holemi napadl senior na konci ledna v pražském metru jiného cestujícího a způsobil mu vážná zranění hlavy. Incident se odehrál u eskalátorů ve stanici metra Malostranská, kdy jeden z cestujících požádal seniora, aby uvolnil eskalátor pro ostatní. Dotaz útočnicka popudil a poškozeného udeřil třikrát holemi do hlavy. Ten při útoku na chvíli ztratil vědomí a utrpěl zranění hlavy, pro které byl převezen k ošetření do nemocnice. Útočník zraněnému nepomohl a ze stanice okamžitě odjel.

Všímavci zachránili vozičkáři auto

O speciálně upravenou Fabii přišel počátkem dubna vozičkář v Ústí nad Labem. Pro „autonenechavce“ muselo být zvláštní řízení překvapením, navíc se

z auta dlouho netěšil. Za několik hodin ho totiž zastavila hlídka, kterou upozornili místní občané. Uvnitř seděli čtyři recidivisté. Muž, který řídil, navíc ani neměl řidičák. Auto bylo vráceno majiteli.

Brutálně znásilnil vozičkářku

Německo, Hannover, květen 2012, kolem šestnácté hodiny – 35letá vozičkářka se vrací domů lesní pěšinou u zoologické zahrady. Před třemi lety ochrnula na polovinu těla a musela opustit svou práci zdravotní sestry. Znenadání její vozík začne někdo tlačit. Ona se nedokáže bránit. Neznámý ji tlačí hluboko do okolního křoví. Jednou rukou jí drží ústa, aby nemohla křičet. Nakonec ji z vozíku svrhne na trávu a na místě brutálně znásilní. Zmlácená a znásilněná žena se z posledních sil dovlékla domů. Dlouho řešila svůj stud a až po šesti dnech ohlásila svoje znásilnění na policii.

Namotal se na kolo autobusu

Počátkem dubna kvůli chvilkové nepozornosti přišel o život 47letý muž chodící s pomocí francouzských holí. Nešťastně se při venčení svého psa přimotal přímo pod kola otáčejícího se autobusu v Lučanech nad Nisou na Liberecku. Jeho tělo se namotalo pod zadní nápravu autobusu. Řidič si ničeho nevšiml. Muž byl poté vlečen zhruba 300 metrů až na další zastávku. Mrtvého těla na podvozku si všiml až jiný řidič, který na ně upozornil. Šlo už o druhou podobnou nehodu. V lednu zemřel 30letý muž ve Zdicích na Berounsku, když se chtěl u motoru autobusu ohrát. Také ho namotalo kolo.

Invalida si dal konopí a chtěl létat

Strážníci v Děčíně v polovině května přišli zklidnit do jednoho z bytů 27letého invalidního muže, když tropil výtržnosti. Protože muži chybí část nohy pod kolenem, požádal strážníky, ať mu z vedlejšího pokoje přinesou protézu. Když do místnosti vešli, narazili na desítky rostlin konopí. Strážníci okamžitě zavolali republikové policisty, kteří zabavili jak rostliny, tak zařízení k jejich pěstování v místnosti.

Zdroj: Deník, ČTK, Novinky, Aha!, Právo

Připravila: (bf)

Napsali jste nám

Poděkování lékařům Městské nemocnice Ostrava

Vážená redakce,
posílám Vám kopii dopisu, který jsem poslala panu řediteli Městské nemocnice Ostrava.

Vážený pane řediteli,
dovolte mi, abych vyslovila svůj názor na péči o pacienty v Městské nemocnici Ostrava. Byla jsem dlouhou dobu hospitalizována na oddělení chirurgie, konkrétně lůžkové části E a D.

Přes veškerou péči lékařů se nepodařilo zabránit amputaci LDK. Všechny metody, které použili, se nesesetkaly s úspěchem vzhledem k těžké cukrovce. V této době jsem před operací byla ošetřena také na oddělení kardiologie, kde mi byl proveden zákrok na ostiu kmene ACS.

Od roku 2008 jsem prakticky do dnešního dne v neustálé péči těchto lékařů. V roce 2007 jsem byla na zdejší kardiologii poprvé, byla jsem zde převezena z Barcelony. Už tenkrát jsem si uvědomovala, jaký je rozdíl mezi nemocnicemi v Barceloně a tady. Chtěla bych Vám poděkovat, že lékaři a zdravotní personál na všech odděleních, kde jsem se léčila, byli velmi ohleduplní a perfektně zvládali a měli pod stálou kontrolou všechny pacienty. Možná se Vám bude zdát toto mé vyznání naivní, ale protože jsem prožila vše na vlastní kůži, jsem přesvědčená, že všichni tito zdravotníci si zaslouží úctu a obdiv a pozdrav v předklonu.

Když sleduji různé názory z poslední doby na výběr lékařů při zdravotních výkonech a s tím související problematiku finančních odměn za jejich provedení, jsem přesvědčena, že všichni lékaři přistupují ke všem pacientům stejně. Nedělají rozdíly a snaží se o zajištění léčby a péče u všech stejně. A to je nejdůležitější! Toto jsou mé zkušenosti a určitě můj názor sdílí více lidí.

V roce 2011 jsem byla opět hospitalizována v této nemocnici, tentokrát pro srdeční zástavu. Tým primáře MUDr. Radima Kryzy mi zachránil život, a to do slova. Také bych chtěla vyjádřit pochvalu a vděčnost celému zdravotnímu personálu včetně pomocných pracovníků. Měli bychom si jejich práce vážít.

Dovolte mi, prosím, Vaším prostřednictvím poděkovat všem lékařům na oddělení chirurgie, zejména MUDr. Aleši Matuškově a primáři MUDr. Tomáši Mrázkovi a celému týmu. Rovněž si velmi vážím péče, které se mi dostalo na oddělení kardiologie od všech lékařů

týmu primáře MUDr. Radima Kryzy.
Ještě jednou všem děkuji.

Jana Palicová, Ostrava

Ach, ti netolerantní řidiči!

Dobrý den,
ráda bych se čtenáři *Vozky* podělila o svůj názor na nešvary, které nejsou bohužel ojedinělé a stávají se, alespoň v našem případě, až moc často. Nedá se říci, že je to přímo nešvar, spíše bezohlednost ostatních – tentokrát řidičů.

Oč jde? Přijeli jsme k nákupnímu centru Avion a zaparkovali na vyhrazeném parkovišti pro vozíčkáře. Ta jsou vždy po dvou stáních. Po pravé ruce jsem měla auto postavené až k pravé lince – zdravotní postižení měl asi řidič či spou jezdec sedící za ním. Vzhledem k tomu, že přítel je vozíčkář, postavila jsem naše auto tak, aby byl mezi vozidly co největší prostor na manévrování s vozíkem: tedy k levé lince vedlejšího stání. V pohodě jsme nakoupili, ale jaký šok nás čekal po příchodu k autu! Na čáře mezi oběma vozidly – obě označená znakem O1 – si parkovalo auto nějakého frajera. Prostor pro vozík? Tak asi 30 cm. Ochranka nikde, to je, bohužel, pravidlo alespoň tady určitě, že když ji potřebujeme, je úplně jinde.

Ječela jsem, že to bylo slyšet asi i na druhém konci parkoviště. Po nějaké době čekání se s plným vozíkem a nasupeným výrazem vrátil majitel onoho vozidla, Co myslíte, že udělal? Když jsme se ho ptali, zda pozná dopravní značení a kde mu

vystavili řidičák, nevybíravě nám vynadal. Měli jsme po náladě a odjeli kousek dále k OBI.

Opět jsme koukali: na označeném parkovišti pro vozíčkáře stálo auto. Řidič seděl, jako by se nechumelilo, nohy na palubní desce, vedle něj v otevřených dveřích slečna s cigaretou. Jelikož jsem neměla možnost postavit naše auto na jeho pravou stranu, musela jsem pomalu najíždět nalevo, kde stála dotyčná slečna. Slečna počala ihned ječet, že je sice stíhlá, ale více nám uhnout nemůže. Když jsme ji i řidiči slušně vysvětlili, že stojí na parkovišti pro vozíčkáře, a tedy tam stojí neoprávněně, sřapatá slečna pohodila hlavičkou, odhodila zbytek cigarety, nastoupila a řidič jen vycouval a zmizel.

Občas parkuji před domem. Ne na parkovišti, ale souběžně s vozovkou vedle chodníku. I když mám označené vozidlo i vzadu znakem vozíčku a s prosbou o parkování alespoň 1,5 m od vozidla, jsou řidiči, kteří se po-staví k zadnímu nárazníku tak, že je mezera mezi auty menší deseti centimetrů! Jak mám vozík dát do kufru, to tedy nevím. Mám zavolat odtahovku nebo co v takovém případě dělat?

Doufám, že se většině motorizovaných vozíčkářům podobné zádrhele nestávají. Všem přeji ohleduplné spoluobčany-řidiče. Já už s sebou vozím fotoaparát, abych podobné události zdokumentovala, takže možná někdy příště opět na shledanou na stránkách *Vozky*.

Janka Dunková, Ostrava

V rámci programovaného zeštíhlování naší akciové společnosti jste s okamžitou platností propuštěni!

Milan Linhart

JAK SE ŽIJE (nejen) ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÝM VE ŠVÝCARSKU

Na tuto otázku hledali odpověď zástupci občanského sdružení **Života bez bariér z Nové Paky** při 1. studijní návštěvě Švýcarska ve dnech 20.–24. 3. 2012, která se uskutečnila v rámci projektu „Výměna zkušeností a dobré praxe v oblasti integrovaného přístupu k péči o pohybově postižené pro zlepšení kvality jejich života“ v rámci sub-projektu financovaného z Fondu Partnerství Programu švýcarsko-české spolupráce. Na financování projektu přispělo také Město Nová Paka a Královéhradecký kraj

Program studijní návštěvy pro nás zajistila partnerská organizace **Handicap Architecture Urbanisme** se sídlem v Ženevě, kterou zastupovala po celou dobu našeho pobytu architektka paní Silvia Heinzmann. Paní Heinzmann je expertkou pro bezbariérovou výstavbu. Cílem návštěvy bylo získat poznatky, zkušenosti, názory, náměty v oblasti bezbariérovosti různých staveb, životního stylu lidí se zdravotním postižením a služeb zajišťujících imobilitu lidí s handicapem.

V Basileji vše bez problémů

Město Basilej bylo místem, kde jsme měli možnost poznat architekturu místní radnice, která je historickou památkou. Zjistili jsme, že vozíčkář se může volně pohybovat po celém objektu. V objektu radnice jsme měli možnost vidět a i vyzkoušet výsuvnou vstupní rampu, výtahy, bezbariérové vstupy v celé starobylé budově. Ve staré části města jsou vstupy do obchodů, bank, restaurací, kulturních zařízení, na poštu zcela bezbariérové.

Zleva: Pan Maser – architekt a švýcarský poradce pro bezbariérovost Curychu, pan Walcher ze švýcarského sdružení Pro Informix a pan Fučík (sdružení Život bez bariér), který zkouší bezbariérový přístup.
Foto: Jitka Fučíková

Dále jsme navštívili základní školy, kde sice nemají prozatím žádné děti s handicapem, jsou ale na tyto situace ze zákona připraveni. Výtahy, bezbariérová sociální zařízení, označení všech prostor, na vše je dbán důrazný zřetel. Hned první den jsme měli možnost poznat, jak ve Švýcarsku řeší nenadálé situace. Zástupci našeho sdružení se ulomilo zadní kolo u elektrického vozíku. Během několika minut jsme dorazili do prodejny s kompenzačními pomůckami, kde poskytují i servis. Oprava našeho vozíku byla vyřešena během jedné hodiny.

Poslední místo, které jsme v Basileji navštívili, bylo Centrum pro zrakově

postižené. Toto centrum je špičkově vybavené a technologie, které jsou zabudovány v objektu, nejsou u nás zatím využívány.

Po dvoudenním poznávání města Basilej jsme nabyli dojmů, že člověk na vozíku nemá problém dojet kamkoli, ať bezbariérovou tramvají nebo po vlastní ose. Je zde vše řešeno tak, že pokud se nelze dostat do budov hlavním vchodem, lze použít vchod podpůrný.

Curych a okolí

Dvoudenní návštěva města Curych a blízkého okolí pro nás byla také nezapomenutelným zážitkem. První den nás

Basilej

Foto: Internet

Curych

Foto: Internet

městem provázal pan Joe Manser, poradce pro bezbariérovost města Curych. Ukázal nám bytový dům pro sociálně slabé a zdravotně postižené osoby. Zde bylo patrné, že je vše řešeno tak, aby byly přizpůsobeny pro imobilní občany a volný pohyb po celém objektu. Funguje zde vzájemná pomoc všech tamních obyvatel. Dále jsme vyzkoušeli rampu pro vozíčkáře u místní radnice, prošli jsme starým městem, kde jsme viděli řešení bezbariérových přístupů do obchodů.

Druhý den jsme se vydali do města **Schaffhausen**, kde jsme navštívili komplex zařízení pro lidi s těžkým zdravotním postižením. Architektonické prvky nás inspirovaly natolik, že bychom je alespoň zčásti rádi aplikovali v našem připravovaném projektu revitalizace kláštera. V tomto objektu nás provázela mladá žena s těžkým postižením, která využívá pro veškeré úkony v objektu přístroje „Ja-

mes“. Tento přístroj ovládá samootevírání a zavírání dveří, světla v místnosti, slouží jako telefon, spouští PC, přivolává asistenci atd. I přes vlastní těžké postižení je žena natolik aktivní, že pro ostatních 22 lidí s podobným osudem zajišťuje kulturní programy, návštěvy divadel, výlety a další volnočasové aktivity.

Prohlídky objektu se zúčastnila také architektka paní Catherine Leu, která celý tento komplex projektovala. Při projektování dbala na detaily, jako jsou velké kliky, lehké otevírání dveří, velké místnosti přizpůsobené vozíčkářům, výtah pro dva vozíčkáře s proskleným oknem, aby v případě neočekávaného zastavení výtahu v meziprostoru nebyl cestující ve stresu.

Další zastávkou bylo město **Stein am Rhein**, kde jsme navštívili starobylé několikopodlažní budovy, které byly zrekonstruovány na bezbariérové bydlení dle projektu architektky Johann Reutemann.

Co jsme tady ale nečekali, bylo nechat se vyvést výtahem na cimbuří starobylého hradu Hohenklingen z 12. století, kde jsme poseděli na terase hradeb u kávy a kochali se výhledem na celé město Stein am Rhein. Toto je pro mnohé vozíčkáře v ČR snem.

Po návštěvě hradu Hohenklingen jsme se přemístili do komplexu kartuziánského kláštera ve městě **Ittingen**. Vždy bylo naším snem vytvořit v objektu bývalé nemocnice v Nové Pace komplex, kde by zdravotně postižení s lidmi bez zdravotního omezení měli zajištěny veškeré služby. V kartouze jsme se o tom mohli přesvědčit.

Komplex, kde v 17. století žili mniši a hospodařili na rozloze 60 ha, dnes slouží jako zařízení pro lidi s duševním onemocněním. V komplexu se nachází klášter (dnes muzeum), starobylé zrekonstruované objekty na restauraci, hotel, prodejnu, chráněné dílny (kovodílnu, truhlárnu, sýrárnu...) nebo stáje pro koně. Na zdejších pozemcích je pěstována vinná réva, v zahradnictvích najdete nejrůznější druhy bylin a květin. Všechny pozemky jsou zdravotně postiženými obyvateli a zaměstnanci obdělávány, produkty z toho zpracovány a distribuovány jak do vlastního obchůdku, tak do obchodů ve Švýcarsku. Při návštěvě jsme se mohli ujistit o tom, že celý komplex je bezbariérově vyřešen. Všude je absolutní řád, pořádek, vše je organizováno klidně, přitom perfektně. Toto zařízení se pro nás stalo vzácným příkladem, jak lze samostatně fungovat a být samofinancovatelným celkem.

Švýcarský systém péče o lidi s postižením je bezchybný

Poznatků z naší cesty máme mnoho. Česká země je krásná, stejně jako Švýcarsko. Švýcarský systém péče o lidi se zdravotním postižením je pro nás velkým vzorem. Víme, jaké máme rezervy a co musíme zlepšit, abychom se k tomu švýcarskému systému alespoň přiblížili.

Na první studijní cestě ve Švýcarsku jsme získali přínosné zkušenosti z oblasti řešení úprav budov pro handicapované s různým druhem postižení – tělesným, duševním či zrakovým. Prostřednictvím výměny zkušeností a přenosu dobré praxe budeme komplexně analyzovat naši současnou situaci a navrhnout nové aktivity na zlepšení kvality života tělesně postižených.

Tímto bychom chtěli poděkovat paní Silvii Heinzmann za perfektně připravený a zorganizovaný program naší první studijní cesty ve Švýcarsku.

*Jitka Fučíková, o. s. Život bez bariér
Neoznačené foto: Jitka Fučíková*

Veřejná bezbariérová WC v Curychu.

Zvedací plošina u vchodu do historické budovy radnice v Basileji.

Ombudsman: Sociální systém nefunguje

Rodiny s dětmi (obzvlášť s dětmi s postižením), senioři a lidé se zdravotním postižením jsou ohroženi chudobou

Po čtyřech měsících účinnosti tzv. Sociální reformy veřejný ochránce práv konstatuje, že realita se od proklamovaného záměru podstatně liší. Sociální systém nefunguje, jak by měl, a situace zejména rodin s dětmi a seniorů se zhoršuje.

Hlavním úkolem sociálního systému je poskytovat efektivní pomoc lidem, kteří se dostali do tíživé životní situace ztrátou zaměstnání, živitele, ztrátou bydlení, zdraví, péči o dítě, stářím apod.

Nejčastěji uváděným důvodem zpřísňování podmínek přístupu k sociální pomoci je zneužívání dávek. V této souvislosti ochránce připomíná, že **dávky pomoci v hmotné nouzi, v souvislosti s nimiž se nejčastěji hovoří o zneužívání, tvoří pouze 11 % celkových výdajů na dávky vyplácené Úřadem práce ČR.** U ostatních dávek jsou jednoznačně stanovena kritéria pro jejich přiznání, proto **nelze paušálně tvrdit, že většina příjemců sociálních dávek je zneužívá.**

Léta pracovali, nyní jsou obviňováni ze zneužívání

Drtivou většinu těch, kdo se nacházejí v sociálním systému, tvoří rodiny s dětmi, senioři, osoby v předdůchodovém věku, které přišly o práci, osoby se zdravotním postižením. Jsou to lidé, kteří řadu let pracovali, do systému přispívali, plnili své povinnosti vůči společnosti a nyní, když se dostali do nouze, **oprávněně od státu očekávají pomoc, nikoli obviňování, že systém zneužívají.**

Úkolem správně fungujícího sociální-

ho systému je rychle, krátkodobě a účinně pomoci lidem řešit jejich tíživou situaci a vrátit je do normálního života. Podchytit problémy hned v počátku a nenechat člověka spadnout do dlouhodobých, mnohdy už neřešitelných problémů a úplné nouze, jejíž řešení je pro společnost spojeno s mnohem většími náklady.

Skutečnost, že někteří dávky zneužívají, neospravedlňuje, aby se sociální pomoc pro většinu stala nedostupnou nebo aby její dostupnost byla spojena s podmínkami, které jsou nedůstojné.

Poté, co více jak čtyři měsíce roku 2012 veřejný ochránce práv mapoval situaci, zjišťoval fungování úřadů a ověřoval si praktické dopady změn, konstatuje, že realita se od záměru zatím dosti liší.

Pravda o „vše na jednom místě“

■ Pracovníci vyřizující sociální dávky jsou přetížení.

V souvislosti s přenesením agendy sociálních dávek na úřady práce se mluvilo o snížení administrativy, zvýšení klientského komfortu a s tím souvisejícím navýšením počtu pracovníků úřadů práce. Propouštěním na úřadech práce v průběhu roku 2011 a přechodem pouze části pracovníků z obcí k 1. 1. 2012 se **počet těch, kteří vyřizují sociální dávky, podstatně snížil.**

Například v oblasti v hmotné nouze připadá v některých regionech na jednoho pracovníka Úřadu práce ČR 200 klientů i více. Tuto agendu vyřizuje nyní méně než 40 % pracovníků, kteří se jí do konce roku 2011 věnovali na obecních úřadech. Ministerstvo práce a sociálních věcí přitom obcím v minulosti doporučovalo, aby měly na 1 pracovníka max. 100 klientů a tak tomu do konce roku 2011 ve většině obcí i bylo. Nejvíce jsou vytíženy úřady práce ve městech s vysokou koncentrací obyvatel i sociálně vyloučených lokalit (Ostrava, Ústí nad Labem, Brno, Plzeň, Příbram atd.). V Moravskoslezském kraji přitom jen v lednu obdrželi 30 000 žádostí o dávku pomoci v hmotné nouzi. **V důsledku přetížení některé úřady práce dokonce odmítaly v prvních měsících roku 2012 přijímat žádosti o dávky pomoci v hmotné nouzi.**

■ Chybí prostor pro sociální práci s klienty, deklarovaná adresnost dávek se „nekoná“.

Přetížení pracovníků Úřad práce ČR je rovněž patrné v agendě příspěvku na péči, v níž musí sociální pracovníci i opakovaně provádět sociální šetření v místě bydliště žadatele. Za takové situace **chybí jakýkoli prostor pro sociální práci s klienty a systém neplní svůj úkol poskytovat rychlou a účinnou pomoc tak, aby se klient co nejdříve mohl vrátit do normální společnosti a sociální pomoc už nepotřeboval.**

Stížnosti, které ochránce dostává, potvrzují, že **úřady práce nezvládají provádět sociální šetření v zákonné lhůtě do 60 dnů od doručení žádosti.** Na jednoho pracovníka připadá třeba i 800 klientů. Tlak na dodržení zákonné lhůty pak nutně vést k formálnosti, jejímž důsledkem mohou být rozhodnutí založená na nesprávných či neúplných informacích. **Původně deklarované zvýšení adresnosti dávek sociální pomoci se tak ze systému vytrácí.**

■ Průtahy uvrhávají některé lidi do tíživé situace.

Příspěvek na péči je přitom určen lidem nemocným, postiženým či starým. **Průtahy při jeho přiznání je uvrhávají do tíživé situace, neboť nemají z čeho hradit sociální služby, které s ohledem na svůj stav nutně potřebují.** Jedná se navíc o nesprávný úřední postup, který může zakládat nárok na náhradu škody, případně přiměřené zadostiučinění v penězích za způsobenou nemajetkovou újmu. **Ochránce žadatelům o příspěvek na péči, v jejichž věci je Úřad práce ČR nečinný, doporučuje obracet se na MPSV s žádostí o odstranění nečinnosti, případně žádat odškodnění za průtahy v řízení.**

Problémy ve spolupráci úřadů práce s obecními úřady

Sociální reforma přenesla rozhodování o dávkách na Úřad práce ČR, zatímco pracovníci obecních úřadů by měli provádět komunitní sociální práci. Na problémy a rizika spojená s definováním a rozlišením sociální práce těchto dvou institucí upozorňovali poslanci Výboru pro sociální politiku už při projednávání Sociální reformy.

■ Jasná pravidla jsou nejasná.

I přes ministerstvem proklamovanou „jasná pravidla“ nového modelu, až do

dnešního dne **chybí jednotné stanovení podmínek pro práci sociálních pracovníků na obecních úřadech.** Tito pracovníci zejména nemají přístup k nezbytným údajům od Úřadu práce ČR (např. o přiznaných dávkách).

■ **Systém spolupráce mezi ÚP ČR a obecními úřady je celkově disfunkční.**

Rovněž není jednoznačně stanoveno, jakým způsobem bude naopak Úřad práce ČR nakládat s mnohdy citlivými informacemi od sociálních pracovníků. Tyto zásadní organizační nedostatky činí systém „spolupráce“ mezi Úřadem práce ČR a obecními úřady celkově disfunkčním.

Úkolem sociálního pracovníka je vést klienta a podporovat ho v řešení jeho situace. Má mj. dbát i na to, aby klient obdržel všechny služby a dávky, na které mu vzniká nebo může vzniknout nárok. Naplňování těchto úkolů tak může být v některých případech v rozporu s rozhodováním Úřadu práce ČR o přiznání sociální dávky. Už z principu je tedy problematické, pokud by k často důvěrným informacím a poznatkům sociálního pracovníka z individuální práce s klientem, měl v plném rozsahu přístup i ten, kdo rozhoduje o přiznání sociálních dávek.

Sociální reforma nepočítá s kumulací dopadů

Z dlouhodobého hlediska je třeba se pozastavit nad postupnými dopady sociálních reforem na některé cílové skupiny, zejména na rodiny s dětmi (obzvláště s dětmi s postižením), na seniory a zdravotně postižené. **Nepromyšlenost sčítání dopadů a neexistence nástrojů sociální pomoci vede k tomu, že lidé z těchto skupin jsou ohroženi chudobou.**

■ Ze statistických údajů za rok 2011 je zřejmé, že **rodiny s dětmi se po zrušení sociálního příplatku propadly do hmotné nouze, tedy k tzv. „chudinským“ dávkám.**

■ Rovněž se nepočítá se sčítáním dopadů změn (snížení příspěvku na péči v kombinaci s doplatky za léky apod.) zejména na seniory a osoby se zdravotním postižením. Právě neprovázanost právní úpravy a současně neexistence nástrojů sociální pomoci může vést k tomu, že se stále více lidí z těchto skupin bude propadat do chudoby.

■ Velkým problémem je zrušení rodičovského příspěvku do 7 let dětem dlouhodobě zdravotně postiženým a současně zrušení sociálního příplatku pro rodiny s těmito dětmi. Tyto dvě dávky měl nahradit příspěvek na péči bez jakéhokoliv ekonomického dopadu na děti. To se nestalo.

Ochránce se na základě těchto poznatků obrátil na Poslaneckou sněmovnu, aby poslaneckou iniciativou v rámci le-

gislativní změny navýšila částku příspěvku na péči pro děti do 7 let, jak se původně v návrhu MPSV počítalo, nebo umožnila současně pobírání rodičovského příspěvku a příspěvku na péči.

Snížení příspěvku na péči, hrazení doplatků za léky, zvýšení regulačních poplatků za pobyt v nemocnici, končící deregulace a neschopnost hradit nájemné dopadají zejména na seniory a osoby se zdravotním postižením.

Ubytovny a neexistence sociálního bydlení

Ministerstvo práce a sociálních věcí se pokusilo zamezit praxi nemístné výše „ubytovného“ či „nájemného“ v ubytovnách, které mnohonásobně převyšuje náklady na bydlení v běžném nájemním bytě. „Zastropovalo“ proto částky, které lze uhradit z doplatku na bydlení. Provozovatelé ubytoven však „ceny“ nesnížili. Po úhradě chybějící částky se tak některé rodiny ocitají pod životním minimem. Výsledkem je zadlužení a ohrožení ztrátou bydlení. Stále hrozí umístování dětí do ústavní výchovy z bytových důvodů, protože orgány sociálně-právní ochrany dětí nemají žádné nástroje, jak pomoci rodinám ohroženým ztrátou bydlení. Nepřehlédnutelná je i skutečnost, že 60 % dětí, které přicházejí z ústavní výchovy, končí v azylových domech, protože stát nemá systém funkčního sociálního bydlení.

V důsledku končící deregulace nájemného se v ubytovnách často ocitají senioři, neboť ubytovny zajišťují současně také tzv. přístřeší – tj. bytovou náhradu (podle změny občanského zákoníku na podzim 2011).

Absence sociálního bydlení, v kombinaci s nedostatečně fungujícím sociálním systémem, vede k tomu, že lidé, kteří se dostanou do tíživé situace, v jejímž důsledku přijdou o bydlení, končí v ubytovnách, kde jsou jejich náklady na bydlení často i několikanásobně vyšší než dříve. Paradoxně se tak dostávají do mnohem horší situace, než v jaké byli před ztrátou vlastního bydlení.

Funkční sociální systém by měl takové lidi zachytit v okamžiku, kdy jim teprve ztráta bydlení hrozí, a poskytnout jim rychlou a efektivní pomoc (nejen finanční, ale i sociální), aby o bydlení nepřišli, případně aby pouze krátkodobě využili „existenčního“ bydlení (časově omezené, za úplatu, na základě osvědčení obecního úřadu o nepříznivé situaci) a směřovali k získání standardního nájemního vztahu.

Ačkoli koncepce bytové politiky počítá s tím, že má být vládě předloženo řešení v červnu 2012, ochránce neregistruje žádnou aktivitu příslušných ministerstev (Ministerstva práce a sociálních věcí a Ministerstva pro místní rozvoj). Jakékoliv další váhání znamená extrémní zhoršení situace

zejména pro rodiny s dětmi a seniory.

Zdravotně postižení v zařízeních sociál. služeb bez příspěvku na mobilitu

Sociální reforma od 1. 1. 2012 zrušila poskytování příspěvku na mobilitu zdravotně postiženým, kteří pobývají v zařízeních sociálních služeb (domov pro osoby se zdravotním postižením, domov pro seniory aj.). Vycházela z předpokladu, že pokud je někdo v zařízení sociálních služeb, neopouští ho, protože veškerá péče je mu poskytována v zařízení. Zdravotně postižení jsou však i v zařízení sociálních služeb nuceni využívat dopravu (např. k lékaři), přesto příspěvek nedostanou. To samé platí pro děti se zdravotním postižením, které jsou v zařízení sociálních služeb přes týden a víkendy tráví s rodinou. Nepřiznání příspěvku na mobilitu znamená v případě sociálně slabších rodin izolaci dětí od rodiny.

Ochránce je přesvědčen, že stát by neměl bez racionálního a podloženého důvodu rozlišovat mezi zdravotně postiženými v domácím prostředí a v pobytovém zařízení. Navrhl tedy Poslanecké sněmovně, aby iniciovala změnu právní úpravy a přiznala příspěvek na mobilitu osobám se zdravotním postižením, které se pravidelně dopravují, bez ohledu na to, zda pobývají doma nebo v zařízení.

Redakce Vozky: Chystají se změny

I díky aktivitě ombudsmana JUDr. Pavla Varvařovského se zdá, že se „blýská na lepší časy“.

• **V legislativním procesu je nyní novela zákona o státní sociální podpoře,** která by měla opět umožnit souběh rodičovského příspěvku s příspěvkem na péči. Informujeme o tom v poradně programu Poradenství a informace Ligy vozíčkářů.

• **Na základě dohody ministra a NRZP (Národní rady zdrav. postiž.) bylo rozhodnuto, že osoby, kterým jsou poskytovány pobytové sociální služby budou moci požádat o příspěvek na mobilitu.** Zákonem (novela zákona č. 329/2011 Sb., nyní v přípravné fázi) zřejmě nebude určen minimální počet jízd v měsíci, ale formulace bude zřejmě taková, že úřad práce může poskytnout příspěvek na mobilitu těmto osobám **ve zřetelě hodných případech. To znamená, že každou žádost úřad práce individuálně posoudí.**

Sice další posuzování a navíc už tak přetíženými úředníky, ale nezbývá než doufat, že to bude fungovat. Přejme si to!

Zdroj: www.ochrance.cz

(pp)

Štafeta plná dobrých skutků

Projekt „Pošli to dál“

zvedl nečekaně vlnu solidarity mezi posluchači

Pošli to dál – to je název projektu rádia **Impuls**, kterým jsou plněny vybraným posluchačům jejich sny. Jako první si získal sympatie dvaatřicetiletý vozíčkář František Synek z Mostu. Do projektu ho přihlásila jeho sestřenice Petra Bednářová, ředitelka Centra pro zdravotně postižené Plzeňského kraje, s tím, že by ho nejvíce potěšil nový speciální sportovní vozík.

František Synek je na vozíčku už patnáct let, pracuje jako servisní technik a je šťastně ženatý. Zároveň je náruživým sportovcem – dokonce reprezentuje Českou republiku ve florbalu.

„Na příběhu Františka Synka se nám nejvíce líbilo, že svůj boj nevzdal, nenechal se osudem převálcovat a žije dokonce aktivněji než dřív. Františkovův příběh je velkou inspirací pro všechny, kteří se ocitnou v nepřízni osudu. Proto jsme se rozhodli mluvit o něm ve vysílání a pomoci mu,“ uvádí programový ředitel Rádia Impuls Jiří Körber.

Nečekaným, ale příjemným zjištěním bylo, že celý projekt také zvedl vlnu solidarity mezi posluchači a řada z nich už nabídla svou pomoc.

„To byl pro nás signál, že jdeme správným směrem,“ říká marketingová ředitelka Rádia Impuls Karolína Šimová. „Například se nám podařilo propojit maminku neslyšících dvojčat a sponzora, který se sám nabídl, že holčičkám zaplatí naslouchátka, na která rodina neměla peníze. Máme z toho velkou radost.“

František Synek v akci.

Adélka Sekyrová s Tomášem Plekancem.

Dres pro Adélku

Další, komu rádio Impuls splnilo přání, byla desetiletá Adélka Sekyrová z Valašského Meziříčí. Tuto hokejovou fanynku, která je od narození na invalidním vozíku, přihlásil do projektu její otec a ona dostala dres od kapitána reprezentativního týmu hokejistů Tomáše Plekance.

Adélka Sekyrová je velká sportovní fanynka. „Nejtěžší je pro ni vyrovnat se s tím, že nemůže chodit. Snažíme se jí ale do všeho ve škole zapojovat, pozitivně ji nabíjí sledování sportovních utkání,“ vysvětluje její maminka.

„Mám už dres z Liberce od Petra Nedvěda a mám ráda všechny hokejisty, i Plekance,“ dodává Adélka, která byla pozvána na hokejové hry v Brně. Tam jí o přestávce moderátor pozval na ledovou plochu, kde jí před zaplněnou arénou předal Tomáš Plekanec dres české reprezentace. „Bylo to super, byla jsem i v kabinách, dostala jsem šálu, kšiltovku a dres s podpisy“ radovala se Adélka.

Podle motto rádia Impuls pak poslala dobrý skutek dál, když hokejistům udělala radost valašským frgálem a slivovicí...

Zdroj: <http://revue.idnes.cz>

Foto: archiv Rádia Impuls

(di)

Ještě jste nebyli v Centru ZP MSK?

Půjčovna kompenz. pomůcek, osobní asistence, vzdělávání, klub

Centrum pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje o.s. i v roce 2012 nabízí své služby **odborného sociálního poradenství, osobní asistence a sociálně aktivizačních služeb** pro osoby se zdravotním postižením a seniory.

Poradnu odborného sociálního poradenství mohou navštívit osoby se zdravotním postižením starší 15 let, senioři a jejich blízcí. Rádi vám poradíme v oblastech sociální péče, jakým způsobem si vyřídít příspěvky pro osoby se zdravotním postižením, průkaz osoby se zdravotním postižením apod.

Zprostředkujeme kontakty na organizace poskytující sociální služby a vysvětlíme podmínky vyřízení příspěvku na péči, pomůžeme s vyplněním žádosti. Nabízíme také informace v oblasti státní sociální podpory, dávek hmotné nouze, invalidních důchodů.

V rámci pracovního poradenství vám pomůžeme se sepsáním životopisu, motivačního dopisu, při hledání zaměstnání na internetových portálech, kontaktování zaměstnavatele písemnou, telefonickou, emailovou formou. Teoreticky i prakticky vás připravíme na pracovní pohovor. Služba odborného sociálního poradenství je **bezplatná**.

Potřebujete půjčit pomůcky?

Na nezbytně nutnou dobu také půjčujeme kompenzační pomůcky např. **mechanický invalidní vozík** (8 Kč/den), chodítko – pevné, čtyřkolové (5 Kč/den), vanovou sedačku (5 Kč/den), vanový elektrický zvedák s naklápěním (8 Kč/den), klozetové křeslo (5 Kč/den) nebo epi-alarm (8 Kč/den). Zprostředkujeme kontakty na půjčovny kompenzačních pomůcek a informace týkající se pořízení si vlastní pomůcky.

Osobní asistence

Osobní asistence je služba určená osobám se zdravotním postižením a seniorům, minimální věk uživatele služby je 6 let. Osobní asistentky zajišťují pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu, pomoc při osobní hygieně, pomoc při zajištění stravy a chodu domácnosti. Osobní asistence zahrnuje rovněž výchovné, aktivizační a vzdělávací činnosti. Uživatel může také požádat o doprovod k lékaři, do školy, na úřady a o pomoc při uplatňování práv a při obstarávání osob-

ních záležitostí. Služby osobní asistence jsou **částečně hrazeny uživatelem**. Služba je poskytována na základě písemné smlouvy v předem dohodnutém čase.

Motivační a vzdělávací aktivity

Sociálně aktivizační služby pro osoby se zdravotním postižením mohou využít osoby se zdravotním postižením ve věku od 15 do 64 let. Služba podporuje rozvíjení individuálních schopností a dovedností vedoucích k začlenění do společnosti, zejména na trh práce. Služba je poskytována bezplatně.

■ Zájemci se mohou účastnit setkávání **motivačně-vzdělávací skupiny**. Jejím smyslem je vzájemná podpora jednotlivých členů a předávání vlastních zkušeností z oblasti trhu práce. Skupina nabízí nácvik oslovování zaměstnavatele, přípravu na pracovní pohovor, testy asertivity, osvojování relaxačních technik, rozvíjení komunikace, sdílení zkušeností jednotlivých členů v oblasti zaměstnávání.

■ Další možností je účast na **počítačovém kurzu**, díky kterému uživatelé získají nebo rozšíří své dovednosti v práci s počítačem. Kurz je zaměřen zejména na práci ve WORDU a EXCELU. Účastníci se naučí pracovat s internetem a emailovou schránkou a po absolvování obdrží osvědčení. Informační koutek pak nabízí bezplatné využívání internetu.

■ V rámci sociálně aktivizačních služeb je v Centru také pořádán „**Klub čaj o páté**“ zaměřený zejména na kreativní tvorbu (výroba různých dekorativních předmětů a ozdob) a prezentace na odborná témata.

Kontaktujte nás, rádi vám pomůžeme při řešení nepříznivé sociální situace:

Kde, jak a kdy?

Sídlíme na ul. Bieblova 3/2922 v Ostravě (zastávka MHD Důl Jindřich), tel.: 596 115 318, czp.ostrava@czp-msk.cz, www.czp-msk.cz, návštěvní hodiny poradny: po 8–12, 13–17 h, út 8–12, 13–16 pro objednané, st 8–12, 13–16, čt 13–15 pro objednané.

Pracovní kolektiv Centra pro zdravotně postižené MSK o.s.

Pozvánka na výstavu Život bez bariér

1. ročník výstavy Život bez bariér s tématem Handicap a Senior se koná **12.–14. října 2012 na výstavišti Černá louka v Ostravě**. Cílem výstavy je pomoci lidem s handicapem a přispět ke zlepšení kvality jejich života. **Výstava je součástí tradiční výstavy Dům a byt**. Více na www.cerna-louka.cz.

Knihovny bez bariér

Standard Handicap Friendly
definuje základní principy bezbariérovosti každé knihovny

Knihovny by měly poskytovat své služby všem bez rozdílu, ale ne vždy tomu tak je. Ne že by knihovníci brojili proti nějaké skupině lidí, ale ve volném přístupu brání například architektonické bariéry nebo zkrátka nevědí jak na to. I proto vznikl **projekt Bezbariérová knihovna**, jehož portál najdete na adrese <http://bezbarierova.knihovna.cz>. Měl by přispět ke vzájemné komunikaci mezi pracovníky knihoven, jejich uživateli i další odbornou veřejností. Chtěli bychom docílit toho, aby se knihovny staly pro klienty se specifickými potřebami důležitým partnerem.

Při knihovnické organizaci SKIP (Svaz knihovníků a informačních pracovníků) vznikla i **Sekce služeb osobám se specifickými potřebami**. Ta vytvořila standard **Handicap Friendly**, který definuje základní principy bezbariérovosti každé knihovny. Pokud jej bude chtít knihovna získat, bude muset splnit základní podmínky. Znění standardu je přístupné na stránkách portálu a v současné době tvoří skupina odborníků z knihoven i profesních organizací metodiku ke standardu, která bude přesně definovat, co musí každá knihovna naplňovat, aby mohla získat část loga. Metodiku pracovní skupina rozpracovává pro klienty se zrakovým, sluchovým, mentálním a tělesným postižením.

Vzdělávací semináře tento i příští rok

V rámci činnosti sekce probíhá i systematické vzdělávání knihovníků, které se zaměřuje na otázky rovného přístupu ke knihovnickým a informačním službám, komunikaci se znevýhodněnými uživateli a jejich specifika, názory a požadavky lidí se znevýhodněním na dostupnost a úroveň

stávajících knihovnických služeb, standardy a technická řešení těchto služeb a další související témata.

Jednodenní semináře probíhají v Čechách i na Moravě. V březnu proběhl v Praze seminář zaměřený na potřeby uživatelů s tělesným postižením. Účastníci načerpali mnoho zajímavých informací, ale asi nejpůsobivější byl příspěvek samotného vozičkáře, Mgr. Tomáše Lancze z Pražské organizace vozičkářů, který názorně předvedl „CO“ může být pro vozičkáře bariéra, aniž bychom si to my ostatní uvědomovali. A také přiblížil komunikaci z pohledu vozičkáře a specifika verbální a nonverbální komunikace.

V květnu proběhl ve Svitavách další seminář zaměřený na zrakově znevýhodněné uživatele. V Praze bude 18. června seminář zaměřený na uživatele se sluchovým znevýhodněním.

Další semináře jsou plánovány na **podzim roku 2012 a začátek roku 2013**.

Výzva k čtenářům Vozky

Máme před sebou dlouhou cestu, ale víme, že na to nejsme sami. A proto bychom rádi požádali i vás, čtenáře časopisu **Vozka**, abyste se s námi podělili o své zkušenosti se službami knihoven. Dobrymi i špatnými. Všechny tyto zkušenosti nám pomohou lépe vnímat potřeby uživatelů se specifickými potřebami a přivést knihovny k tomu, aby byly opravdu bezbariérové, a tedy přístupné všem. Své zkušenosti nám můžete zaslat na adresu bezbarierova@knihovna.cz. Každý příspěvek nás na naší společné cestě může dovést dál. Děkuje!

Hana Lacinová, Krajská knihovna Vysočiny, Havlíčkův Brod

Exodus nabízí celoroční kurzy

Umění, poznávací výlety, sport i relaxace

Všichni čtenáři nejen z Plzeňského kraje, kde sdružení občanů **Exodus** sídlí, by měli zpozornět při četbě následujících řádků. Sdružení totiž celoročně nabízí řadu zajímavých kurzů, jejichž součástí je i seminář zaměřený na sociální poradenství – problematiku bydlení, rodiny nebo uplatnění se na trhu práce. Kurzy jsou týdenní a v cenách je zahrnuto také ubytování, stravování a další program. Dopravu si klienti zajišťují sami.

Začátkem května již proběhl týdenní kurz angličtiny.

Kurz výtvarné techniky

2.–8. 7. 2012

8.–14. 10. 2012

Účastníci se naučí vyrábět košíkářské předměty, šperky, dekorace a svíčky. Zvládnou ubrouskovou techniku, batikování, malbu na hedvábí (textil, sklo apod.). Součástí kurzu je celodenní výlet, koncert, bowling, skupinové rehabilitační aj.

Poznávací kurz

15.–21. 7. 2012

Týden poznávacích zájezdů po Plzeňsku a k tomu mnoho dalších aktivit – výtvarné techniky, relaxační metody, práce s digitální fotografií, skupinové rehabilitace a bowling – to vše a mnohem víc!

Dramatický kurz

30.–5. 8. 2012

Kurz nabízí hry s dramatickým zaměřením, zhlédnutí divadelního představení, relaxační techniky, dramaterapii, celodenní výlet, bowling aj.

Relaxační kurz

13.–19. 8. 2012

Kurz je zaměřený na potřebný odpočinek a relaxaci. Součástí bude hipporehabilitace, arteterapie (keramický a výtvarný kurz), muzikoterapie a canisterapie. Vydáme se na celodenní výlet a navštívíme relaxační zahradu.

Práce s digitální fotografií

a poznávací kurz

20.–26. 8. 2012

Cílem kurzu je zvládnutí zákl. technik editace digit. fotografií a jejich přípravy k tisku. Naučíte se i složitější úkony, jako je retušování nebo fotomontáž. Součástí

kurzu jsou výlety po Plzeňsku, bowling, výtvarný kurz a mnoho dalších.

Sportovní a relaxační kurz

10.–16. 9. 2012

Kurz je zaměřen na sport v tělocvičně (baseball, florbal, basketbal aj.), nabídne canisterapii, plavání, pétanque, bowling, šipky nebo stolní fotbal. Pojedeme na celodenní výlet, absolvujeme skupinovou rehabilitaci, návštěvu solné jeskyně, muzikoterapii, arteterapii, keramický kurz a promítání filmů.

Tvorba webových stránek

5.–11. 11. 2012

Účastníci se naučí vytvářet vlastní webové stránky, doplní je obrázky, anketami apod. Naučí se stránky umístit na internet a spravovat je. Kromě výuky proběhne skupinová rehabilitace, bowling, výtvarné kurzy a celodenní výlet.

Cena každého kurzu i s ubytováním

V chráněné keramické dílně.

a stravou je **2 000 Kč**. Zálohu ve výši 1 000 Kč je třeba uhradit nejpozději dva týdny před zahájením kurzu.

Pro bližší informace a přihlášení kontaktujte **p. Petru Pacákovou na tel. 773 656 024**.

Sdružení Exodus provozuje chráněné dílny, denní stacionář s ergoterapií, zájmové činnosti, odlehčovací služby, sociálně-rehabilitační pobyty, poradenství, rekvalifikace, zajišťuje dopravu nebo půjčování pomůcek.

Kontakt: Sdružení občanů a Dům Exodus, U Zvonu 51, 330 11 Třemošná, tel.: 377 856 539, info@exodus.cz, www.exodus.cz.

(hk)

NEDOSTANETE SE K BANKOMATŮM? Takto nízké pro vozíčkáře má být jejich umístění. Zde od GE Money Bank na ulici Bzenecká v Brně na Vinohradech vedle prodejny Květinářství.

Zaslal: František Fux, Brno

Nové knihy

Páté přes deváté

Josef Procházka, 170 str., 223 Kč, Nová Forma.

Druhá knížka povídek čtenáři Vozky oblíbeného vozíčkáře - publicisty - povídkáře Josefa Procházky určená pro „všechny přátele v životě“. Autor měl hodně času zhodnotit své žití, zážitky z mládí, z nemocnic a z radosti života na ortopedickém vozíku. Podle Josefa je totiž život na vozíku nádherný. V roce 2005 vydal první sbírku povídek „Chlapské vzpomínání“. Letos připravuje sbírku erotických povídek a čtenáři se určitě mají na co těšit! Knihu „Páté přes deváté“ si můžete objednat v knižním e-shopu: www.stahuj-knihy.cz/stahujknihy/eshop/0/3/5/452-Prochazka-Josef-Pate-pres-devate.

Průvodce sociální problematikou pro pacienty s RS

Od roku 2012 dochází k výrazným změnám v sociálním systému České republiky. Veškeré služby v oblasti zaměstnávání, státní sociální podpory, pomoci v hmotné nouzi i dávek pro osoby se zdravotním postižením prochází výraznou reformou. Právě proto vznikla publikace, jejíž snahou je pomoci pacientům s roztroušenou sklerózou zorientovat se v sociálním systému České republiky a najít v něm možnosti podpory, které vám usnadní život. Brožura je ke stažení: www.nfozp.cz/download/final_GIL_Brozura-socialni-problematika_GIL-013-04-2012.pdf.

Quilling, papírový filigrán nejen pro svátek

Jana Maiksnar Vašičková, 64 str., 185 Kč, Grada.

Quilling je umění využívající proužků papíru, které jsou stáčený, formovány a lepeny do požadovaného tvaru. Ve

výsledku díky správné kompozici jednotlivých tvarů lze vytvořit krásný a originální obrazec. Samotná kniha je na českém trhu ojedinělá, a to především svým obsahem přizpůsobeným národním prostředí, českým zvykům a návykům. Výtvorná metoda jistě zaujme všechny, kteří rádi tvoří něco nového, tvořit pomocí papírových proužků mohou už i děti školního věku nebo senioři.

Pomůcky pro osoby se zdravotním postižením

Publikace, kterou vydala Národní rada osob se zdravotním postižením ČR, se zabývá, jak je patrné z názvu, problematikou kompenzačních pomůcek určených osobám se zdravotním postižením, tedy např. i jejich získáváním a úhradou. Je to velmi rozsáhlé a komplikované téma, ve kterém není vždy zcela snadné se orientovat. Publikace volně navazuje na její velmi úspěšnou a poptávanou předchůdkyni vydanou v roce 2005 pod názvem „Pomůcky pro zdravotně postižené“. Publikaci objednávejte na tel. čísle 266 753 421, e-mailem na adrese m.kubickova@nrzp.cz, nebo písemně na adrese NRZP ČR, Partyzánská 7, 170 00 Praha 7. Cena publikace je 100 Kč.

Jak se žije dětem s postižením po deseti letech

Helena Chvátalová, 152 str., 259 Kč, Portál.

První kniha „Jak se žije dětem s postižením“ věnovala pozornost dětem s pěti typy zdravotního postižení. Autorka v ní sledovala, jak se rodiče vyrovnávají s faktem, že se jim narodilo „jiné“ dítě, problematiku jeho vzdělávání a školní docházky a také otázky, „co bude dál“, tedy budoucnost těchto dětí. V pokračování se autorka po deseti letech vrací ke stejným „dětem“ a hovoří s nimi o jejich současném životě, snech a plánech, ale i životních zklamáních apod. Příběhy mohou být velkým povzbuzením pro rodiče malých dětí s postižením a výbornou zpětnou vazbou např. pro studenty, kteří první knihu znají.

Život po ztrátě

D. Arcangel, R. A. Moody, 288 str., 249 Kč, Knižní klub.

Raymond Moody ve své nové knize „Život po ztrátě“ zkoumá spolu s Dianne Arcangelovou, proč nám žal způsobuje tolik utrpení a jak dovedou někteří lidé překonat svou ztrátu a nabýt ještě větší

celistvosti než před ní. V návaznosti na závěry knihy „Život po životě“ uvádějí aktuální poznatky o zážitcích domnělé smrti a ukazují, jak jsou jedinci, kteří věří, že vědomí přežívá tělesnou smrt, schopni zdotat svůj zármutek a díky jemu se přerodit. Pochopení „největšího tajemství“ života přináší sebedůvěru a vnitřní mír. Ve formě směsi osobních příběhů nabízí kniha vhled do této problematiky a podporu každému, kdo prochází procesem truchlení, i těm, kdo zažili jakoukoli ztrátu blízkého nebo odloučení.

Výchova láskou – Jiřina Prekopová, Jaroslav Šturma

Pavla Koucká, 184 str., 299 Kč, Portál.

Klíčovou myšlenkou knihy je, že lidem chybí láska a přebývá pycha. Proto se oba psychologové věnují již desítky let přístupu, který nazývají obnova lásky v rodinách či škola lásky v rodině. O tom, jak lásku pěstovat, hovořili Jiřina Prekopová a Jaroslav Šturma velmi otevřeně, včetně podrobností ze svých osobních životů – dětství, dospívání, manželství, výchově dětí, tak i o své profesi. Na svých klientech v terapii pozorují, jaké nejčastější problémy dnešní rodiny trápí. Na jedné straně jsou tu páry, které podstupují náročné umělé oplodnění, na druhé straně je mnoho dětí umístěných do dětských domovů. S takovým světem je něco špatně.

Písmenkované rébusy

Zuzana Pospíšilová, 72 str., 189 Kč, Grada.

Hrát si se slovy, rozvíjet jazykové myšlení, obohatit slovní zásobu a podpořit fantazii díky bohatým ilustracím, to je záměr této jedinečné knížky, který vychází z přirozené dětské záliby v hádání, luštění a šifrování. Kniha je určena primárně pro děti, své si najdou také ti, kteří potřebují trénovat mozkovou aktivitu. Každý z jedenácti oddílů knihy je zaměřen na jiný typ rébusů. Nápověda v úvodu kapitol jistě nastartuje zvědavost luštitelů. Na samém konci knihy by se tak děti měly dopracovat k tomu, že budou schopny vymyslet své vlastní rébusy a použít je třeba jako tajné vzkazy svým kamarádům.

(bf)

Některé z publikací si můžete vypůjčit ve Vaší nejbližší bezbariérové knihovně.

Agentura A-P-Z podporuje tvorbu pracovních míst pro osoby se zdravotním postižením

Zkratku APZ možná znáte jako označení pro aktivní politiku zaměstnanosti, podporu uplatnění lidí znevýhodněných na trhu práce. Z podobného principu podpory vychází také projekt Ligy vozíčkářů, který nese název **Agentura A-P-Z**. Zkratka A-P-Z znamená propojení činností – **aktivizace, podpora a zaměstnání**.

Na Znojemsku a Jihlavsku pomáháme lidem se zdravotním postižením najít si zaměstnání. Využíváme přítom poradenství, přispíváme k rozvoji znalostí a dovedností, pracujeme s motivací nezaměstnaných lidí, individuálně i skupinově podporujeme sdílení zkušeností a v neposlední řadě i podporujeme zaměstnavatele při zaměstnávání osob se zdravotním postižením.

Jak to děláme?

Aktivně oslovujeme lidi se zdravotním postižením (tělesným, mentálním, duševním, civilizačními nemocemi, příp. jejich kombinací) a organizace, se kterými tito lidé spolupracují – tj. neziskové organizace, úřady práce, městské úřady apod. Nabízíme lidem se zdravotním postižením tuto škálu aktivit:

- individuální podporu při hledání práce (vč. pracovní asistence na pracovišti),
- skupinová setkání, rekvalifikační počítačové kurzy,
- zprostředkování kontaktu se zaměstnavateli, možnost ucházet se o práci nich atd.

Dáváme lidem prostor rozhodnout se, jak chtějí postupovat, nabízíme možnosti, jak zvýšit jejich šanci na nalezení zaměstnání. S klienty se **dohodneme na konkrétním postupu** (přímé oslovování firem, nácvik komunikace a profesních dovedností, pomoc se sestavením životopisu, doprovázení na jednání apod.).

Pozitivní atmosféra

Naše práce a spolupráce s klienty je založená na vnitřní motivaci klientů, proto dáváme klientům prostor objevit a pojmenovat svoje přání a možnosti:

- podporujeme spolupráci založenou na pozitivní atmosféře, dobrovolnosti, individuálních zájmech apod.,
- podporujeme sebedůvěru a optimismus klientů, zjišťujeme, co umí, zvládnou, chtějí a u toho je doprovázíme krok za krokem, namísto „pítvání“ jejich zdravotního stavu a hledání důvodů „proč ne...“,
- se zaměstnavateli jednáme o jejich představách o pracovníkovi se zdravotním postižením, o vhodném pracovním prostředí, ne o jejich dobročinném přístupu při zaměstnávání člověka s handicapem.

Vyhledáváme a oslovujeme společně s našimi klienty firmy a organizace, které se zabývají činností, při které by klienti mohli najít pracovní uplatnění. **Na základě zmapování klientových představ, přání a zkušeností, jednáme s firmami o vytvoření pracovních míst přímo pro naše klienty.** Nabízíme nezávazně firmám a organizacím, které zvažují zaměstnat osobu se zdravotním postižením:

- informace o zaměstnávání osob se zdravotním postižením,
- pomoc při vyřizování formalit při získání dotací,
- zprostředkování kontaktu s vhodnými zájemci o práci,
- spolupráci při vytváření a obsazení pracovního místa,
- asistenci na pracovišti, díky níž nebude zaměstnanci s postižením nutné věnovat větší pozornost než ostatním.

Myslíme si, že jsme úspěšní

V agentuře vnímáme **zaměstnání nejen jako zdroj peněz na živobytí, ale i zdroj dobrých pocitů, uspokojení a jako možnost naučit se nové věci a poznat zajímavé lidi.** Takto se snažíme, aby vnímali práci naši klienti. Potenciální zaměstnavatele nezatěžujeme našimi vizemi a ideály, ale podporujeme tvorbu pracovních míst odpovídajících možnostem a dovednostem našich klientů.

Za dobu realizace projektu (od března 2011) proběhlo 8 skupinových setkání, na kterých mohli naši klienti sdílet dobré i špatné zkušenosti a zamyslet se nad sebou vzhledem k zaměstnání.

Proběhlo 5 rekvalifikačních kurzů. Základy obsluhy osobního počítače, osvědčení o rekvalifikaci získalo 29 absolventů kurzů.

Pracovní konzultanti měli s klienty cca 800 individuálních konzultací zaměřených na hledání zaměstnání.

Během spolupráce našlo zaměstnání 32 našich klientů.

Jsou naplánovány další konzultace, rekvalifikační kurzy a skupinová setkání. Spolupracujeme s dalšími zaměstnavateli na vytvoření pracovních míst pro naše klienty. Projektové aktivity vycházejí z dlouholetých zkušeností občanského sdružení Liga vozíčkářů, které realizuje podobné služby i v dalších městech Jihomoravského kraje a kraje Vysočina. Více se můžete dočíst na našem webu www.ligavozic.cz v sekci Práce, vzdělávání, integrace.

Projekt **Agentura A-P-Z** je financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu České republiky.

Máte zájem spolupracovat s námi na hledání práce?

Přemýšlíte o tom, že zaměstnáte člověka se zdravotním postižením? Kontaktujte nás. Nezávazně se setkáme a rozhodneme se, jak postupovat dál.

Kontakty:

Mgr. Tomáš Ergens, DiS. (koordinátor projektu, spolupráce se zaměstnavateli), tel.: 774 074 133, tomas.ergens@ligavozic.cz.

Pobočka Jihlava: Lucie Jířiková, DiS. (pracovní konzultantka), tel.: 606 070 359, lucie.jirikova@ligavozic.cz.

Pobočka Znojmo: Bc. Eliška Příbylová, tel.: 725 933 427, eliska.pribylova@ligavozic.cz.

Mgr. Tomáš Ergens, koordinátor projektu Agentura A-P-Z

(pp)

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Pomocné tlapky slaví 11 let

Proces přípravy asistenčního psa a asistenčního týmu je náročný

„Jestli něčeho za tu dobu, co máme asistenčního psa, litujeme, pak toho, že jsme vás o psa nepožádali daleko dřív.“

(Vaňkovi)

Asistenční psi se v České republice cvičí od roku 2000. Tehdy nově vznikající **obecně prospěšná společnost Pomocné tlapky** představila první čtveřici psů pro tělesně postižené. Oficiální datum vzniku této neziskové organizace je 6. 2. 2001. Za tu dobu se stali asistenční psi součástí naší společnosti. Pomocné tlapky vycvičily a předaly lidem z celé ČR do prosince 2011 už 125 psů.

I když si asistenční psi vydobyli své místo ve společnosti vedle vodicích psů, stále se neposkytuje příspěvek na jejich výcvik, jako je tomu u psů vodicích. Přitom příprava asistenčního psa (od nákupu štěněte až po předání klientovi) trvá cca 20–24 měsíců a náklady spojené s výchovou a výcvikem se pohybují okolo 210 000 Kč. Společnost pomocné tlapky získává peníze na výcvik asistenčních psů formou darů od firem, jednotlivců, nadací, z veřejné sbírky, ale také z vlastní výdělečné činnosti. Díky našim donátorům a patronům můžeme poskytovat našim klientům psy **zdarma**. Klient pak samozřejmě musí poskytovat svému psímu asistentovi kvalitní jídlo a veterinární péči.

Co se zlepšilo?

Především se zlepšila přístupová práva asistenčních psů a chování veřejnosti k nim. Již málokde brání tělesně postiženému, kterého doprovází asistenční pes, vstoupit do obchodu, restaurace, cukrárny, kavárny, provozovny kadeřnictví či kina. V restauraci častokrát obdrží pes misku z vodou dřívě, než páníček nápojový listek. Asistenční psi už zcela bez problémů doprovází děti s tělesným postižením do škol, do ambulancí lékařů apod.

Pro příklad nemusíme chodit daleko – přítomnost psa se osvědčila mamince i ošetřující lékařce malé **Kamilky** která musela každé ošetření v zubní ambulanci

Asistenční pes Heidy přibližuje vozík.

absolvovat pod sedativy. Od doby, kdy má asistenční fenku Hanču, jí stačí, když Hanča dohlíží na ošetření. Ví, že kdyby křičela a nespolutracovala, Hanča by měla o ní strach. Takto zvládají všichni ošetření bez problému.

Přítomnost asistenčního psa ve škole je samozřejmostí na jedné škole v Plzni. Tam dochází **Honza** se svým Sonyem. Díky psovi se děti dokážou rychleji zklidnit a nikomu nevádí, když do výkladu odfukuje odpočívající labrador. Honza má psychickou podporu a děti neobvyklého spolužáka.

Pomáhají, hlídají, masírují...

Paní Věra má roztroušenou sklerózu. Její děti mají již své rodiny, se kterými dojíždí za babičkou a smetanovou labradorkou **Ditou**. Dita pomáhá s běžnými asistenčními službami: přinášení předmětů, podání spadlých věcí, vyhledání mobilu, otevření dveří, podávání kolíček a vyndání prádla z pračky. Vzhledem k tomu, že v domácnosti žije paní Věra jen s Ditou, má v bytě „tlačítko první pomoci“. Pokud by paní Věra upadla, či potřebovala akutně pomoci, stačí vydat povel „pomoc“ a Dita ví, že je to jen na ní.

Paní Katka má dvě děti, Martínka a Karolínku. Karolínka je kouzelná holčička, která potřebuje kvůli svému postižení 24hodinovou péči. Při té mamince pomáhá labrador **Wilda**. Pomůže se svlékáním Karolínky, přinese čisté plenky a odnese špinavé rovnou do koše. Když mamča s Kájou cvičí, přinese zvonící mobil, či na povel otevře dveře přicházejícímu. Velice důležitou součástí je canisterapie. Užitečnými jsou povrchové masáže trávicího traktu, aby se Karolínka dobře vyprázdnila a nemusela dostávat léky na podporu vyměšování. Pokud je zahleněná, Wilda promasíruje hrudník a Kája snadněji odkašlává. Oblíbené je prohrátí nožiček a celého těla před cvičením nebo jemné masáže psím jazykem na chodidlech a dlaních.

Jak získat asistenčního psa

Asistenčního psa může získat dítě, či dospělý, kteří jeho služby „využijí“ a mají o psa zájem. Postačuje, aby nás klient či rodiče kontaktovali na emailu **info@pomocnetlapky.cz** nebo na mobilu **724 007 779** a požádali o tiskopis „Žádost o asistenčního psa“. Po vyplnění žádosti je klient zařazen do pořadníku čekatelů na asistenčního psa. Jakmile na klienta přijde

Honza s asistenčním psem Sony.

řada, je pozván k osobním pohovorům, kde zjistíme potřeby klienta a rozsah jeho postižení, abychom mohli vybrat nevhodnějšího psa. To znamená, že **psa cvičíme vždy na míru klientovi**.

Celý proces přípravy psa, ale i klienta, je velice náročný. Samotné secvičení psa s klientem probíhá v minimálně dvou fázích a nelze je ošidit. Secvičování je náročné i pro rodinu klienta. **Budoucí asistenční tým skládá závěrečné zkoušky** z péče o psa a správného povelování, z testu dovedností psa a z testu přístupu do veřejných prostorů. Po úspěšném složení testů pes s klientem **za doprovodu trenéra pokračuje v secvičování v místě bydliště klienta**. Tímto to ale nekončí, samozřejmostí je následná péče o tým, rekondiční setkání a docvičování povelů, které jsou potřeba (např. kvůli zhoršení zdravotního stavu klienta).

Psi, kteří byli předáni klientům v prvních letech existence naší organizace, již odchází do psího důchodu. I proto jsme rádi, že si klienti o dalšího psa žádají opět u nás. Mají totiž přednostní právo k přidělení nového psího asistenta.

Kontakt a další informace: Pomocné tlapky o. p. s., sídlo společnosti, V. Kratochvíla 1073, 332 02 Starý Plzenec, Hana Pirnerová – ředitelka společnosti – mob. 724 007 779, kancelář: 724 279 599, info@pomocnetlapky.cz, www.pomocnetlapky.cz.

Hana Pirnerová, ředitelka o. p. s.
Pomocné tlapky

Vozkům přehled: Manipulační prostředky pro lidi s těžkým tělesným postižením, díl II.

Vozka sestavil malý přehled firemních nabídek z oblasti **manipulačních a transportních prostředků pro osoby těžkým tělesným postižením** – přesuvné zvedáky, jeřáby, pomůcky pro přesun z vozíku na lůžko apod.

Mínule jsme se věnovali prostředkům podlahovým mobilním i stacionárním a nástěnným stacionárním. V tomto čísle přehled dokončíme – věnujeme se **transportním systémům závěsným (stropním) – jeřábkům a kolejnicovým systémům**.

Manipulační prostředky

Manipulační prostředky – **transportní systémy** – jsou nezbytné k přenosu osoby z lůžka na vozík, z vozíku na toaletu, do vany, do bazénu, na rehabilitační stůl atd. Mohou být přenosné – mobilní se stabilní sestavou – stojan, kazeta, závěsný vak –, ale i pevné, uchycené na stropech – závěsné, kolejnicové – nebo na stěnách.

Některé systémy umožňují i samostatnou obsluhu, jiné vyžadují obsluhu zdravotnického personálu či pečující osoby.

Jelikož jde o konstrukčně variabilní systémy, jejich výběr doporučujeme ponechat na odbornících-konzultantech z jednotlivých firem, kteří zajistí funkčnost a bezpečnost systému, firmy většinou poradí i s problematikou poskytování příspěvků na pořízení těchto systémů. Zvláště nyní, po změně legislativy v oblasti poskytování příspěvků na zvláštní pomůcky.

Pokud uvádíme u některých systémů ceny a případné hrazení pojišťovnou, berte to, prosím, jako orientační informace. Konečné ceny vám uvedou konzultanti firem poté, co navrhnou po dohodě s vámi projekt systému šitý vám na míru.

SOLIFT, s.r.o.

■ Stropní systémy pevné

- **Oxford Voyager** – zvedák pro domácí i profesionální použití, pěkný design, rychlá instalace, vysoký zdvih, možnost nácviku chůze, použití v koupelně, WC, ložnici, pokoji, garáži, bazénu, nosnost 190 až 360 kg, příspěvek úřadu práce, cena dle provedení a rozsahu instalace.

■ Stropní systémy skládací, přenosné

- **Oxford Easytrack** – zvedák pro domácí i profesionální použití, jednoduchá a rychlá instalace rozepřením mezi podla-

hu a strop, vysoký zdvih, možnost nácviku chůze, použití v koupelně, ložnici, pokoji, WC, garáži, bazénu, nosnost 190 kg, příspěvek úřadu práce.

- **Oxford Easytrack FS** – zvedák pro domácí i profesionální použití, jednoduchá a rychlá instalace volně stojícího systému, vysoký zdvih, možnost nácviku chůze, použití v koupelně, ložnici, pokoji, WC, garáži, bazénu, nosnost 190 kg, příspěvek úřadu práce.

Kontakt: SOLIFT, s.r.o., Rudé armády 47, 683 01 Rousínov, info@solift.cz, www.solift.cz, bezplatná infolinka: 800 888 783.

ERILENS, s.r.o.

Žádný z produktů firmy ERILENS není hrazen pojišťovnou. **Kolejnicový systém** je zvláštní pomůckou, na kterou je možné získat příspěvek (respektive jej zapůjčit) nyní od Úřadu práce ČR. **Ceny závisí na rozsahu dodávky, vybavení a provedení.**

Pokud o produkty firmy projeví potenciální zákazník zájem, **zdarma přijede její projektant**, probere s klientem jeho potřeby a možnosti, byt změří a vypracuje projekt řešení potřebných manipulačních úkonů. Následně firma zákazníka provede problematikou vyřízení žádosti o poskytnutí příspěvku či zapůjčení zvláštní pomůcky.

■ Kolejnicový asistenční systém Roomer – pevný nebo mobilní

Na tomto obrázku je vidět příklad použití samostatné volně stojící konstrukce,

Oxford Voyager

Oxford Easytrack

umístěné přechodně nad lůžkem. Systém v této konfiguraci (kazeta s ovladačem plus zavěš) umožňuje bezpečně a pohodlně přemístit pacienta z postele např. na vozík. Pokud je současně namontován pevný kolejnicový systém v jiné části objektu (koupelna, toaleta, rehabilitace), je možné pacienta i s vakem na vozíku převézt do jiné místnosti a tam pouhým zavěšením na jinou kazetu opět pohodlně a bezpečně zvednout např. do vany, na toaletu či rehabilitaci.

- **Kazeta Singel 2100 s jednoduchým závěsem** – nosnost 150 kg, rychlost zdvihu 1,8 m/min, hmotnost 7,5 kg, všechny kazety mají baterii 2 × 12 V, 3,4 Ah a nabíječku s konektorem buď na kazetě nebo dálkovém ovladači.

- **Kazeta Singel 5100 s jednoduchým závěsem** – nosnost 150–220 kg, rychlost zdvihu 1,8–3 m/min hmotnost 9,9 kg.

- **Kazeta Roomer 5200 s dvojitým závěsem, transport mezi místnostmi** – nosnost až 220 kg, rychlost zdvihu 1,8–3 m/min, hmotnost 12,9 kg.

Všechny závěsy, které firma k systémům nabízí jsou vyrobeny z kvalitních materiálů, jsou bezpečné a ergonomicky tvarované, zákazník si může pro zvýšení bezpečnosti zvolit i hrudní popruh. K dispozici jsou samozřejmě i úpravy pro amputaře.

Více o kolejnicovém systému včetně informací o různých druzích závěsů najdete na www.roomer.cz.

Videa uvedených produktů lze zhlédnout na: www.youtube.com/user/Lu-

borv/videos.

Kontakt: ERILENS s.r.o., Papírenská 114/5, 160 00 Praha 6, tel.: 234 123 362 obchodní oddělení, 234 123 456 sekretariát, roomer@erilens.cz, www.erilens.cz, www.roomer.cz.

HORIZONT-NARE s.r.o.

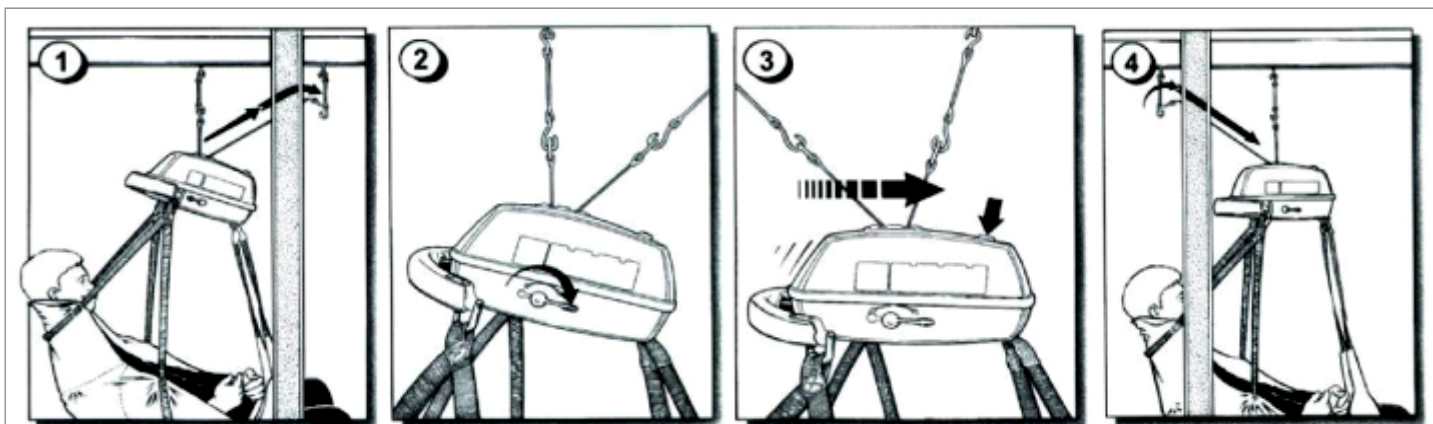
Výrobky této firmy nejsou hrazeny pojišťovnou, do loňského roku na ně bylo možno získat příspěvky až do 100 % od sociálních odborů měst. Vzhledem ke změně legislativy ještě není jisté, jakým způsobem se budou tyto zařízení hradit letos a v příštích letech.

■ Stropní systém se závěsným motorem HM 2500

Tento systém umožňuje možnost nouzového sestupu v případě výpadku elektrického proudu. Další výhody: samostatnost a nezávislost převážené osoby díky podpěrnému úchytu, možnost využít také se všemi druhy závěsných úchytů, ovládní infračerveným (bezdrátovým) nebo pneumatickým ovladačem (s vodičím kabelem), možnost ovládní i na těle motoru, automaticky se zastaví v požadovaném místě, možnost zvedání osoby přímo ze země.

Nosnost 200 kg, cena od 140 000 Kč bez DPH.

Jednotlivé fáze přejezdu zvedáku s kazetou 5200 s dvojitým závěsem přes dveře dvou místností.

■ Stropní systém s přenosným motorem HM 2540

Velmi silný systém – zvedne až 182 kg. Jednoduché ovládání, lehký a kompaktní.

Hmotnost 8 kg, cena od 130 000 Kč bez DPH.

■ Stropní systém s převěšovacím motorem HM 2545

Nosnost 182 kg, hmotnost 7,35 kg, cena od 130 000 Kč bez DPH.

Kontakt: HORIZONT-NARE s.r.o., Vodní 342/5, 737 01 Český Těšín, pobočka: Široká 3, 736 01 Havířov-Město, tel.: bezpl. linka 800 101 073, 596 891 012, 604 687 730, horizont-nare@horizont-nare.com, www.horizont-nare.com.

MEDEOS s.r.o.

■ Stropní kolejnicový systém Freeway Xtra (Anglie)

Pořizovací cena od 75 000 Kč + 14 % DPH, pojišťovna nehradí. Provedení: přímá kolejnice 3 m, 1 × zvedák Xtra vč. dobíječky baterií, 1 úplet, montážní materiál, uchycení do stropu nebo stěny místnosti, montáž v rámci ČR.

■ Stropní kolejnicový systém Freeway P-200

Cena a parametry provedení stejné jako u typu Xtra.

■ Stropní kolejnicový systém Guldmann GH3 (Dánsko)

Pořizovací cena od 115 000 Kč plus 14 % DPH, pojišťovna nehradí. Provedení: přímá kolejnice 3 m, 1 × zvedák GH3 vč. dobíječky baterií, 1 úplet, montážní materiál, uchycení do stropu nebo stěny místnosti, montáž v rámci ČR.

Kontakt: Medeos s.r.o., Domažlická 1256/1, 130 00 Praha 3, kancelář Morava: Františkánská 1333, 686 01 Uherské Hradiště, tel. 732 107 020 – Vladimír Chmelař – jednatel společnosti, tel.: 572 501 576, chmelař@medeos.cz, medeos@medeos.cz, www.medeos.cz.

Stropní kolejnicový systém Guldmann GH3.

MEDICCO s. r. o.

■ Fixní stropní kolejnicový systém Liko

Velice komfortní způsob zvedání a přesunů bez nároků na prostor. Liko nabízí jak možnost instalace dráhy pouze v určitých místech nutných pro přesun, tak i kompletní pokrytí všech místností. Dráha může být přerušena nadpražím či překladky, jelikož Liko nabízí i zvedací jednotky pro převěšování mezi místnostmi. Způsob uchycení dráhy je volen podle nosnosti okolních konstrukcí (do stropu, na stěny, stěnové stojiny atd.). Konkrétní situace se řeší pomocí příslušenství.

Nosnost 200, 250–500 kg, orientační cena dráhy 2 600 Kč/m.

Kontakt: MEDICCO s. r. o., Netroufalky 3, 625 00 Brno-Bohunice, tel.: 800 900 809, info@medicco.cz, www.medicco.cz, pobočky České Budějovice, Libe-

rec, Luže-Košumberk, Plzeň, Praha, Přerov, Ostrava.

ARJOHUNTLEIGH s.r.o.

Firma ArjoHuntleigh nabízí tři typy stropních zvedáků Maxi Sky a vestu k nácvičku chůze pro použití ve spojení se stropním zvedacím systémem Maxi Sky.

Ceny u jednotlivých systémů uvedeny nejsou, firma udělá klientovi kalkulaci podle návrhu na míru dle dané místnosti a požadavků klienta.

■ Přenosný stropní zvedací systém Maxi Sky 440

Váží pouze 6,5 kg, kompaktní zvedací kazeta s navíjecím páskem a integrovaným závěsným ramenem je snadno přenosná z místnosti do místnosti. Nosnost kazety je 20 kg. Převěšování dovoluje přesun zvedací kazety i klienta přímo z jedné dráhy na druhou. Kolejové přesuny z pokoje do pokoje mohou být prováděny bez modifikace dveřního vstupu.

■ Přenosný stropní zvedací systém Maxi Sky 600

Univerzální řešení kolejových uspořádání a zvedací kapacity s pohonem i pro bariatrické klienty, zvedací kapacita 272 kg. Modulární kolejový systém dovoluje flexibilní řešení – **kolejové uspořádání může být vždy optimalizováno podle vašich potřeb a specifického pracovního prostoru.** Kompletní řada vaků s pout-

ky nebo klipy je dostupná pro použití na 4bodových nebo 2bodových závěsných ramenech. Kompatibilní je také vesta pro nácvičku chůze.

■ Přenosný stropní zvedací systém Maxi Sky 1000

Sofistikovaný systém stropního zvedání dovoluje pečovateli provádět přesuny oběžných klientů pomocí dálkového ovladače bez ručního zvedání. Maxi Sky 1000 se velmi jednoduše ovládá. Jednotka je vždycky připravena k použití. Okamžitý elektronický měkký start a měkké zastavení (stop) znamenají, že nedochází k opožděnému rozjezdu nebo „přejetí“ a zajišťují, že zvedák může být zastaven přesně v požadovaném místě. Bezpečná pracovní zátěž 455 kg.

■ Vesta pro nácvičku chůze

Umožňuje terapeutům a pečovatelkám pomoci klientům bez námahy postavit se, nácvičku chůze a chůzi. K dispozici v sedmi velikostech – od extra extra small (malé) až po extra extra large (velkou).

Kontakt: ArjoHuntleigh s.r.o., Hlinky 118, 603 00 Brno, tel.: 549 254 252, arjo@arjo.cz, www.arjo.cz.

(pp), (dz)

**Užitečné maličkosti
aneb
„Ber – neber“**

Přišli jste na nějaké užitečné maličkosti pro život s handicapem? Podělte se o ně s Vozkou!

Úchop na krabici

Jak zvednout, uchopit a manipulovat na vozíku sám jednou rukou s větší krabicí? Možná také občas vozíte krabici s nějakým domácím spotřebičem uvnitř (např. z prodejny, k reklamaci), která nemá úchop, anebo prostě jen transportujete nějakou krabici s něčím někam. Pomoci si můžete vytvořením praktického úchopu vytvořeného z širší izolepy.

Potřebujete izolepu o šířce cca 4 cm a něco na její odstřížení, např. bezpečný zasunovací ořezávací nůž. Izolepa, pokud nemá natržený okraj, má velkou pevnost v tahu. Obtočte s ní krabici středem protilehlých delších stran (středně těžkou bednu stačí třikrát) a při každé obtočce ji nad bednou nadzvedněte a zmačkejte do jakéhosi jednoho ucha.

Krabici s takovýmto úchopem můžete sami pohodlně zvednout ze země, naložit si ji na kolena, uložit do kufru auta či jinak s ní manipulovat. Pokud se jedná o poštovní balík k odeslání, na přepážce pošty úchop odříznete. Proto je vhodné mít izolepu a nožičku po ruce jak doma, tak i v kufru auta.

(dz)

I James Bond by kulil oči

Stovky hodin práce se zúročily v unikátním vozíku

Po dvanáct let byl vozičkář Josef Fučík něco jako Ferda Mravenec, práce všeho druhu. Vymyslet, nařezat, vyvrátat, svařit... Ale jeho sen tak dostával, za asistence Františka Vojtka, čím dál konkrétnější podobu. Až jednoho dne stál před ním v plné parádě: unikátní vozík, jaký by mu snad záviděl i James Bond.

„Potřebovali jsme vozík, který by projel 60cm dveřmi, uměl se přizpůsobit výšce stolu, dal se ukotvit v autě a mimo jiné by dokázal na krátkou dobu extrémně zvýšit rychlost, například kvůli rychlému opuštění křižovatky,“ říká **Josef Fučík z občanského sdružení Život bez bariér v Nové Pace**. „Žádný ze světových výrobců ale takový vozík nevyrobí, proto jsme se rozhodli v našich chráněných dílnách, v rámci sociální rehabilitace a ergoterapie, zhotovit vozík vlastními silami.“

Prioritou i bezpečnost při jízdě za tmy

Jako základ zvolili osvědčený elektrický vozík Storm2 od americké firmy Invacare. Je ze všech typů konstrukčně nejjednodušší a zároveň nejpevnější. A není nesmyslně překonstruovaný, jako některé poslední modely vozíků.

„Použili jsme z něj motory, elektroniku, sedačku a závěsy převodovek. Vše

j jsme namontovali na rám z ocelových tenkostěnných obdélníkových profilů. Protože prioritou byla také bezpečnost při jízdě za tmy, použili jsme poziční LED světla pro nákladní vozy a reflexní pásy,“ vysvětluje Josef Fučík.

Píďa

Vozík má „geny“ po svém tvůrci, nejspíš proto také převzal od kamarádů jeho přezdívku: Píďa (umí se zmenšit). A všechny testy, které absolvoval ve městě nebo dokonce ve skiareálu, zvládl na výbornou.

Umí zvedat každé hnané kolo zvlášť – může tak například jet jedním kolem po silnici a druhým po zvýšeném obrubníku. Má vypěněné pneumatiky (originály od firmy Delphi), napájení pro elektricky vyhřívaný fusak, jakož i bundu pro řidiče, a spoustu dalších vymožeností.

„Především mi umožňuje řízení mikrobuse pro přepravu zdravotně postižených přímo z vozíku,“ dodává Josef Fučík s tím, že kotvení do podlahy je automatické.

„V naší půjčovně máme spoustu vozíků, ale pod stůl nezajede žádný,“ sděluje s uznáním Ilona Hylmarová, vedoucí Centra bez bariér a chráněných dílen a koordinátorka projektu Půjčovna kompenzačních pomůcek sdružení Život bez bariér.

Vynikající vysvědčení dává vozíku i fakt, že o jeho výrobu projevil zájem sedmadvacet firem. Se třemi z nich už občanské sdružení Život bez bariér zahájilo jednání.

Foto: archiv Josefa Fučíka (di)

Náklon vozíku na pravou stranu.

Poloha při snížení na minimální výšku a záklon opěradla.

Vozík na zdvižné elektrické plošině dodávky.

Vlastnosti upraveného vozíku:

- Projede dveřními zárubněmi o šířce 60 cm.
- Umožňuje levý či pravý náklon vozíku (při jízdě po cestě ve vyjetých kolejkách, jednou stranou po silnici, druhou po obrubníku, napříč šikmým svahem apod.).
- Umožňuje krátkodobé zvýšení rychlosti a rychlé opuštění křižovatky.
- Umožňuje řízení vozidla – dodávky přímo z vozíku:
  - Má integrované automatické kotvení AZLock do podlahy vozidla, a to jak na místě řidiče, tak na místě spolujezdce a na místech místo jakékoliv další sedačky v mikrobuse. (Umožňuje to podlaha s kotvicím systémem NMI Safety Systems do hliníkových lišt SmarFloor;
  - pro potřebu zajištění pod přístrojovou desku k volantu auta nebo pod nízký stůl umí snížit celkovou výšku až k podlaze;
  - má integrované tříbodové pásy.

Upravený elektrický vozík umožňuje zajet až k volantu dodávky a automaticky se ukotvit do podlahy.

Reflexní samolepky, přední a koncové osvětlení a podsvícení šasi dělá z vozíku ve tmě na vozovce nepřehlédnutelný objekt.

Na levé područce je standardní ovladač el. vozíku, na pravé pak ovladač pro nadstandardní funkce.

- Na ovládání polohování vozíku a jeho světel má druhý ovladač (vozík se při volbě funkcí nemusí zastavovat).
- Podnožka pro chodidla bytelného provedení slouží současně jako ochranný rám při čelnímu nárazu do překážky.
- Pro bezpečnou jízdu za tmy je vybaven pozičními LED světly, bezpečnostními reflexními polepy a „tuningovým“ podsvětlením podvozku.
- Má vypěněné pneumatiky.
- Lýtka i chodidla jsou před ostřikem od předních kol chráněna blatníkem ve formě praktické tašky.
- Má napájení 24, 36 nebo 45 V.
- Napájení vozíku lze provést i ze zásuvky auta.
- Je vybaven napájením pro elektricky vyhřívaný fusak a bundu řidiče.
- A další užitečné vychytávky...

Kontakt:

Občanské sdružení Život bez bariér o.s., Lomená 533, 509 01 Nová Paka, tel.: 493 724 159, 603 828 353, info@zbb.cz, www.zbb.cz.

Předseda občanského sdružení Život bez bariér v Nové Pace vozíčkář Josef Fučík je zlejšovatelem, konstruktérem i realizátorem v jednom.

Půjčovny kompenzačních pomůcek

Sivak medical technology s.r.o.

- **Mechanický ortopedický vozík ocelový.** Tento vozík je vhodný jako pomůcka pro dočasně imobilní pacienty. Možnost zapůjčení i na kratší termíny (minimálně 1 týden)! Nosnost: 100 kg. Cena od 250 Kč/týden.

- **Mechanický ortopedický vozík odlehčený.** Nosnost 120 kg. Cena od 870 Kč/měsíc.

- **Elektrický vozík skládací.** Nosnost 120 kg. Cena od 2 900 Kč/měsíc.

- **Elektrický vozík exteriérový.** Nosnost 150 kg. Cena od 3 600 Kč/měsíc.

Elektrický skútr Leo. Robustní a velmi bezpečný skútr. Disponuje pevným podvozkem, silným motorem a inteligentními elektronickými systémy. Dá se jednoduše rozložit na pět částí, které se vejdou do zavazadlového prostoru auta. Po rozložení a transportu lze jednoduše složit bez použití jakýchkoliv nástrojů. Cena od 2 500 Kč/měsíc.

- **Vanový zvedák.** Nosnost 120 kg. Cena od 1 050 Kč/měsíc.

- **Antidekubitní matrace aktivní.** Cena od 590 Kč/měsíc.

- **Antidekubitní matrace pasivní.** Nosnost 150 kg. Cena od 500 Kč/měsíc.

- **Elektrické polohovací lůžko.** Nosnost 150 kg. Cena od 1 500 Kč/měsíc.

- **Toaletní vozík.** Nosnost 100 kg. Cena od 650 Kč/měsíc.

- **Koncentrátor kyslíku.** Cena od 2 200 Kč/měsíc.

- **Chodítka.** Cena od 290 Kč/měsíc.

- **Chodítko pojízdné.** Cena od 380 Kč/měsíc.

- **Pojízdný zvedák.** Cena od 1 200 Kč/měsíc.

Zapůjčitel: Sídlo společnosti Sivak®, Jana Masaryka 1713, 500 12 Hradec Králové, tel.: 495 220 684, e-mail: sivak@sivak.cz, www.sivak.cz.
- Centrum Hrabyně, v ÚSP, 747 67 Hrabyně, tel.: 553 775 002, e-mail: hrabyne@sivak.cz.
- Centrum Ostrava, Nádražní 82, 701 00 Ostrava, tel.: 596 115 329, e-mail: ostrava@sivak.cz.
- Centrum Praha, Na Topolce 1b, 140 00 Praha, tel.: 261 211 788, e-mail: paha@sivak.cz.

Většinu pomůcek je možné si zapůjčit již na jeden týden. Kontaktujte nás pro více informací nebo využijte **poptávkový formulář, který se nachází na stránce každého produktu v půjčovně pomůcek na www.sivak.cz.**

Paprsek, Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v ČR, o.s., Poradna a půjčovna

- Vozíky mechanické „invalidní“
- Držák „invalidních“ vozíků za auto
- Kočárek zdravotní transportní pro děti/dospělé – MATĚJ/TONY
- Antidekubitní podložka patní
- Antidekubitní pomůcka: klín malý, ručka, 20 × 45 × 23 cm
- Antidekubitní pomůcka: klín malý,

noha, 25 × 45 × 23 cm

- Antidekubitní pomůcka: klín velký, noha, 30 × 75 × 28 cm
- Schodolez – mobilní schodišťová plošina s příslušenstvím
- Chodítko s podpůrnou deskou a chodítko podpažní
- Chodítko krokovací/pevné (rám)
- Chodítko čtyřkolové s nákup. košíkem
- Chodítko dětské univerzální LOJZÍK
- Berle francouzská předloketní duralová
- Berle podpažní dřevěná nastavitelná
- Křeslo klozetové pevné/pojízdné
- Křesla toaletní pojízdná AUDY AU–02
- Nádstavce na WC: výška 7 cm, 10 cm, 15 cm
- Postel polohovací elektrická s hrazdičkou
- Postel polohovací elektrická s hrazdičkou a matrací
- Matrace omyvatelná
- Antidekubitní systém UNICARE s kompresorem
- Stoleček jídelní k lůžku
- Stoleček jídelní do lůžka – pevný/skládací
- Bazének na mytí hlavy
- Vana koupací s příslušenstvím
- Sedačka do sprchového koutu AZ
- Židle do sprchy pevná/pojízdná
- Sedačka na vanu kovová/plastová
- Sedačka do vany
- Sedačka do vany závěsná dřevěná
- Perličková koupel do vany
- Perličková koupel na nohy
- Zvedák elektrický do vany
- Magneto-terapeutické přístroje
- Masážní přístroj BEURER (prodloužená ruka)
- Polštář elektrický
- Polštář masážní multifunkční elektr.
- Polštář masážní vibrační MEDIMED
- Lehátko rehabilitační elektr.
- Lehátko masážní skládací bez otvoru
- Zvedák elektrický SUNFIT, nosnost 150 kg
- Židle pojízdná REPO
- Židlička dětská dřevěná pojízdná ARIS

Doba zapůjčení: 1–30 dní.

Cena zapůjčení: 5–15 Kč/den, resp. 50–350 Kč/30 dnů (podle druhu pomůcky).

Služba je nabízena osobám se zdravotním postižením, osobám po úrazech a nehodách, rodinám se zdravotně postiženými dětmi a seniorům. Zajištění dopravy objemnějších pomůcek.

Zapůjčitel: Poradna a půjčovna PAPERSEK, Lípová 364/2, 682 01 Vyškov, tel.: 515 531 354, 739 598 764, 605 428

639, e-mail: pujcovna.vy@seznam.cz, www.paprsek-vyskov.cz. Úřední hodiny: Po–Čt 8–12, 12.30–16 h, Pá – terénní práce pro objednané klienty.

Potřebujete si půjčit nějakou kompenzační pomůcku?

■ Dotazujte se v Centrech pro zdravotně postižené (CZP). Jsou ve většině krajských měst. Vyhledáte je na internetu.

■ Informace o půjčovnách (ale i o CZP) by vám mohli poskytnout také v poradnách Národní rady zdravotně postižených (NRZP).

■ Informace mohou mít k dispozici také na sociálních odborech obcí s rozšířenou působností.

Krajské poradny NRZP

- Plzeňský kraj: poradnaplzen@nrzp.cz, 736 751 204, 377 224 879.
- Ústecký kraj: poradnaunl@nrzp.cz, 475 208 661.
- Pardubický kraj: poradnapardubice@nrzp.cz, 736 751 202, 466 952 423, 732 546 915.
- Jihomoravský kraj: poradnabrno@nrzp.cz, 736 751 211, 542 214 110, 542 214 111.
- Olomoucký kraj: poradnaolomouc@nrzp.cz, 585 242 865, 736 751 210.
- Moravskoslezský kraj: poradnaostrava@nrzp.cz, 596 110 282.
- Kraj Jihočeský, Karlovarský, Liberecký, Královéhradecký, Vysočina, Zlínský: poradny uzavřeny.

(pp), (dz)

Půjčujete kompenzační pomůcky?

Pošlete nám seznam pomůcek, příp. i jejich fotografie, cenu a dobu zapůjčení a kontakt na vás. My tyto informace zveřejníme na stránkách magazínu Vozka, který je distribuován do všech krajů v Česku.

Kontakt:

Redakce Vozka, Pavel Plohák, tel.: 595 545 083, 737 238 933, e-mail: P.Plohak@seznam.cz

Vozík „2ks“ a jeho test v praxi

Bohumil Hůlka z SKV Praha díky projektu Čtení pomáhá získal zajímavý vozík, který zkonstruoval francouzský paraplegik

Na českém trhu je poměrně velké množství civilních vozíků, které se od sebe příliš neliší – rozdíl jsou pouze v použitých materiálech, v řešení jednotlivých konstrukčních drobností, jako je např. uchycení předních kol, a rozdíl nejsou bohužel ani v servisních podmínkách.

Vozíky „2ks“ vyrábí Serge Klipfel z Francie. Serge je kreativní paraplegik a zkonstruoval vozík, který se běžným vozíkům vymyká.

Když jsme v projektu Čtení pomáhá o příspěvek na vozík žádali, měli jsme na mysli především jeho předurčení do terénu a na orientační závody. Zejména trail orienteering se často koná v terénech, kam by vozíčkář dobrovolně nešel, ale i rychlostní orientáky vyžadují často rychlou jízdu po nebezpečném povrchu.

V čem je vozík výjimečný

Hlavními odlišnostmi od běžného vozíku jsou: **plastová tvarovaná sedačka, jedno přední kolečko a mohutný vzduchový tlumič pod sedačkou.**

Plastová sedačka umožňuje lepší oporu pánve. Přední kolečko lepší otáčivost i jízdu nerovným terénem a tlumič také výrazně zvyšuje komfort při jízdě po nerovnostech a také při skocích z obrubníků.

Další odlišností je umístění nohou nad úroveň předního kolečka. Vzhledem k délce nohou to znamená, že člověk sedí výše a těžiště vozíku je mnohem výše, než je běžné. Výška sedačky je ovšem nastavitelná, a to v rozmezí asi 30 cm.

Každý vozíčkář někdy nastavoval vozík a je zajímavé, že zatímco běžně hraje roli centimetry, tady je limitující jen délka rukou, které by měly i v horní pozici sedačky být schopné dosáhnout na obrubice. V této pozici se z vozíku stává takový vertikalizátor: je možné se s chodáky bavit z očí do očí, sahat do horních polic, ale samozřejmě komfort jízdy nebo stabilita v této pozici moc dobré nejsou.

V nejspodnější úvratí se při zachované délce mezi stupačkou a sedačkou výrazně zvedá sklon sedačky, což je nepříjemné při jízdě do větších kopců, neboť to bere možnost se více předklonit.

Jak se na něm jezdí

Použití v interiéru je překvapivě velmi pohodlné. Kromě problémů zajeť pod

Běžnému konstrukčnímu schématu se vymykající vozík „2ks“.

stůl (vysoká kolena – je třeba nohy sundat ze stupačky) je použití vozíku velice příjemné. Pokud vozík do něčeho naráží, je to plastovou stupačkou nebo gumovým kolem. Otáčivost vozíku spolu s možností se zvednout nebo zase snížit jsou návykové. Vozík má při šířce sedačky 38 cm a užším uchycení zadních kol šířku 60 cm, což je v českém prostředí dosti praktické.

Nevýhodou je nutnost vyčištění kol – terénních pláště, pokud přijedete z venkovní nepohody.

Ani venku mě vozík neušetřil překvapení. Při jízdě přes nerovnosti v asfaltu je poslušně absorbuje, stejně tak i po štěrku, kamení, polní cestě nebo dlažbě.

Vyzkoušel jsem tři velikosti předního kolečka, od tvrdého 5" po 7" nafukovací. Pro mě docela překvapivě se nejmenší kolečko nechovalo vůbec tvrdě – nerovnosti se přenesly na tlumič a nepůsobily nepříjemnosti. Naopak velké kolečko už trochu zbytečně zhoršovalo stabilitu vozíku.

Tvarovaná sedačka připomíná skořepinu do monoski. Ale je vytvarovaná z měkkého plastu a vzhledem k možnosti nastavení sklonu sedačky je zde i možnost nastavení sklonu záďové opěrky. Oproti mému civilnímu vozíku cítím sice při jízdě lepší oporu pánve, ale vzhledem

k nižší záďové opěrce a vyššímu těžišti není tak jednoduché udržet vozík na zadních kolech. Samozřejmě nemluvíme o běžné jízdě, ale o sjíždění z prudšího kopce nebo vyskakování a seskakování z obrubníků.

Obrubníky vyžadují na vozíku 2ks trochu jinou techniku. Seskakování není třeba nikterak brzdit, o to se postará tlumič. Vyskakování je trochu horší, protože při výskoku není možné se opřít o dvě přední kolečka.

Prudké kopce nahoru a dolů zvládá vozík zhruba na úrovni běžného civilního vozíku, toto bylo spíše zklamání, neboť jsem zde čekal lepší vlastnosti. Rozdíl ale je v komfortu jízdy. Zatímco na běžném vozíku se mi do terénu nechce, vozík přenáší při jízdě hodně rázů a je to otravné a nepohodlné, na tomto vozíku není moc velký rozdíl v jízdě na asfaltu a po štěrku, oranici nebo kočičích hlavách.

Stabilitu vozíku je i při vyšším těžišti možné zlepšit uchycením kol do zadních otvorů, kde mají potom také vyšší sklon. Vozík pak nemá tendenci se převrátit dozadu ani do stran.

Mobilita – nakládání do auta

Vozík je rozebíratelný celkem pěkně, ale samozřejmě, že nakládání je horší než nakládání „skládačky“. Po odepnutí

seadačky a zadních kol zbývá dílec, který je poměrně lehký a skladný.

Jízda s asistencí

Vozík nemá ve standardním vybavení nic, zač by se dal chytit a tlačit. Volitelné příslušenství obsahuje řídítka, ale ta jsou velkým zklamáním. Velká a těžká trubková konstrukce je připínací na zadní část rámu pod sedačkou, ale vozík pak vypadá podobně jako monoski s řídítky – tak s tímhle jezdit rozhodně nebudu.

A jak tedy asistent může pomoci? Lze se samozřejmě opřít o záda vozičkáře, ale to asi nebude nikomu příjemné a nebude to ani moc fungovat. Praktičtější je lano, které lze snadno uvázat nad předním kolečkem a vozík pak lze potáhnout a pomoci do kopce.

Pomoc ze schodů a do schodů autor vozíku řeší asistentem, který ho přidržuje za hrudník, ale to je třeba důkladněji sevcit. Serge ale tvrdí, že je to pak bezpečnější než u klasického vozíku. Já to vyzkoušené nemám.

Shrnutí

Hlavními zápory vozíku jsou:

- vysoká cena,
- vysoká opěrka nohou,
- systém pro tlačení vozíku.

Drobnou nepříjemností je, že vozík nemá kam uchytnout batoh nebo tašku, toto však lze řešit uchycením za otvory v záďové opěrce.

Hlavními plusy jsou:

- komfort jízdy i v těžkém terénu,
- nastavitelnost
- a neuvěřitelná živost.

Sezení na tomto vozíku jsem s odborníky nekonzultoval, ale můj subjektivní pocit je, že na něm sedím mnohem lépe a rovněji.

Jednoznačně doporučit tento vozík bych mohl **schopnějším paraplegikům, kteří podnikají na vozíku cesty na horších površích. Vozík pak nezklame ani doma nebo v práci.**

Na závěr bych chtěl moc poděkovat projektu **Čtení pomáhá** a také všem dětem, které mi svým čtením pomohly vozík získat. V mém případě se jedná o pomůcku, která mi výrazně zlepšuje kvalitu života – každodenní venčení se psem a procházky s dcerou si bez něj představit už neumím. Závodí se na něm také pěkně, první dva absolvované trail-o závody jsem vyhrál.

Odkaz a další informace (ve francouzštině): www.2ks.fr.

Bohumil Hůlka, předseda SKV Praha

Projekt Čtení pomáhá

Projekt rozdělí každý rok 10 milionů korun na dobročinné účely. O tom, kdo pomoc obdrží, rozhodují děti čtenáři.

Každé dítě, které se zapojí do projektu, získá po přečtení některé ze seznamu vybraných knih kredit 50 korun, který bude moci věnovat na jeden z nominovaných dobročinných projektů.

V prvním roce běhu projektu (8. 4. 2011–7. 4. 2012) se do projektu přihlásilo 90 747 dětí.

Více informací na www.ctenipomaha.cz, kontakt na info@ctenipomaha.cz.

čtení pomáhá

Autor článku využívá vozík „2ks“ zejména do terénu.

COŽE?

Cizí slova

- **Parkinsonova choroba, *paralysis agitans*** – chronické degenerativní onemocnění bazálních ganglií v mozku. Vzniká z neznámých příčin, vyskytuje se u osob ve středním a vyšším věku (mezi 40. až 60. rokem). Projevuje se parkinsonismem, popř. zvýšenou sekrecí slin, slz a potu. Vede ke zhoršení pohybových schopností, později popř. ke snížení psychických funkcí. Příznaky Parkinsonovy choroby lze ovlivnit podáváním léků; v současnosti se provádí transplantace chybějících buněk mozku z mozku plodu.

- **Stres** – stav organismu, který je obecnou odezvou na jakoukoliv výrazně působící zátěž, ať už tělesnou nebo duševní. Při s. se uplatňují vývojově staré mechanismy, které umožňují přežití organismu vystaveného nebezpečí (adaptační syndrom). Jde zejm. o výraznou aktivaci sympatického nervového systému a nadledvin (kůry i dřeně), která způsobuje zrychlení krevního oběhu a srdeční činnosti, zvýšení krevního tlaku, prohloubení dýchání, vyplavení energetických zásob (cukry, tuky), tlumění bolesti, zvýšení svalové síly i psychických schopností atd. Probíhá mobilizace veškerých sil organismu (a to i za cenu některých „neekonomických“ dějů), která slouží pro „boj“ (fight) nebo „útěk“ (flight), ale hlavně pro přežití jedince. Z hlediska psychických reakcí na stres se rozlišuje akutní stresová porucha a posttraumatická stresová porucha. Hovořivě se slovo stres užívá často pro zátěž samu místo pro odezvu na ni.

- **Apatie** – snížení citové reaktivity, minimální nebo žádná citová reakce na zevní podněty. Dlouhodobě při těžších duševních onemocněních, např. schizofrenii, přechodně u větší únavy, vyčerpanosti nebo u některých celkových onemocnění.

- **Psychopedie** – obor speciální pedagogiky, který se zabývá péčí o mentálně postižené osoby včetně jejich vzdělávání ve speciálních školách. Od roku 1989 se v širším pojetí věnuje práci s mentálně postiženými od narození do konce života a jejich zapojování do běžného života.

- **Imobilita** – neschopnost pohybu, nepohyblivost.

(dz)

Terénní vozíky v akci

Britské TerrainHopper:
Bezpečné a vhodné i pro mládež

Vozítka TerrainHopper jsou mezi terénními vozíky a skútry něčím úplně novým. Kromě výrazného vzhledu se pyšní také extrémními terénními schopnostmi. S tímto vozítkem překonáte hluboké bláto, suchý písek, sníh, podrost, skály a vůbec všechny možné povrchy. Pro svou výšku 250 mm od země jej někteří lidé nazývají „mini Land Rover“.

Unikátní patentovaný systém zavěšení kol umožňuje pohodlnou jízdu přes náročné zvláště povrchy jako třeba velké kameny, schody nebo prahy. Na stránkách www.youtube.com zadejte název TerrainHopper a najdete celou řadu videí, kde si můžete prohlédnout, co tento terénní vozík dovede. A je to příjemná i napínavá podívaná!

Pod názvem Overlander se skrývá sedm typů těchto terénních vozíků, které se liší po technické stránce. Tři typy jsou určeny pro děti a jeden speciální Overlander je kombinací vozíku terénního s běžným – tedy taková dvoukombinace v akčním provedení.

Svoboda a dobrodružství

Nejoblíbenějším typem je Overlander 4 × 4. Je to pravý terénní vozík, který umí elegantně vyšplhat přes padlé stromy, příkré svahy, projet rozbahněným polem i potokem. Stal se tak snem pro všechny, kdo chtějí dobrodružnou jízdu prozkoumat dříve nepřístupná místa. Navíc díky unikátnímu a patentovanému nezávislému zavěšení kol nehrozí, že by někdo mohl

z vozíku vypadnout.

Elektronika je zajištěna bez nutnosti ovládat joystick a je odolná vůči vodě. Výrobce je schopen sestavit i zcela vodotěsný TerrainHopper. Také vzhled vozíčku se dá různě upravit. Například boční tyče, které se dají sundat, nejen dobře vypadají, ale mají také ochrannou funkci. Sezení a řízení je rovněž nastavitelné. Řízení se ovládá pomocí řídicích nebo joysticku, popř. kombinací obou. K dispozici může být i 100% posilovač řízení. Overlander má nezávislé odpružení, nezávislý kontrolní systém, nastavitelný volant, přední a zadní světla a nastavitelné sedadlo.

Svoboda, kterou vozíčky TerrainHopper nabízejí, je lákavá. Díky nim si na své přijdou milovníci dobrodružství a outdoorových aktivit, kteří se dříve těchto aktivit nemohli účastnit kvůli obtížnému terénu. Jízda na těchto vozících je bezpečným druhem zábavy. TerrainHopper byl navržen a postaven v Británii za použití nejmodernějších technologií, které mají evropské certifikáty kvality.

Informace o ceně a další důležité detaily poskytne dodavatel (pouze v angličtině) a na vyžádání přes e-mail nebo telefon uvedený na webových stránkách (www.terrainhopper.com). Zájemce může dostat také podrobné DVD o jejich užívání.

Zdroj, foto: www.terrainhopper.com
Přeložila a zpracovala: Hana Klusová

TerrainHopper

CAR CLUB otevřel v Olomouci Obchodní centrum pro služby handicapovaným

Praha 6. května 2012 – Společnost CAR CLUB, která již několik let poskytuje komplexní poradenské služby handicapovaným a pomáhá se zajištěním jejich mobility, mj. nabídkou nových vozů ŠKODA, otevřela od května nové **Obchodní centrum v Olomouci**. Počet Obchodních center společnosti CAR CLUB v celé republice se tak zvýšil celkem na devět. Obchodní centrum CAR CLUB v Olomouci vede Michal Černoch, který se stal dalším handicapovaným zaměstnancem společnosti.

„V moravském regionu s obchodními centry v Ostravě, Zlíně a Brně je řada let největší poptávka handicapovaných spoluobčanů po automobilech a dalších našich komplexních službách, a proto jsme se rozhodli otevřít další pobočku v Olomouci,“ uvedl výkonný ředitel společnosti CAR CLUB Jaroslav Hampl. V tomto kontextu ředitel firmy CAR CLUB vysoce ocenil spolupráci se známým značkovým dealerem ŠKODA firmou SAMOHÝL MOTOR ZLÍN a. s., která je partnerem firmy CAR CLUB ve Zlíně a nově také v Olomouci.

Vedoucí prodeje ŠKODA firmy SAMOHÝL MOTOR ZLÍN a. s. Jaroslav Gregůrek uvedl: „S ohledem na dosavadní dobré zkušenosti ve Zlíně jsme se při akvizici dealerství ŠKODA v Olomouci rozhodli rozšířit spolupráci s firmou CAR CLUB a nabídnout společně služby také handicapovaným spoluobčanům v hlavním městě Olomouckého kraje.“

Nové Obchodní centrum CAR CLUB sídlí na adrese firmy SAMOHÝL OLOMOUC a. s., Kosmonautů 846/2, Olomouc, email: cernoch@carclub.cz, mobil 739 352 657.

Pro další informace kontaktujte:

- PhDr. Milan Smutný, CAR CLUB s.r.o., e-mail: smutny@carclub.cz, tel.: 736 676 345, www.carclub.cz a www.skoda-auto.cz, Zákaznické centrum – tel.: 739 306 714, email: info@carclub.cz.
- CAR CLUB s. r. o., Lánovská 633, 543 01 Vrchlabí.

Společnost CAR CLUB se zabývá řešením dopravní mobility zdravotně postižených a je provozovatelem projektu ŠKODA Handy.

Přístroje odhalí nemoc bez odběru krve a bezbolestně!

Infarkt, rakovina, cukrovka, srdeční vady... Nemoci, které děsí, a mnohdy se pozdě zjistí, že je člověk má. Tato a nejen tato onemocnění dokážou odhalit přístroje, které pracují bez nutnosti odběru krve, bolesti či rizik z ozáření.

Prozatím jen v soukromých ordinacích si můžete nechat udělat **preventivní vyšetření, která jsou časově nenáročná a velmi přesná**. Dokonce v některých případech mnohem citlivější než vyšetření klasická, která hradí pojišťovna. Nevýhodou je sice cena, ale peníze se vám vrátí zpět – zdravím.

Bez jediné kapky krve se dá udělat kompletní analýza zdravotního stavu pomocí **přístroje AMP**. Stačí přiložit pět sond na tělo na bioaktivní body, tedy v místech pravé a levé krční tepny, pravého a levého podpaží a v oblasti pupku, a již za šest minut získáte výsledek. Analyzátor ze 117 naměřených hodnot zjistí: krevní obraz, biochemii krve, činnost srdce, plic, jater, ledvin a dalších orgánů v těle. Díky přístroji lze již v prvopočátcích rozpoznat mozkové příhody, kardiologické poruchy – infarkt, cukrovku a živinou půdu pro případná hypoxická nádorová bujení.

Za principem přístroje jsou poznatky kvantové fyziky

Metodu diagnostiky krve bez jediné kapky vyvinuli v Rusku pro potřeby sledování zdravotního stavu kosmonautů, kteří se dlouho pohybují na oběžné dráze. V kosmu nelze odebrat krev, a proto se přístroje soustředily na analýzu krve bez jediné kapky a údaje přenášely na zem.

Princip je založen na metodách a nejnovějších poznatcích kvantové fyziky, zkoumá rozložení biochemických charakteristik krve, které koreluje s parametry krevního průtoku a systému enzymů.

Takovým vyšetřením se o svém zdraví dozvíte mnohem víc informací než klasickým krevním vyšetřením. A když navíc

přijdete včas, je prevence lacinější než léčba. A protože přístroj dokáže dopředu odhalit možnost vzniku onemocnění v tzv. preklinickém stadiu, tedy než se ještě projeví jeho zhoubný vliv, je léčba mnohem účinnější a lacinější.

Důraz na prevenci

Společnost Pricewaterhouse Coopers publikovala studii **Farmacie 2020 – jakou cestou se vydat?**, ve které jasně konstatuje, že ve vazbě na narůstající výdaje, které jednotlivé země OECD vydávají na udržení zdravotního stavu

svých obyvatel, dojde k přesunu důrazu z léčby na prevenci. V současné době tvoří výdaje na prevenci pouze 3 procenta vydaných prostředků na zdravotní péči v těchto zemích. Podle Světové zdravotnické organizace by bylo možné prevenci předjet až 80 % infarktů, mozkových mrtvic a cukrovek a až 40 % rakovinových onemocnění. Přitom právě na kardiovaskulární nemoci a rakovinu v České republice umírá tři čtvrtiny všech ze 100 tisíc zemřelých ročně.

Například společnost **Promedical** už navázala spolupráci se třemi zdravotními pojišťovnami, které v nové diagnostice vidí možnost velkých finančních úspor. Zejména Oborová zdravotní pojišťovna uvažuje o úhradách vyšetření. Pokud by totiž biochemická laboratoř z odebrané krve měla udělat 117 analýz, pak by to stálo přibližně 50 tisíc korun. Přístroj to ale umí za zhruba 2,5 tisíce. Tolik i zaplatí zájemce, který si analýzu krve nechá udělat, a mnohem méně pak platí žena, která podstoupí vyšetření prsů na speciálním přístroji, anebo lidé, kteří mají zájem o vyšetření srdce.

Nabídka vyšetření na přístroji AMP např. nabízejí: Promedical Czech a.s., Brno, IKEM Praha, Promedical BS s.r.o., Medical Diagnostic Centre, Praha.

(bf)

Foto: <http://tip.seznam.cz>

Radek Brzobohatý skočil z nákladáku rovnou na vozík:

Herecký idol několika generací Radoslav Brzobohatý (79 let) musel po nehodě při natáčení filmu *Vrásky z lásky* začít používat vozík. Scéna se skokem z nákladáku se mu v jeho věku stala osudná natolik, že s velkými bolestmi páteře musel absolvovat obřítky ve Vojenské nemocnici v Praze. Léčení mu ale pomohlo a nyní už vozík nepotřebuje.

Rádce pacienta

Příručka MZ ČR ke zlepšení bezpečí pacienta

Do zdravotnického zařízení většinou nepřicházíme dobře naladěni. Jsme nemocní, máme potíže, bolesti a obavy. Tím, že budeme dobře informováni a budeme vědět, co se s námi děje, o čem můžeme rozhodnout, a že dobře rozumíme tomu, o čem rozhodujeme. Že také můžeme ledačos sami zkontrolovat. Podle zahraničních studií až u 10 procent hospitalizaci dochází k poškození pacientů! A my se přeci chceme cítit bezpečně. Pro zvýšení bezpečí vydalo **Ministerstvo zdravotnictví ČR druhé vydání příručky, která pomůže pacientům celému systému zdravotní péče lépe porozumět a pochopit.** Naleznete zde informace o tom, na co máte jako pacienti nárok z veřejného zdravotního pojištění, jak si ohlídat svá práva při kontaktu se zdravotními službami, jaké jsou na druhé straně vaše povinnosti a další potřebné vědomosti. V několika pokračováních vás s obsahem **Rádce pacientů** seznámíme.

Desatero o bezpečí pacienta

1. Identifikace

Zdravotníci se snaží poskytovat tu nejlepší péči vždy konkrétnímu člověku. Přesto se může stát, že dojde k záměně. Tomuto riziku lze předejít tzv. identifikací náramky, označováním operovaných míst přímo na těle pacienta před výkonem a dalšími bezpečnostními prvky. **Pacient, pokud je bdělý, by měl prověřit, zdali je konkrétní úkon (např. podání léku, vyšetření) určen právě jemu.** Neustále upozorňujte na svou totožnost, kdykoli necítíte jistotu, že jste byli správně identifikováni – při podání léku, předpisu receptu, absolvování vyšetření, jakémkoliv výkonu. Při celkové anestezii požadujte ujištění, že personál ví, kdo jste a na jakou operaci jdete. Ptejte se na konkrétní způsob prevence záměny ve vaší nemocnici. Buďte obezřetní především v situacích, kdy o vás přechodně pečuje někdo, kdo vás nezná. Pokud máte alergii na léky nebo potraviny, sdělte to zdravotníkům opakovaně a zjišťujte, zda-li mají patřičné poznámky zaznamenané ve vaší zdravotnické dokumentaci.

2. Znejte se

Zdravotník se bude ptát na váš zdravotní stav, na to, jaké nemoci a operace či vyšetření jste kdy měli, jaké nemoci se vyskytují ve vaší rodině, kdo z vašich nejbližších (např. rodiče, sourozenci, prarodiče) měl či má například rakovinu,

vysoký krevní tlak, srdeční infarkt či mozkovou mrtvici. Buďte na tyto otázky připraveni, poznámky si můžete udělat i písemně.

3. Upozorňujte, kdykoli je to třeba

Hlaste jakékoli změny, jakoukoli nepohodu, **nebojte se říci si o pomoc.** Máte-li nějaká omezení nebo problémy, o kterých by zdravotník měl vědět, sami na ně aktivně upozorňujte (např. alergie, bolest, omdlávání, poruchy zraku, sluchu, dietní omezení, kardiostimulátor a další).

4. Dodržujte pravidla hry

Hlavním cílem zdravotníků je snaha o vaše uzdravení. Všechny činnosti a doporučení směřují k tomu, abyste se ve zdravotnickém zařízení cítili bezpečně, abyste byli ušetřeni rušivých vlivů okolí. Proto jsou vypracovávána pravidla, kterými je žádoucí se řídit. Bývají viditelně vyvěšena na odděleních nebo v čekárnách ambulancí. Pokud pravidla, tzv. provozní či domácí řád, nikde nenajdete, vyžádejte si je od personálu. Většinou bývají k dispozici při příjmu do nemocnice a pacient podepisuje, že se jimi bude řídit. Týkají se např. režimu návštěv, kouření, konkrétních omezení či doporučení. Pokud máte nějaké individuální požadavky, poraďte se s personálem. Některá pravidla, jako například trpělivost při čekání v ordinaci nebo dochvilnost, pokud jste objednáni na konkrétní čas, však upravit nelze. Pak už záleží jen na vás.

5. Ptejte se

Mlčení se nikdy nevyplácí! Nebojte se zeptat – jde přece o vaše zdraví! **Máte právo na podání srozumitelné informace.** Mimo jiné tím pomůžete i zdravotnickému personálu a připomenete, pokud na něco zapomněl. Ptejte se, kdykoli vám není něco jasné. Zvláště, máte-li se rozhodnout o operaci nebo nějakém náročném výkonu.

6. Vzdělávejte se

Mnoho lékařských společností vydává kromě odborných publikací též texty věnované pacientům. Existuje řada dostupných tištěných prospektů a brožur, které popisují jednotlivá onemocnění nebo obsahují informace o léčbě. Ptejte se svého lékaře, jakou literaturu nebo jiný zdroj informací by vám doporučil. Také patientská sdružení (viz příloha „Důležité kontakty“ na konci brožury) se intenzivně věnují vzdělávání pacientů. V neposlední

řadě jsou to i stránky Ministerstva zdravotnictví ČR, kde můžete nalézt mnoho informací nebo odkazy na různě instituce ve zdravotnictví: www.mzcr.cz. **Zajímejte se o vše, co může souviset s vašim zdravotním stavem, a to i v době, kdy jste zdraví.** Lze nalézt spoustu informací, díky kterým můžete předejít nemocem nebo komplikacím. Ve svém vlastním zájmu si z dostupných zdrojů nastudujte vše o své nemoci. Budete se pak lépe rozhodovat a zdravotníkům lépe rozumět. A také budete moci lépe ohlídat svá práva a povinnosti.

7. Hygiena

Hygiena hraje ve zdravotnickém zařízení obzvláště velkou roli, neboť nemocniční nákazy představují jednu z nejčastějších komplikací při poskytování zdravotní péče. Netýká se to jen dokonalé hygieny rukou, ale také např. výměny rukavic, podložek na vyšetřovacích lehátkách, ložního prádla či manipulace s jednorázovým zdravotnickým materiálem. Sledujte, zda personál, který vás ošetřuje, dodržuje svou povinnost dezinfikovat si ruce, kdykoli na vás sahá, zda si při provádění výkonu u nového pacienta navlékl nové rukavice. Také vy sami buďte ve zdravotnickém zařízení při hygieně pečliví. Často se sprchujte (pokud vám to váš zdravotní stav dovolí), myjte si často ruce.

8. Dělejte si poznámky

Často se stává, že si pacient při rozhovoru s lékařem nevzpomene na vše důležité. Zvláště když má pacient bohatou

zdravotní historii, může být rozpomenutí se na všechny potíže, prodělané nemoci, data výkonů a užívané léky opravdu nelehké. **Je užitečné si dopředu poznamenat vše, co byste chtěli svému lékaři sdělit.** Dělejte si také poznámky při rozhovoru s lékařem, zvláště tehdy, informuje-li vás o tom, co máte udělat, kam jít na vyšetření, co jíst, co nejíst atd.

9. Vezměte si sebou doprovod

Pacient má často větší jistotu, pokud jej doprovází osoba, které důvěřuje, ať už je to nejbližší příbuzný nebo blízký člověk. **Máte právo, aby se doprovázející osoba účastnila všech výkonů, s výjimkou těch, kde by mohlo nastat ohrožení jejího zdraví nebo kde to hygienické požadavky neumožňují (např. RTG, operační sál).** Vámi určená osoba s vámi může jít do ordinace a promluvit si s lékařem místo vás nebo společně s vámi.

10. Nebojte se

Někdy je obtížné se ptát a někdy je obtížné některé informace sdělit. Tím, že pacient přistupuje ke zdravotním službám aktivně, pomáhá sobě i zdravotnickému personálu. Nic není cennější než lidské zdraví, je tedy zcela na místě se ptát, informovat, prověřovat. **Nebojte se oslovit personál, kdykoli něco potřebujete.** Jakékoli zhoršení potíží ihned hlase. Je nezbytné, aby lékař věděl o všech lécích, které užíváte, i o těch, které jste si „naordinovali“ sami. **Nebojte se sdělit i takové informace, s nimiž se nesvěřujete ochotně. Uvědomte si, že lékař není váš soudce.** Pokud zatajíte své neřesti, které ovlivňují vaše zdraví, jako např. kouření, konzumaci alkoholu apod., nemůže pak lékař správně nastavit vyšetřovací ani léčebný plán. Lékař pracuje s informacemi, které mu sdělíte, a na nich pak staví.

Na co máte právo?

- **Zvolit si svého lékaře nebo zdravotnické zařízení, máte právo na výběr dopravní zdravotní služby.** Tato práva vycházejí z platných zákonů, které jsou mimo jiné k dispozici na www.mzcr.cz. Zákon č. 20/1966 Sb., O péči o zdraví lidu, a zákon č. 48/1997 Sb., O veřejném zdravotním pojištění, v platných zněních.
- **Na informace o svém zdravotním stavu.** Lékař je povinen vám sdělit vše, co se týká vašeho zdraví. Je povinen vám srozumitelně podat informaci o výsledcích vašich vyšetření, o možných způsobech léčby a prognóze onemocnění. Máte právo určit jakoukoliv osobu nebo osoby, které mohou být informovány o vašem zdravotním stavu, a to při přijetí k poskytování zdravotní péče nebo kdykoliv po přijetí. Určení osoby nebo osob můžete kdykoliv změnit. Jména vámi určených

osob budou součástí zdravotnické dokumentace.

- **Zakázat poskytování informací o vašem zdravotním stavu komukoli.** Můžete též vyslovit zákaz podávání informací o vašem zdravotním stavu jakékoliv osobě nebo osobám, a to při přijetí k poskytování zdravotní péče nebo kdykoliv po přijetí. Tento zákaz můžete kdykoliv odvolat. Tento váš zákaz bude součástí zdravotnické dokumentace.
- **Na poskytování zdravotní péče s vaším souhlasem.** Kromě výjimek uvedených v zákoně (např. ochranné léčení nařízené soudem v případech, kdy pacient ohrožuje sebe nebo své okolí, při léčení nařízeném z důvodu onemocnění infekční chorobou v rámci ochrany obyvatelstva) vám může být proveden zdravotní úkon pouze tehdy, vyslovíte-li s ním souhlas. Další situací, vyčleněnou z tohoto režimu, je bezvědomí pacienta, kdy nelze jeho souhlas získat a nečinnost zdravotníků by mohla ohrozit zdraví nebo život pacienta.
- **Odmítnout léčbu.** Toto základní právo pacienta je logické, protože kdo jiný by měl rozhodovat o vašem těle než vy. Uvědomte si tuto skutečnost vždy, kdykoli máte absolvovat nějaký zdravotní výkon, a ujistěte se o tom, že máte dostatek informací, abyste se mohli v klidu a svobodně rozhodnout. Stejně jako v předchozím případě existuje výjimka, kdy pacient není schopen odmítnutí realizovat: v případě těžkého stavu s poruchou vědomí.
- **Nahlížet do své zdravotnické do své dokumentace.** Kromě toho, že zdravotníci mají povinnost vám umožnit nahlédnutí do vaší zdravotnické dokumentace (za přítomnosti zdravotnického pracovníka), můžete si také požádat o výpis, opis nebo kopii této dokumentace. Ceník za jejich pořízení by měl být veřejně dostupný a měl by odpovídat obvyklým cenám. Seznamte se s ním před tím, než o zhotovení výpisu, opisu nebo kopie písemně požádáte. Zdravotnické zařízení má na jejich pořízení 30 dnů.
- **Vybrat si zdravotní pojišťovnu.** Zdravotní pojišťovna, u níž jste pojištěni, a prostřednictvím které měsíčně hradíte zdravotní pojištění, za vás nakupuje zdravotní péči ve zdravotnických zařízeních, která jsou jejími smluvními partnery. Zdravotnická zařízení pak účtují vámi zvolené pojišťovně zdravotní péči, kterou vám poskytla, a to v šíři, v níž ji mají s pojišťovnou nasmlouvanu. Pojišťovna dále hradí nad rámec smluvních ujednání všem zdravotnickým zařízením (tedy i nesmluvním) péči nutnou a neodkladnou, jež byla poskytnuta pacientovi v ohrožení života a zdraví. Pokud nejste se službami své zdravotní pojišťovny spokojeni, můžete ji jednou za 12 měsíců

změnit, a to vždy jen k 1. dni kalendářního čtvrtletí. Více informací vám poskytne text zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, v platném znění.

- **Změnit lékaře.** Máte právo na změnu lékaře, u něhož jste registrováni. Můžete tak učinit jednou za 3 měsíce.
- **Na poskytnutí zdravotní péče bez úhrady.** Zákon č. 48/1997 Sb., stanoví, v jakých případech má pacient právo na zdravotní péči bez přímé úhrady.
- **Podat stížnost.** Pokud nejste se zdravotní péčí spokojeni, můžete podat stížnost řediteli zdravotnického zařízení. Pokud nebudete s jejím vyřízením spokojeni, můžete se obrátit na příslušný krajský úřad a v případě fakultních nemocnic, psychiatrických léčeben a některých odborných léčebných ústavů na Ministerstvo zdravotnictví ČR, které je jejich zřizovatelem. Nebudete-li spokojeni s vyřízením stížnosti z úrovně krajského úřadu, můžete se také obrátit na Ministerstvo zdravotnictví ČR – Odbor kontroly MZ ČR. Dále můžete podat stížnost na konkrétního lékaře, zubního lékaře nebo farmaceuta České lékařské komory, České stomatologické komory nebo České lékárnické komory nebo se můžete obrátit na vaši zdravotní pojišťovnu. Pokud se domníváte, že všechny předešlé kroky nebyly dostatečné, máte právo postupovat cestou občansko-právní. Většina zdravotnických zařízení má na svých internetových stránkách uveden postup pro podávání stížností. Pokud pacient zemřel, náleží práva na podání stížnosti jeho osobám blízkým.

Povinná mlčenlivost zdravotníků

Každý zdravotník je povinen zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o kterých se dozvěděl v souvislosti s péčí o vás, o vašem zdravotním stavu, hospitalizaci, diagnóze, prognóze (předpověď dalšího průběhu onemocnění). Už sama skutečnost, že je pacient léčen určitým lékařem či v určitém zdravotnickém zařízení, představuje předmět mlčenlivosti. Zákon umožňuje, aby lékař kromě pacienta informoval o povaze onemocnění a potřebných výkonech též osoby určené pacientem. **Nenuťte zdravotníky povinností mlčenlivosti porušovat.** Počítejte s tím, že např. informace o konkrétním pacientovi nelze poskytnout po telefonu, protože zdravotník nemá možnost ověřit si vaši totožnost. Pokud chcete, aby byl informován i o vašem zdravotním stavu někdo jiný, musíte k tomu dát písemný souhlas.

*Zdroj: Ministerstvo zdravotnictví ČR
Připravila Blanka Falcniková*

Rádce pacienta ke stažení:

www.mzcr.cz/KnihaBezpeci/dokumenty/radce-pacienta_5016_2416_18.html

Domácí umělá plicní ventilace vrací do života a státu šetří finance

Analýza Romana Pišného

Dlouhodobě se všude hovoří o úsporech. Mluví se, mluví, často se plány uskutečňují, někdy selský rozum nechápe, kde a na čem se šetří. Sem tam však zůstává rozum stát nad tím, že se nešetří tam, kde by se šetřit mohlo a hlavně mělo. Ve zdravotnictví se hovoří o restrukturalizaci, o snižování kapacit, o rušení nemocnic. Vše v souvislosti s ušetřením financí. **Mezi nákladné způsoby péče patří léčba chronicky nemocných pacientů, kteří musí být permanentně napojeni na dýchací přístroj – na takzvanou umělou plicní ventilaci. Avšak existuje způsob, kterak právě v této oblasti ušetřit nemalé prostředky.**

Domácí umělá plicní ventilace (DUPV)

O co kráčí? Jde o to, že lidé, kteří jsou neustále napojeni na ventilátor, jenž jim pomáhá dýchat či za ně dýchá, by nemuseli být v ošetřování nemocnic nebo jiných zdravotnických zařízeních, kde je jim poskytována dlouhodobá intenzivní péče. **Mohli by totiž být doma.** Být v péči svých blízkých, být ve svém prostředí, být i nadále aktivní v osobním životě, být v mezích možností užitečný společnosti.

Levnější péče

„Ze své zkušenosti vím, že možnost být doma se svými nejbližšími mnohdy dělá doslova zázraky. Nedávno jsem propustil domů pacienta, jehož zdravotní stav se při pobytu na rehabilitačním oddělení prudce horšil. Doma ovšem během krátké doby začal chodit, komunikovat, sám jíst,“ říká primář ARO jindřichohradecké nemocnice MUDr. Vít Lorenc, což je jeden z průkopníků DUPV v českých luzích a hájích. Uvědomuje si, že možnost být v péči domácího prostředí je pro nemocného člověka mnohokrát lepší, ale rovněž je také výrazně levnější.

Jsou to jednoduché počty. Každý den dlouhodobé intenzivní péče o ventilovaného pacienta stojí v nemocnici nebo specializovaném ústavním zařízení průměrně 8 tisíc. Měsíčně tedy 240 tisíc a ročně 2,88 mil. korun. Doma člověk na ventilátoru vyjde denně na maximálně 1 300 korun při započtení terénní sesterké asistenční péče, tzv. „Home Care“. Náklady na takového pacienta jsou mě-

síčně okolo 40 tisíc a ročně 480 tisíc. Ročně tedy na jednom ventilovaném nemocném může stát, potažmo zdravotní pojišťovna, ušetřit 2,4 mil. korun!

Dech života

„Cítíme, že by se mohlo a mělo cosi změnit v postoji lékařů, zdravotních pojišťoven, státu vůči lidem napojeným na plicní ventilátor,“ praví koordinátorka občanského sdružení DUPV – **Dech života** Kamila Zikmundová. Organizace, kterou zastupuje, vznikla na začátku letošního roku s mottem „**Chceme dýchat s vámi**“ a za jejím zrodem stojí takové lékařské kapacity jako Doc. MUDr. Karel Cvachovec, CSc. – přednosta Kliniky anesteziologie a resuscitace Fakultní nemocnice Motol, MUDr. Karel Dlask – vedoucí lékař dětského oddělení ARO v pražském Motole a také již zmiňovaný MUDr. Vít Lorenc z oddělení ARO v J. Hradci.

Chceme dýchat s vámi

Nově vzniklé občanské sdružení si mimo jiné dalo za cíl pomáhat lidem s plicní ventilací při zkvalitňování jejich života, začleňování do společnosti, zvyšovat jejich nezávislost a být nápomocno i pečujícím osobám s každodenními starostmi v péči o zdravotně postiženou osobu. „Uvědomujeme si, že pobyt člověka napojeného na ventilátor v domácím prostředí je sice fyzicky i psychicky náročný pro pečující osoby, ale i přesto je pro nemocného i ošetřujícího nepopsatelně lepší, než bezcílne dlení na odděleních nemocnic či sanatorií,“ uvádí K. Zikmundová. V současné době je v České republice doma 78 ventilovaných pacientů, kteří tím, že neleží v léčebnách nebo špitálech šetří státu 187 milionů ročně! I toto je argument, nad kterým se nedá pouze mávnout rukou.

Ventilátor vrací do života

Při psaní tohoto článku jsem kontaktoval pár lidí v Čechách i na Moravě, kteří jsou přímo pacienty s domácí ventilací nebo jsou osobami starajícími se o ventilované blízké. Každý, kdo se s ventilátorem dostal domů, je nadšený. Poznal nové obzory, cestuje, je platný společnosti, studuje, miluje – žije! Je šťastný, že opustil šed' čtyř stěn pokoje v nemocnici nebo léčebny.

Pavel Hejhal (29 let)

„Před téměř deseti lety jsem při auto-nehodě ochrnul od ramen dolů včetně bránice. V současnosti žiji s rodiči v rodinném domě v Milevsku. V nemocnici jsem byl dva a půl roku, sestřičky se tam sice snažily, ale nebylo to ono. Je tam moc rušivých elementů, nemocniční pravidla, spousta různých bacilů, virů, takže jsem trpěl záněty. Myslel jsem, že ve špitále dožiji. Poté, co jsem se dostal domů, tak se vše změnilo, od zánětů mám pokoj. Režim doma přizpůsobujeme našim potřebám. Podnikám vícedenní výlety, kdy přespávám v hotelích. Viděl jsem celou Českou republiku, vyjel jsem na Klet' i na Lysou Horu. Pokud by mi někdo v nemocnici řekl, že se něčeho takového dočkám, tak bych se mu vysmál s tím, aby ze mne nedělal blázna. Doma si denně užívám her se svými čtyřmi synovci a neteřemi. Již šest let každým rokem doma na zahradě pořádám sraz spolužáků z průmyslovky, na které se mi díky domácímu pobytu podařilo dokončit čtvrtý ročník a složit maturitu.“

Pavel Hejhal na Kleti.

Petr Kopel (21) – Marcela Koplová

„Mému synovi, o něhož pečuji plných čtyřia dvacet hodin, selhaly plíce v návaznosti na neúspěšný kardiologický

zákrok. Bydlíme v Českém Těšíně. Denně využíváme dvakrát tři čtvrtě hodiny terénní sesterskou péči, syn je napojen na ventilaci přibližně pět let, dříve používal oxygenátor. Péče o Petříka je náročná fyzicky, ale pro mě i po psychické stránce, a to z mnoha důvodů. Například kvůli obavě, aby nedošlo k poruše ventilátoru, výpadku elektrické energie, z vážnoucí komunikace s lékaři, personálem záchrané služby, pojišťovny ohledně pomůcek, materiálu a léků. Na druhou stranu si velice vážíme pomoci ochotných, hodných lidí a lékařů, kteří pomohou, aniž by museli. Přes všechny problémy si ovšem nedokážu představit, že by neexistovala možnost domácí umělé plicní ventilace. Představa, že by můj syn měl strávit zbytek života někde v nemocnici, je pro mne jako matku hrozná a nepřijatelná.“

Peta Kopel doma v pelišku.

Renata Jeslínková (39)

„Jsem z Plzně, mám Pompeho nemoc. Bylo mi necelých sedmnáct, když mi začaly selhávat dýchací svaly. Pomalý, nenápadný proces, který vyústil v náhlý kolaps. Následoval převoz na dětskou kliniku a posléze na plzeňskou anesteziologicko-resuscitační kliniku. Tam jsem strávila tři roky a tři měsíce! Myslím si, že pokud by neexistovala možnost domácí ventilace, tak už bych na tomto světě ani nebyla. Stres, který panuje na odděleních intenzivní péče, spolu s izolací od normálního života, se dlouhodobě zvládat nedá. Člověk v podstatě nemá proč žít. Doma jsem na ventilátoru už dvacet let, naprosto skvěle a nenahraditelně se o mě stará maminka. Díky ní a domácí umělé plicní ventilaci žiju plnohodnotně, můžu pracovat, můžu se bavit, mohu cestovat, mohu žít se svým přítelem, můžu trávit čas s malými synovci. Připadá mi, že můžu cokoliv. Mám tolik zájmů, že je zdaleka všechny nestíhám realizovat. Těším se z každého dne, kdy můžu dýchat doma.“

Jakub Dvořák (22)

„Mám myopatii, žiji v Brně. Doma je doma, i když na ARO byla péče vynikající, tak v mém případě bylo rozhodnutí vrátit se domů velmi snadné. S ventiláto-

rem se dá dělat spousta věcí, důležité je naučit se s ním vycházet. Sice trochu omezuje, ale daleko více možností přináší. Mohu se volně pohybovat téměř všude, můžu podnikat nejrůznější aktivity. Studuji, věnuji se zálibám, jezdím na výlety. Naučil jsem se mluvit i bez mluvicí tracheostomie, což je bezvadné.“

Jakub Dvořák s ventilátorem v bazénu.

Roman Pišný

Roman Pišný (42), autor tohoto článku, je pacientem na domácí umělé plicní ventilaci. „Žiji v Jindřichově Hradci, mám progresivní svalovou dystrofii Beckerova typu. Na ARO jsem po akutním selhání organismu strávil čtyři a půl měsíce, v nemocnici celkově jeden rok. Nepochopil jsem mechanismy hospodaření českého státu, kdy jsem v nemocnici musel čekat, až zasedne komise, která mi přiklepne domácí ventilátor. Čekací doba stála pojišťovnu milion a čtvrt. Za tu částku jsem mohl mít čtyři ventilátory. Doma jsem od loňského srpna. Mám zpět svoji práci, mohu jezdit za kulturou, za sportem, společensky žít. Mohu milovat, můžeme vztah stvrdit sňatkem. Mohu se věnovat synovi. Mohu kandidovat ve volbách. Naučil jsem se komunikovat bez mluvicí kanyly. Tohle všechno bych na ARO nebo OCHRIP nemohl.“

Kontakty:

- www.ventilator.websnadno.cz (aktuality ze sportu, pozvánky na kulturní, sportovní a jiné akce v tomto regionu a informace o osobním životě Romana Pišného).
- **DUPV – Dech života, o.s.:** Bubenská 39, 170 00 Praha 7, koordinátorka Kamila Zikmundová, 270 53 Krušovice 181, KamilaZikmundova@seznam.cz, tel.: 601 577 575.

Film Do dna: překvapení na závěr...

Minimalisticky by se dalo konstatovat, že počátkem roku uvedený film **Do Dna** režiséra **Filipa Laureyse** je příběhem mladíka, který tápe v mezilidských vztazích. To bych ale nepostihla zdaleka skutečnost, která se snímkem otevírá a na kterou si divák může přijít sám – a chce-li, pak přijde.

Zcela nezatížená kritikami jsem zhlédla krátký osmiminutový film se zájmem – napětí, erotika, hádky. Kam se příběh vyvine? Překvapení, které přišlo na závěr, mě nutí přemýšlet, že nejen v tomto filmečku, ale i v životě to může být a bývá jinak, než se domníváme...

Rozdíl mezi zdravým člověkem a herci na invalidních vozících ani nepoznáte. A jejich handicap zůstane do poslední minuty skryt. Celý snímek natočil jako absolventskou práci student Fakulty sociálních studií v brněnských lokacích a štáb i herci se do něj zapojili víceméně bez nároku na honorář.

Proč se tvůrci snímku rozhodli skrýt handicap herců, vysvětlil režisér: „Vždycky mě fascinovala ta magie filmu, že se dá něco skrýt, že na konci člověk zjistí, že to bylo úplně jinak.“ A tak má divák možnost sledovat romantický příběh s tím, že ho ani nenapadne, že herci se ve filmu ani jednou nepostaví. Laureys schovává to tajemství za rychlý střih a agresivní režijní tempo.

Snímek vznikl ve spolupráci s Ligou vozíčkářů a záměrem tvůrců bylo přimět diváky podívat se na lidi s postižením jinými očima – jako na „nepostížené“.

Herečka Laďka Blažková konstatuje to, co si běžně lidé ani neuvědomují: „Vozík je symbolem jinakosti. Chceme lidem ukázat, že můžeme být vnímáni bez vozíků a že jsme osobnosti, a ne doplňky svých kompenzačních pomůcek.“

Film režiséra, autora a kameramana Filipa Laureyse v produkci Ligy vozíčkářů je možné vidět zde: <http://vimeo.com/34680196> nebo <http://www.youtube.com/watch?v=zi69lxq9Dvk>.

Blanka Falcniková

Členové ligy vozíčkářů v Brně natáčejí film *Do dna*. Autor: DENÍK/Lubomír Stehlík

Výstava „Život dětí s postižením SMA“ v poslanecké sněmovně

Začátek vernisáže v Poslanecké sněmovně.

Dne 2. 4. 2012 se v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR uskutečnila pod záštitou předsedkyně **Stálé komise pro rodinu a rovné příležitosti Heleny Langšádlové** vernisáž putovní fotografické výstavy „**Život dětí s postižením SMA – míšní svalové atrofie**“.

Vernisáž zahájila Helena Langšádlová slovy, v nichž vyjádřila podporu rodičům, ale i subjektům, usnadňujícím život postiženým dětem, na nichž jsou plně závislé. „Raná péče je obecně mimořádně důležitou službou pro rodiče i děti, které přijdou na svět s nějakým handicapem. Raná péče pro děti s míšní svalovou atrofií má však ještě hlubší význam. Přináší podporu, poradenství, praktickou pomoc, ale i možnost vzájemného sdílení do rodin, které se musí vyrovnat s výjimečně těžkou situací. Pomáhá těmto rodinám co nejlépe prožít každý okamžik společného života.“

Stát podle prim. MUDr. Víta Lorence z ARO v Jindřichově Hradci ušetří 200 tis. Kč za měsíc za jedno postižené dítě, které nemusí být umístěno v ústavní péči.

Výstava 15 velkoformátových fotografií o dětech s postižením SMA má za cíl upozornit veřejnost na to, že **dosavadní česká legislativa zaostává za vědeckými výzkumy, které jasně prokazují nezbytnou nutnost změny postoje k těmto nemocným, na němž je závislý další osud postiženého.**

Z vyjádření MUDr. Dany Šiškové, neuroložky Fakultní Thomayerovy nemocnice v Krči, která se problematikou zabývá na vrcholové úrovni, vyplynulo,

že díky pomoci občanských sdružení a pomůckám se podstatně zvýšila kvalita života nemocných, kteří v dřívějších letech zůstávali upoutáni na lůžko v ústavech.

Výstava poutavým způsobem představuje zlomek těch šťastnějších dětí, jimž rodiče mohli poskytnout prostředí láskyplného přijetí a dopřát jim prožít krátký, zato plnohodnotný život.

Co je SMA

SMA je závažné, vzácné a dosud nevyčísitelné onemocnění. Přesto kvalitu života postižených lze výrazným způsobem ovlivnit poskytováním multidisciplinární péče jak lékařské, psychologické, rehabilitační, tak sociální. Občanské sdružení **Kolpingova rodina Smečno** je jediným subjektem v ČR, které se problematikou SMA komplexně zabývá a spolupracuje s celou řadou odborníků různých profesí. Jeho pomoc rodičům začíná již v ordinaci neurologa, od kterého se rodiče dozvídají zdrcující diagnózu svého dítěte, s níž souvisí naprostá změna stylu dosavadního života. Sdružení poskytuje psychosociální pomoc, kompenzační pomůcky, ranou péči v rodinách, krátkodobé odlehčení rodičům, rodičovské skupiny, semináře a informace o nejnovějších trendech výzkumu nemoci včetně vydávání odborných informačních materiálů.

Kontakty a další informace:

- Kolpingova rodina Smečno, U Zámku 5, 273 05 Smečno, Ludmila Janžurová,

ředitelka, tel.: 777 558 778, ludmila.janzurova@dumrodin.cz, www.dumrodin.cz.

- Mgr. Dagmar Světlíková, ved. Střed. rané péče, Tomanova 1671, 274 01 Slaný, tel.: 312 522 430, 775 558 252, rana.pece@dumrodin.cz.

- Mgr. Helena Kočová, konzultantka rané péče – oblast Jihočeský, Karlovarský a Západočeský kraj, Kolpingova rodina Smečno, region. pracoviště: Žižkova 1, Č. Budějovice, tel.: 777 222 425, helena.kocova@dumrodin.cz.

Foto: archiv Kolpingovy rodiny Smečno

(pp)

Vernisáž byla příležitostí ke sdílení názorů.

Fotíte svět lidí se zdrav. postižením?

Zúčastněte se mezinárodní soutěže Život nejen na kolech

Americká nevidomá básnířka Helena Kellerová kdysi řekla, že život je sled lekcí, které je nutné prožít, abychom je pochopili. Většina zdravých lidí si nikdy na vlastní kůži nevyzkouší pocity, které kvůli nejrůznějším omezením každodenně zažívají lidé s postižením. Díky mezinárodní fotosoutěži **Život nejen na kolech**, kterou pořádá brněnská nezisková organizace **Liga vozíčkářů**, si mohou svět postižených alespoň lépe představit a pokusit se mu porozumět.

Poprvé „cestovatelská“ kategorie

Letošní ročník je už sedmáctý, novinkami ale nešetří. Poprvé totiž Liga vozíčkářů vyhláší **souboj mezi fotografiemi s cestovatelskou tematikou**. Každoročně lidé do soutěže posílají řadu fotografií, které mají s cestováním po tuzemsku i zahraničí leccos společného. Rozhodli jsme se pro tyto snímky vytvořit samostatnou kategorii s názvem **Cesty nejen na kolech**.

Do fotosoutěže **Život nejen na kolech** se může přihlásit každý, kdo fotí a má zájem o svět lidí se zdravotním postižením. Jedinou podmínkou pro účast je pořídit snímek, který má nějakou spojitost se zdravotně postiženými. Konkrétní téma závisí na úvaze autora.

Fotky lze posílat buď elektronicky na mail prezentace@ligavozic.cz nebo na adresu **Ligy vozíčkářů Bzenecká 23, Brno, PSČ 628 00** a to **do 30. září 2012**.

Cena diváka: Michal Vlček – Anička a Matýsek

Vyhlášení výsledků pak bude v **říjnu letošního roku jako součást veletrhu Medical Fair a Rehaprotex 2012**. Výherce vybere odborná porota v čele se známým fotografem **Jindřichem Štreitem**.

Více o soutěži naleznete na internetových stránkách www.ligavozic.cz/zivot-nejen-na-kolech nebo na Facebooku, kde má soutěž založený profil.

Těšíme se na spolupráci.

Aneta Šedá

Program Prezentace a osvěta
Liga vozíčkářů

3. místo: Roman Jaroš – Dvakrát

1. místo: Jan Povýšil – Pod Vodou II.

2. místo: Zuzana Vitvarová – Nožky

Přijed'te na hudební festivaly!

Letos díky Nadaci OKD i na vozíčku

Města, veřejné instituce nebo třeba kulturáky jsou pro lidi na vozíčku rok od roku dostupnější. Vychutnat si v pohodě hudební festival je naopak pro mnohé vozíčkáře stále nepředstavitelné. Změnit to chce Nadace OKD, která po loňském pilotním ročníku letos pomůže uspořádat čtyři festivaly bez bariér.

S novátorskou myšlenkou přišel před rokem Jiří Suchánek, který jako nový ředitel ostravské Nadace OKD hledal nové programové priority a také způsob, jak prospěšné aktivity dosud regionální nadace představit v dalších částech republiky. „Jako student jsem festivaly pořádal a vždy jsme mysleli i na znevýhodněné lidi. Přitom jsme naráželi na nejrůznější překážky, od technických až po finanční. Proto jsme se rozhodli podpořit pořadatele velkých kulturních akcí v netradičním prostředí, kteří mají snahu vytvořit pro lidi na vozíčku co nejlepší podmínky,“ vysvětlil Suchánek. Tato aktivita zároveň navazuje na mnohaletou snahu Nadace OKD podpořit projekty zaměřené na integraci handicapovaných do pracovního procesu.

Úpravy areálů a speciální doprava

Hlavní ulehčení pro lidi s postižením bude spočívat v technických úpravách areálů. S pomocí Nadace OKD vybudují pořadatelé **speciální tribuny pro vozíčkáře, rampy pro překonávání terénních překážek nebo bezbariérová WC.** Na **Colours of Ostrava** jim budou k dispozici **upravené taxíky**, pražská přehlídka **United Islands** zase chystá **plošinu na spouštění vozíčkářů z Karlova mostu na Kampu**. Handicapovaným lidem budou k dispozici odborní asistenti, kteří je budou provázet nejen na festivalu, ale také při cestách z nádraží, do hotelu nebo na doprovodný program.

Zdravotně znevýhodněným bude zaslíben také doprovodný program. V okolí baru s kouzelným názvem **bezBAR**, ve kterém budou žíznivé hosty obsluhovat vozíčkáři, vyroste například chráněný stan s prostorem pro prezentaci činnosti chráněných dílen a prodej jejich produktů. K dostání budou nejen tradiční textilní nebo keramické výrobky, ale také netradiční hudební nástroje nebo medové výrobky z produkce první chráněné medodílny v České republice.

„Představíme také internetový portál **www.pracepostizenyh.cz**, na jehož vzniku se nadace podílela. Jde o ojedinělý e-shop s nabídkou produkce chráněných dílen, přičemž provozovatel ručí za serióznost organizací, které se na webu prezentují,“ dodal Suchánek.

Nabídka jednotlivých festivalů bude ješ-

tě mnohem širší a individuální. Připravují se **mimořádné slevy vstupného nebo doprovodné programy**. Podrobnosti zveřejní jednotlivé festivaly na svých webech, kompletní přehled mohou zájemci najít na adrese www.nadaceokd.cz/zazitkyBB.

Které festivaly budou díky Nadaci OKD bez bariér?

United Islands České spořitelny Praha, 21.–23. 6. 2012

Málokterá kulturní akce rozzáří Prahu tak jako festival United Islands. Na čtyřech vltavských ostrovech vystoupí 100 kapel z 15 zemí, připraveny jsou také nehudební scény a klubová vystoupení.

Hlavními taháky jsou kromě úžasné atmosféry holandská stálice evropské taneční scény Kraak and Smaak, objev anglické klubové scény Haight Ashbury, kultovní newyorský kytarista Popa Chubby nebo jedna z nejrychlejších cimbálovek na světě Cimbabiliband.

Kontakt a další informace:
www.unitedislands.cz.

Colours of Ostrava Ostrava, 12.–15. 7. 2012

Dnes již legendární mezinárodní festival world music se letos přesune z romantického prostředí Černé louky a Slezskoostravského hradu do **postindustriálního prostoru Dolní oblasti Vítkovice**. Tento evropsky památkově chráněný areál bývalého dolu, železáren a hutí se mění na vzdělávací, kulturní a společenské centrum, které nemá v Česku obdoby.

Hlavními hvězdami jedenáctého ročníku budou světoznámá Islandanka Björk, kanadská zpěvačka a skladatelka Alanis Morissette, fenomenální americký zpěvák Bob-

by McFerrin a americká zpěvačka, tanečnice a performerka Janelle Monáe. Spolu s nimi se představí desítky dalších hostů, od pozoruhodných kapel z celého světa až po českou hudební špičku reprezentovanou například Michalem Prokopem nebo kapelami Charlie Straight, Laura a její tygři, Mňága a Žďorp nebo Krásné nové stroje. Generálním partnerem je Česká spořitelna.

Kontakt a další informace:
www.colours.cz.

Štěrkovna Open Music Hlučín, 3.–4. 8. 2012

Festival Štěrkovna Open Music je ve srovnání s ostatními nejmenší, na Hlučínsku ho však již roky považují za největší hudební událost v regionu.

Letos potěší diváky například kapely Mandrage, Wahnout, Yo Yo Band, Trabant, Rybičky 48, Citron nebo znovuobnovená Jasná páka s Davidem Kollerem.

Kontakt a další informace:
www.sterkovnamusic.com.

Živá ulice Plzeň, 9.–12. 8. 2012

Multizánrový festival, jehož cílem je oživit léto obyvatelům i návštěvníkům Plzně divadlem, hudbou a happeningy. Nástupce osmnácti ročníků festivalu Na ulici přináší do západočeské metropole coby největší akce Plzeňského kraje hudbu, divadlo, vzdělávací projekty i program pro rodiny s dětmi či obří pískoviště pro ty nejmenší. Slibně zní nápady pořadatelů na uspořádání festivalu polévky (prvního v Česku) a vytvoření plzeňského Hyde Parku, tedy zóny určené na setkávání lidí a výměnu názorů.

Kontakt a další informace:
www.zivaulice.eu.

*Vladislav Sobol
mluvčí OKD a Nadace OKD*

Mave, spol. s r.o. Liptál

nabízí:

speciální nízkopodlažní autobusy pro přepravu tělesně postižených a vozíčkářů,
úpravy automobilů pro přepravu vozíčkářů
www.mave.cz, mobil: 608 711 444

K PRODEJI nebo dlouhodobému **PRONÁJMU** nabízíme autobus pro 5 vozíčkářů a doprovod - tel.: 777 628 329

INVA-CAR

výroba - montáž - export

INDIVIDUÁLNÍ ÚPRAVY VOZIDEL

Úpravy sedaček:

otočné - výsuvné, dětské otočné - výsuvné, pomocné zvedací "MYOPAT"

Přestavby dodávek a minibusů:

nájezdové rampy, kotvení inv. vozíků, elektrohydraulické zdviže "RICON", vložené podlahy, sklopné otočné sedačky

Úpravy pro naložení:

osobní zvedáky "INVALIDIFT", přeseďací prkýnka, nájezdové lyžiny, jeřábky

INVACAR, s.r.o. Průmyslová 464, 387 11, Katovice
info@invacar.cz, Tel.: 383 388 186, Fax.: 383 388 185
mobil: 775 677 603 www.invacar.cz

evropský
sociální
fond v ČR

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Centrum APA Katedry aplikovaných pohybových aktivit FTK UP v Olomouci

Katedra aplikovaných pohybových aktivit Fakulty tělesné kultury Univerzity Palackého v Olomouci se již více než dva roky snaží o zlepšení rovných příležitostí dětí a žáků včetně těch se speciálními vzdělávacími potřebami prostřednictvím projektu, který získal finanční podporu z operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Projekt s názvem **Centra podpory integrace** nabízí cílovým skupinám (žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, jejich rodičům, pedagogickým pracovníkům nebo pracovníkům ve volnočasových aktivitách a sociálních službách) podporu v oblasti **školní tělesné výchovy, sportu a rekreace**.

Mezi hlavní aktivity Centra aplikovaných pohybových aktivit (**Centra APA**), které vzniklo jako jeden z produktů projektu, patří:

- Spolupráce na tvorbě individuálních vzdělávacích plánů pro školní TV
- Vytváření metodických materiálů pro TV, sport a volný čas
- Spoluvytváření časopisu *Aplikované pohybové aktivity v teorii a praxi*
- Monitoring a podpora dalších organizací ve vytváření lepších podmínek pro sport
- Školení pedagogických pracovníků
- Jednodenní, víkendové i vícedenní akce pro rodiče a děti se zdravotním postižením
- Pořádání odborných seminářů a konferencí

V případě Vašeho zájmu prosím navštivte naše webové stránky www.apa.upol.cz, kde se dozvíte více o projektu a dalších činnostech v oblasti aplikovaných pohybových aktivit a aplikované tělesné výchovy. Případně kontaktujte pracovníky projektu. Těšíme se na budoucí spolupráci.

KONTAKT: • Centrum APA, Fakulta tělesné kultury, třída Miru 115, 771 11 Olomouc, www.apa.upol.cz
• Hlavní řešitel projektu: Mgr. Ondřej Ješina, Ph.D., e-mail: jesina.apa@upol.cz

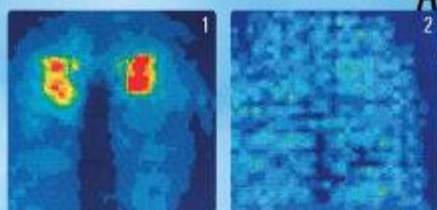
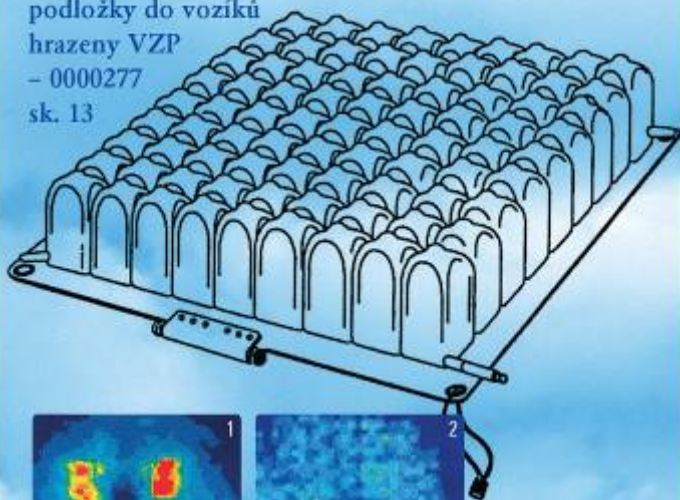

ROHO

*antidekubitní podložky a matrace
zamezují vzniku proleženin a napomáhají při jejich léčbě.*

podložky do vozíků
hrazeny VZP
- 0000277
sk. 13

Rozložení tlaku u osoby
sedící na matraci (1)
a na antidekubitní
podložce ROHO (2)

Dovází: CZ. TECH Čelákovice, a.s.
Stankovského 1200/46, 250 88 Čelákovice
tel.: 326 993 844, fax: 326 993 845, e-mail: roho@cztech.cz
www.roho.cz

PENSION BISMARCK

Bezbariérové ubytování
rodinného typu
v krásném prostředí
Jizerských hor

Tři 2lůžkové pokoje s možností přistýlky;
z toho dva pokoje se společnou koupelnou
a WC jsou plně přizpůsobeny vozíčkářům.

Pokoje jsou vybaveny kuchyňskými kouty
se spotřebiči a nádobím, TV a WIFI.

Pohodlný přístup k otevřenému ohništi.

Vedle objektu je nově upravené koupaliště.

V okolí jsou turistické trasy pro vozíčkáře
i pro jejich přátele cyklisty.

KONTAKT:

Tel.: 606 189 846

LydieCerna@PensionBismarck.cz

www.pensionbismarck.cz

ÚPRAVY AUTOMOBILŮ PRO TĚLESNĚ HANDICAPOVANÉ

Předváděcí jízdy

Vyrábíme a montujeme:

Elektrickou spojku - nově vyvinutá a vylepšená
funkčnost - možnost individuálního nastavení.
Brzdu a plyn, jeřábky, otočné sedačky, další
úpravy dle přání zákazníka.

KOVOVÝROBA - soustružnické a frézařské
práce, výroba dílů dle výkresové dokumentace.

TŘÍKOLKY a jiná vozítka

- standard, s třístupňovou převodovkou,
čtyřkolky (velmi stabilní), možnost doplnit
i elektromotor, úpravy dle přání zákazníka.

Náhradní plnění

Informace:

META Plzeň s.r.o.

Hřbitovní 31, 312 00 Plzeň

tel: 377 686 725

E-mail: metaplzen@volny.cz

www.metaplzen.cz

VÝŠKOVĚ STAVITELNÉ KUCHYNĚ CHEF - MATE

ZP-TECH
Odstraňujeme bariéry...

| Navrženy tak, aby co nejefektivněji sloužily paraplegikům

| Snadná přístupnost ke spotřebičům a vybavení

| Pohodlná příprava pokrmů

- | pracovní deska je výškově stavitelná v rozmezí 65-95 cm
- | pohyb pracovní desky vzhůru a dolů současně s horními skřínkami
- | samostatné sklápění a předsovívání horních skříněk v rozmezí 162-222 cm od kraje horní skřínky
- | zásuvkový kontejner je posuvný od kraje linky až ke dřezu
- | zásuvka s vypínačem osvětlení v přední části pracovní desky
- | ergonomický ovladač obou pohybů (nahoru/dolů) v přední části pracovní desky
- | možnost doplnit o ovladač se třemi paměťmi nastavení pozice
- | všechna zařízení včetně odpadu jsou plně funkční v celém rozpětí výškového nastavení
- | polohování pomocí dvou nezávislých elektromotorů
- | rámová konstrukce umožňující výškové stavění
- | připevnění konstrukce do nosné zdi nebo stropu a příčky
- | možnost zástavby samostatně nebo mezi okolní skřínky
- | sestava kuchyňské linky včetně výběru dezénů, kování, vestavěných spotřebičů a provedení **dle přání zákazníka**

Možnost zažádat o příspěvek pro handicapované na nákup kuchyňské linky u sociálních odborů! (hrazeno až 70 %)

ZP-TECH, s.r.o.
Riegrova 342, 552 03 Česká Skalice
+420 775 776 092, +420 775 776 090, info@zptech.cz, obchod2@zptech.cz

www.zptech.cz

RUČNÍ OVLÁDÁNÍ NA MÍRU

individuální úpravy automobilů

VLASTNÍ KONSTRUKCE, VÝROBA A VÝVOJ

vlastní odtahová služba
ruční ovládání na více než 200 typů vozidel
technici s dlouholetou praxí
špičkově vybavená dílna
osobní přístup v takřka rodinném prostředí firmy

ruční ovládání - mechanické / elektronické systémy
jeřábky pro nakládání vozíků
invalidní vozíky s přesuvnou sedačkou do auta
otočné sedačky / elektrické posuvy / el. zádové opěrky
přesedací desky
odsuvné zadní dveře
nájezdové rampy / elektrohydraulické plošiny
další individuální úpravy vždy podle potřeb zákazníka

tel. / mob.: 321 781 363 / 608 977 274, 602 866 020
provozovna: Bambosek 664, 281 26 Týnec nad Labem
e-mail: malina@rucniovladani.cz
www.rucniovladani.cz

Bezbariérové chaty na Morávce - Beskydy

Tel: 721 744 810
abbungalovy@gmail.com
www.abbungalovy.com

Moje asistentka je pěkný pes...

POMOCNÉ TLAPKY o.p.s.
asistenční psi pro zdravotně postižené

Potřebujete přítele do nepohody? Co třeba čtyřnohého? Pomocné tlapky o.p.s. cvičí a zdarma předávají asistenční psy zdravotně postiženým již od roku 2001. Můžete tak získat nejen přítele do nepohody, ale také pomocníka, který Vám umožní nastoupit cestu k nezávislosti. Výcvik je "šitý na míru". Typ postižení, věk nebo bydliště nerazodují.

Pomocné tlapky o.p.s.,
V. Kratochvíla 1073, 332 02 Starý Pízenec,
Tel: 724 007 778, info@pomocnetlapky.cz
www.pomocnetlapky.cz

roska
ČASOPIS ČESKÉ MULTIPLE SCLEROSIS SPOLEČNOSTI

4
2011

**Máš jen jednu šanci
Cvičíme s nadačním fondem IMPULS
O roztroušené skleróze (ne)jen pro rodinu**

časopis pro lidi s roztroušenou sklerózou a ty, kteří se jim věnují nebo se o ně zajímají

aktuality a zajímavosti
osudy, životní příběhy lidí s RS
slovo lékaře
ze zahraničí
akce, sport, výlety
literární a výtvarná tvorba lidí s RS
rehabilitace a zdravá výživa
sociální a právní poradenství
inzerce, ohlasy a názory
luštění pro bystré hlavy

Vydavatel: Unie Roska, Česká MS společnost,
P O Box 38, 120 00 Praha 2, tel./fax: 224 267 198,
vydavatelstvi@roska.eu

Vychází 4 x ročně v cyklu jaro, léto, podzim, zima
Formát A 4, rozsah cca 64 stran a příloha
Cena jednoho čísla 14 Kč, roční předplatné 56 Kč

www.roska.eu

ROČNÍK XXVIII

1
2011

ROČNÍK XXVIII

2
2011

ROČNÍK XXVIII

3
2011

ROČNÍK XXVIII

4
2011

LUDVÍK ALEŠ S.R.O.

Úpravy automobilů pro zdravotně postižené

- kompletní sortiment od firmy Hurt, Quidosimplex, Api
- montážní středisko v Hodoňovicích u Frýdku - Místku
- dlouholeté zkušenosti s úpravami automobilů
- bezplatné poradenství

Kontaktujte nás

Tel.: +420 606 737 239, +420 608 761 497

E-mail: upravyvozidel@seznam.cz

Web: www.upravyvozidel.cz

GPS: 49°38'14.12"N 18°21'17.05"E

LUDVÍK ALEŠ s.r.o. Hodoňovice 221, Baška 739 01

MOTREN

Rehabilitační přístroje českého výrobce

ROTREN

Pasivní i aktivní léčebný pohyb dolních a horních končetin

Prodloužená záruka 3 roky!!! To jsou kvalitní přístroje firmy **Kalpe**

15 typů přístrojů pro cvičení vsedě i vleže, pro dospělé a děti od 3 let
Ceny bez obchodní přírážky - to je prodej přímo od českého výrobce
Katalog přístrojů zdarma - rádi Vám zašleme naši kompletní nabídku
Bezplatné vyzkoušení přístroje - přijedeme za Vámi až domů
Široká nabídka příslušenství - možné individuální úpravy

MOTREN - motorem poháněný pohybový trenažér pro pasivní i aktivní pohyb. Vybaven programy na uvolňování spasmů a posilování zbytkových sil svalstva končetin. Zobrazuje aktuální síly končetin a motivuje tak více ke snaze aktivně se zapojit do cvičení.

ROTREN - trenažér pro pasivní i aktivní pohyb. Poháněn pažemi cvičícího nebo asistenta sedícího naproti, čímž dodává důležitou psychickou podporu spoluúčasti na cvičení. Nastavitelný brzdový odpor. Výhoda podstatně nižších cen.

Motorem poháněné přístroje Activ a Mouse od 7.790,- Kč.

MOTREN Duo 3 - pro děti od 3 let

ROTREN Duo 2 - pro ruce a nohy

Ceny od 7.790,- Kč včetně DPH

Výrobu, prodej, poradenství a servis pro ČR a SR zajišťuje firma:

Kalpe - Ke Kapličce 193, 252 41, Dolní Břežany, ČR kalpe@volny.cz
tel: 241 910 688, 737 289 275 www.kalpe.cz, [facebook.com/kalpe.reha](https://www.facebook.com/kalpe.reha)

PRODEJ POMŮCEK PRO SENIORY A HANDICAPOVANÉ

**elektrické vozíky
čtyřkolové, tříkolové,
invalidní vozíky**

REBEL

**pohodlné, kvalitní
krásné, celoodpružené
snadno ovladatelné
nadčasový design
leddiodové osvětlení
vysoce stabilní
ihned k odběru**

**zkušební jízdy zdarma
dojezd až 50 km
nejnižší ceny v ČR
dotace 50% pro držitele ZTP
záruka 2 roky
záruční i pozáruční servis
zdarma dovoz po celé ČR
možnost koupě i na splátky**

**tel.: +420 775 05 04 23
www.vozikyrebel.cz**

Nakládání a kompletní řešení přepravy invalidních vozíků 1-180 kg! od profesionálů **Harmar** AMERICA'S LIFT LEADER

Jsmo schopni navrhnout a realizovat jakékoli úpravy vozu (jsou-li možné na daném typu vozu) dle přání majitele tak, aby ovládání a užívání vozu bylo co možná nejpohodlnější a nejbezpečnější.

www.jpservis.eu

+420 606 613 239

Kompletní úpravy automobilů pro tělesně postižené osoby
Odvoz vozidla k úpravě a zpět je zajišťován vlastním odtahovým speciálem po celé ČR
15 let profesionální práce v oboru

Jan Píbal - JP SERVIS, Na Městečku 137, Štěrkeň, 387 51,
provoz: +420 383 393 249, mobil: +420 606 613 239, url: www.jpservis.eu, e-mail: info@jpservis.eu

SIMPLY CLEVER

ŠKODA

Společnost **CAR CLUB** nabízí hendikepovaným, držitelům průkazů ZTP a ZTP/P po celé ČR komplexní řešení mobility, pojištění a poradenství.

Volejte, pište - poradíme, pomůžeme!

Zákaznické centrum tel.: 739 306 714, e-mail: info@carclub.cz, www.carclub.cz

Ojeté auto bude za 10 let ještě starší, **pořídte si nové!**

Nový vůz ŠKODA Fabia vás bude stát 0,- Kč z vašich vlastních financí*

Škoda Fabia Ambition 1,2 51 kW
5stupňová převodovka, klimatizace.

*Platí pro držitele průkazu ZTP/P se státním příspěvkem ve výši 200 000,- Kč

Nový vůz ŠKODA Octavia vás bude stát 43 000,- Kč z vašich vlastních financí*

Škoda Octavia Prima Edition CZ 1,2 TSI 77 kW
6stupňová převodovka.

Pokud ale sháníte kvalitní ojetý vůz, nabízíme vám na www.carclub.cz vyhledávač s bohatou nabídkou prověřených zánovních vozů mnoha značek.

Jiří Suchánek: Festivaly mě baví. Chci, aby bavily i lidi na vozíčku

Po roce opět přinášíme rozhovor s **Jiřím Suchánkem, ředitelem Nadace OKD**, která se zaměřuje na rozvoj Moravskoslezského kraje a také na několik celorepublikových projektů, mezi které patří pomoc lidem s handicapem – od pracovní integrace až po volnočasové aktivity.

• **Před rokem jste v rozhovoru pro náš časopis představil nový program zaměřený na podporu chráněných dílen. Jak se osvědčil?**

Mám z toho opravdu dobrý pocit. Loni jsme podpořili přes 30 chráněných dílen z celé republiky. Některým to pomohlo udržet výrobu, jiné mohly přijmout nové zaměstnance a některé dokonce rozšířily svůj výrobní program. Tak vznikla například originální medodílina, kterou provozuje sdružení Šťastný domov z Kostelce nad Orlicí.

• **V čem spočívala podpora Nadace OKD?**

Hlavní impuls byl samozřejmě finanční. Spolupráce ale probíhala celý rok

a stále pokračuje. Od chráněných dílen nakupujeme propagační předměty, bere-me je na naše akce, kde mohou prodávat své výrobky. Podpořili jsme také vznik internetového e-shopu www.pracepostizenych.cz, kde se chráněné dílny mohou prezentovat a nabízet svou produkci.

• **Tedy vyrazíte na festivaly...**

Snažíme se myslet na zdravotně znevýhodněné lidi nejen pomocí s uplatněním na trhu práce, chceme jim také zjednodušit přístup ke kultuře a zábavě. Proto po loňském pilotním projektu na Colours of Ostrava navštívíme čtyři velké české a moravské festivaly a společně s pořadateli tam připravíme co nejlepší podmínky pro lidi s handicapem.

• **Tedy další úroveň integrace?**

Přesně tak. Naším cílem je přilákat za kulturou nejen vozíčkáře, ale i další osoby s jiným fyzickým nebo mentálním handicapem. Nechceme z nich vytvářet izolované skupinky, naopak je nenásilně začle-níme do programu jednotlivých festivalů. Záměrně jsme vybírali akce, které jsou

svým způsobem novátorské a otevírají obzory zdravým i nemocným.

• **Děkujeme a přejeme hodně dalších skvělých nápadů, které pomohou lidem s postižením.**

Redakce Vozky

*Foto: Vladislav Sobol,
mluvčí OKD a Nadace OKD*

Jiří Suchánek, ředitel Nadace OKD.

Ples Harmonie podevatenácté

Humor, tanec nebo akrobacie v Grandhotelu Pupp

V sobotu 31. 3. 2012 proběhl v Grandhotelu Pupp v Karlových Varech již **XIX. ročník plesu Harmonie pro zdravotně postižené**. Pořadatelem bylo **Centrum pro zdravotně postižené Karlovarského kraje**.

Ples byl po všech stránkách skvělým zážitkem pro všechny zúčastněné. Celým večerem provázel Petr Rychlý, který zpestřoval zábavný program vyprávěním vtipných historek. Skupina Flyingboys předvedla nejen dech beroucí akrobacii, ale i komické vystoupení. Kapela Maxim Turbulenc i hudební skupina Drumm band roztančily celý sál.

Na plesu se sešly různé typy lidí, přesto si každý přišel na své. Všichni se dobře bavili a vzájemně se doplňovali. Pro neslyšící bylo připraveno plátno, kde se zobrazovaly podstatné a průběžné informace z plesu. Především výherní čísla tomboly, kde mohli účastníci večera vyhrát věcné ceny darované sklárnou Moser, pamětní polštáře od DMA Praha, ale např. i vrtačku z Baumaxu a jiné zajímavé ceny.

Moc bychom chtěli poděkovat všem,

kteří se na přípravě plesu podíleli. Samozřejmě všem sponzorům, protože bez nich by se ples nemohl uskutečnit, ale i účastníkům za skvělou atmosféru, kterou vytvořili. Již dnes se můžeme těšit na XX. jubilejní ročník plesu Harmonie.

Tým pracovníků CZP KK

Kontakt a další informace:

Centrum pro zdravotně postižené Karlovarského kraje, Sokolovská 54, 360 05 Karlovy Vary, tel.: 353 234 666, 602 340 549, Karlovavy@sluzbypostizenym.cz, www.sluzbypostizenym.cz.

„Obrazy malované nohama, ústy a srdcem“

Markéta Peluňková a Pavlína Triščová v ostravské galerii Mlejn

V ostravské galerii Mlejn se 24. května konala vernisáž výstavy s názvem „Obrazy malované nohama, ústy a srdcem“, na které se nám podařilo vyzpovídat jednu z autorek obrazů – malíčku a modelku (viz minulé číslo Vozky) na vozíku, paní **Markétu Peluňkovou**. Ta dorazila z Opavy i se svou početnou rodinou. Celou výstavu organizovalo sdružení **S(c)hody ven**, které založil manžel autorky Josef Peluňka. Ten přišel s nápadem uspořádat první výstavu své ženy po návštěvě Bratislavy, kde spolu zhlédli vernisáž slovenské malíčky **Pavlíny Triščové**, jejíž díla byla v Ostravě také k vidění. Výstava byla prodejná.

Markéta Peluňková – krásná jako její obrazy

Markéta maluje nohou, jindy pusou, pak třeba pomocí rukou, ale především maluje srdcem. Markéta používá většinou křídly na kvalitní papír fixovaný ochranným lakem, protože je to jednoduchá technika. Její obrazy mají rozměr A4 nebo A5 a vznikají za doprovodu hudby, bez které by to prostě nešlo. „Od dětství jsem tíhla k výtvarnu – začala jsem malovat nohama, které dnes používám hlavně při stínování. Zkoušela jsem také pastelky, tempery, od manžela jsem dostala olejové barvy a plátno, takže bych ráda vyzkoušela techniku pro malíře nejnáročnější,“ říká Markéta.

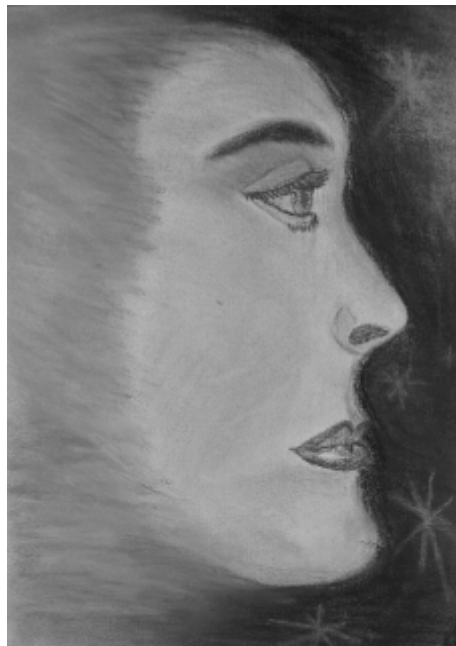

Malíčka s růžemi od příznivců.

Je samoukem, protože nikdy neabsolvovala žádný kurz ani nespolečnicovala s výtvarníky. „Jsem přesvědčená o tom, že obrazy, které pramení přímo z mé

duše, zachycuju právě tím nejlepším možným způsobem. Obávám se, že příliš naučené techniky by mohlo obrázkům ubrat na autentičnosti. Ale čerpám z moudrých knih o výtvarnictví, které jsou plné praktických rad,“ vysvětluje Markéta.

Obrázky Markéty jsou krásně pestrobarevné a všem lidským duším srozumitelné. Odráží se v nich láska, víra, příroda, smutek, sen i smrt. Prvním „kukatelným“ obrazem, který se Markétě povedl, byla „Kniha života“ kreslená tužkou. Nejtěžším obrazem byl ten, při jehož tvorbě se autorka musela vyrovnat s úmrtím své kamarádky. Nebyl náročný technicky, ale emocionálně vyčerpávající.

Sen, Markéta Peluňková

Mnoho zajímavostí ze života Markéty a její početné rodinky (sama je maminkou dvou dětí a s manželem jich dohromady vychovávají 6) si přečtete na stránkách www.rodinapelunkova.estranky.cz.

Více o aktivitách a poslání sdružení S(c)hody ven, o.s. na stránkách www.schodyven.estranky.cz. Můžeme prozradit, že v plánu mají pochod lidí s těl. postižením v září v Liberci a další výstavu obrazů na příští rok, taktéž v Liberci.

Pavlína Triščová studovala v Dánsku

Druhou autorkou obrazů představených v galerii Mlejn byla Slovenka **Pavlína Triščová**, která maluje nohama. Při-

jemná mladá žena bohužel na vernisáž nedorazila.

Pavlína Triščová

Pavlína se narodila bez rukou a její kroky k výtvarnictví vedly od malířských pokusů v mládí přes speciální školu pro těl. postižené v Košicích až po studium v Dánsku. Tam pracovala devět měsíců jako dobrovolník v internetové kavárně. Po návratu domů pokračovala ve studiu na vysoké škole, kde získala bakalářský titul.

Žena, Pavlína Triščová

Jak to bylo se studiem v Dánsku?

„V roce 2005 mě oslovila jedna dánská škola a nabídla mi pětíměsíční studium. V té době mě malování chytlo tak, že jsem nastoupila do rychlokurzu kreslení a malování. Do té doby jsem kreslila uhlem nebo tužkou. Naučila jsem se do svých kreseb dostat barvy a tvary, no a pak už jsem s malováním nepřestala,“ říká Pavlína. Rodina Pavlínu přihlásila do soutěže amatérů, kde se dostala až do celostátního kola. Po tomto úspěchu přišla první výstava v roce 2008 a od té doby byly její obrazy vystaveny v Prešově, Piešťanech i Bratislavě. „Možná je to dokonce nějaký dar,“ říká s nadhledem mladá umělkyně, která nejraději maluje ženy a abstraktní obrazy. „Náměty, jako jsou krajinky nebo dokonce muži, to není nic pro mě,“ směje se Pavlína.

Svůj handicap bere stejně jako Markéta sportovně. Nebrání jí v tom, aby dělala to, co jí baví. Sama se například vydala do krásné španělské Marbelly studovat španělštinu.

Zpracovala Hana Klusová

Jak malovat ústy či nohama

Vám poradí v Nakladatelství UMÚN s.r.o.,
Nad Školou 1289, 463 11 Liberec 30,
www.umun.cz, tel.: 485 161 712

Markéta se svými blízkými na vernisáži v ostravské galerii Mlejn. Foto: H. Klusová

Roska Přerov pořádala Den otevřených dveří

V rámci celosvětového Dne roztroušené sklerózy se v Přerově 21. května uskutečnil **Den otevřených dveří Rosky Přerov**. Zároveň jsme tímto chtěli poděkovat všem občanům, kteří přispěli do kasičky pod vánočním stromem a předvést všem návštěvníkům **rehabilitační pomůcku BOSU**, kterou jsme si díky této sbírce mohli zakoupit.

BOSU pomáhá při nácviu rovnováhy, která je u roskařů porušena. Mohou na ni za pomoci rehabilitovat i v různém stupni postižení a díky různě obtížnosti jednotlivých cviků. Věříme, že nám BOSU bude sloužit nejen k udržení zdravotního stavu, ale i ke zlepšení hybnosti a rovnováhy. No a nakonec i k udržování dobré nálady.

Akce probíhala po celý den v **Přerovance v Infocentru ZP**. Zájemci se podívali na video, kde je zmapovaná naše činnost. Prohlédli si kroniky, odbornou literaturu a časopisy Roska, Náděj, audio, video a CD s rehabilitačním cvičením a různé rehabilitační pomůcky. Ty si rovněž mohli vyzkoušet. Naše cvičitelka paní Vlčková ochotně předváděla cvičení

a radila zájemcům, jak správně nastartovat den a probrat ztuhlé tělo.

O náš den otevřených dveří byl velký zájem. Navštívili nás zastupitelé Magistrátu města Přerova s panem primátorem, také pan tajemník města Hulína a zástupci z Rosky Kroměříž.

Děkujeme všem, kteří projevíli zájem o naši činnost. Věříme, že naše aktivity pomáhají nejen roskařům, ale i těm, kteří mají ve svém okolí člověka se zdravotním postižením nebo potřebují jen nějakou informaci.

Irena Hrubá, Roska Přerov, reg. org.
Unie Roska v ČR

Kontakt a další informace:

Roska Přerov, reg. org. Unie Roska v ČR, U výstaviště 5, 750 00 Přerov, p. Irena Hrubá, tel.: 581 736 320, 737 854 004, roska@roska-prerov.cz, irenah@roska-prerov.cz, roskaprerov@seznam.cz, www.roska-prerov.cz.

BOSU® je moderní systém cvičení určený pro komplexní zpevnění svalů celého těla, který má pozitivní vliv na zdravé držení těla, fyzickou kondici a redukci tuku. Základem cvičení BOSU® je **nafukovací kopule BOSU Balance Trainer**, kterou při cvičení používáme jak stranou rovnou, tak vypouklou. Zakoupit BOSU můžete na www.fitham.cz/2192-bosu-balance-trainer-profi. Cena je 4 620 Kč.

Laťka z Pekingů je vysoká

Paralympiáda: dvacet sportovních aktivit, včetně tenisu v kolečkovém křesle

Oči celého světa budou od 29. srpna po dvanáct dnů upřeny na Paralympijské hry v Londýně. A proč právě v Londýně? Přestože favority pro pořádání Olympijských her byla města jako Madrid a Paříž, v roce 2005 bylo oznámeno, že „o fous“ zvítězil Londýn, který se tak stává prvním městem na světě, v němž bude olympiáda potřetí. Paralympiáda pak zde bude v pořadí čtrnáctými hrami pro tělesně postižené atlety.

Přípravný štáb ČR počítá s účastí až 55 paralympijských reprezentantů a do dějiště her by mělo (i s doprovody) odjet přibližně devadesát osob. O jejich zdraví se bude starat MUDr. Ljuba Osyková. Co se týká oblečení, všichni reprezentanti budou mít stejné modely (od firmy Alpine Pro). Vozíčkáři však mají možnost individuálního řešení a úprav oděvů.

David Drahonínský na nejvyšší přičce

Paralympionik David Drahonínský si mohl v předstihu vyzkoušet hotové lukostřelecké sportoviště. Závod Paralympic Test Event World Archery otestoval nejen stadion, ale i samotné lukostřelce. David se tohoto klání zúčastnil na přímé pozvání pořadatele, v doprovodu jeho trenéra Vladimíra Brady a otce.

„V pátek 4. května se uskutečnila v Londýně kvalifikace, ve které jsem nenašel přemožitele a s odstupem 20 bodů na druhého jsem si zajistil první pozici do eliminačních vyřazovacích bojů,“ uvedl David Drahonínský. Druhý den nastoupil do čtvrtfinále proti Charlesu Learovi z USA a porazil ho 6:0 na sety. V semifinále pak na Davida čekal soupeř z Kanady, Norbert Murphy, který mu podlehl 7:1.

Finálovým soupeřem byl úřadující mistr světa Osmo Kinnunen z Finska, jehož David porazil 7:1 a zajistil si tak celkové vítězství ve své třídě kladkový luk W1. „Po celou dobu panovalo typické anglické počasí – vítr, déšť a teplota do 10 °C. Přesto jsem se dokázal zkoncentrovat a vyhrát poslední velký závod před srpnovou paralympiádou,“ okomentoval

londýnské podmínky a své vítězství David. „Organizátoři olympijských a paralympijských her brali toto klání jako zátěžový test před samotnou paralympiádou a my jsme nejen závodili, ale také vyplňovali dotazníky. Osobně jsem se sportovištěm hodně spokojený, bylo perfektní. Jistě, nějakou mouchu bych najít mohl, ale proč bych to dělal? Podstatné je, že i jako kvadruplegik jsem na místě vše bez obtíží zvládal.“

Trocha historie

Závod handicapovaných sportovců vznikly původně pro postižené vojáky z druhé světové války. U jejich zrodu stál anglický neurochirurg Sir Ludwig Guttmann, který prosazoval, aby i lidé upoutaní na invalidní vozík měli možnost sportovat, a začal pro ně organizovat hry na místní úrovni. Když se roku 1948 v Londýně konaly první poválečné olympijské hry, sešli se také ve Stoke Mandeville sportovci upoutaní na ortopedický vozík ke svým prvním mezinárodním hrám vozíčkářů – tzv. „Stoke Mandeville Games“.

Guttmannovým přáním bylo, aby i vozíčkáři měli své olympijské hry – paralympiády. Poprvé se mohli účastnit letních olympijských her v Římě v roce 1960. Od té doby následovaly ve čtyřletých intervalech hry vozíčkářů v Tokiu, Tel Avivu a Heidelbergu. Počínaje rokem 1976 se paralympijských her účastní nejen vozíčkáři, ale i sportovci se zrakovým postižením a sportovci s různými druhy amputací.

Navážeme na úspěchy?

Třináctá paralympiáda se konala v Pekingu od 6. do 17. září 2008. Zúčastnilo se jí kolem 4 000 sportovců ze 148 zemí, pro které bylo připraveno celkem 471 sad medailí. Českou republiku reprezentovalo 56 zástupců – a byli úspěšní. V osmi z celkového počtu dvaceti sportů nakonec získali 27 medailí, čímž obsadili 16. místo v celkovém pořadí zemí.

Z českých reprezentantů byla nejúspěšnější plavkyně Běla Hlaváčková, která získala dvě zlaté, jednu stříbrnou a jednu bronzovou medaili. Dvojnásobným šampionem se stal rovněž cyklista Jiří Ježek.

Co se týká oficiálního loga pro nynější olympijské hry, bylo navrženo společností Wolff Olins a je poprvé společné jak pro olympiádu, tak pro paralympiádu.

Odhaduje se, že celkové náklady na olympiádu přesáhnou devět miliard liber.

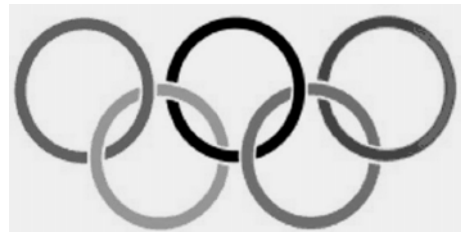
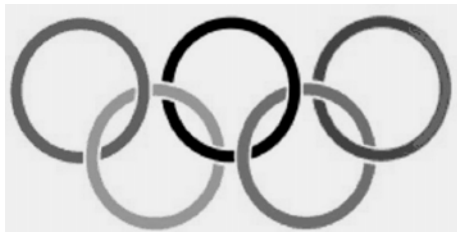
(di)

Do Londýna konečně bez problémů?

Čeští handicapovaní sportovci dosahují často na mezinárodních soutěžích vynikajících úspěchů. Všichni, kdo se trochu pohybují kolem sportu vozíčkářů a tělesně postižených, pevně věří, že budou těžkými soupeři pro své sportovní kolegy z jiných zemí i na paralympijských hrách v Londýně.

Mezinárodní paralympijský výbor (IPC) v únoru zrušil suspendaci Českého paralympijského výboru (ČPV). Čeští paralympijští reprezentanti by tak na hrách v Londýně neměli chybět a podle posledních zpráv chybět opravdu nebudou.

ČPV nebyl od října loňského roku členem mezinárodních struktur kvůli mnohaletému sporu s Českým svazem tělesně postižených sportovců (ČSTPS), jehož roky nepovažoval za člena. Po soudních sporech a zásahu IPC jej přijal zpět, v ČPV tak nyní jsou dvě organizace stejného zaměření, které se musí sjednotit.

Všichni doufají ve zlepšení vztahů

IPC zrušil suspendaci díky **Memo- randu o porozumění**, které podepsaly ČPV, ČSTPS i Česká asociace tělesně handicapovaných sportovců (ČATHS), která ve struktuře ČPV nahradila ČSTPS.

„Jsem velmi ráda, že na paralympiádu budou moci odjet postižení sportovci bez rozdílu. Jde o první krok ke zlepšení vztahů v paralympijském hnutí,“ uvedla v tiskové zprávě poslankyně ODS Lenka Kohoutová, členka petičního výboru, který se situací v českém paralympismu zabýval více než rok.

Z čela Českého paralympijského výboru v lednu odstoupil po třiatřiceti letech František Janouch, Český svaz tělesně postižených sportovců už nevede Jan Nevřkla. V tuto dohodu vyústily sedmileté spory těchto dvou organizací podporujících tělesně postižené sportovce. Právě tyto spory ohrožovaly letošní účast českých reprezentantů na paralympiádě v Londýně. Vedení ČPV za ČSTPS uhradí dluh ve výši 1,5 milionu korun, který má organizace vůči Českému svazu tělesné výchovy. „Dohodu o vzájemném zápočtu členských příspěvků a příspěvků členům finalizují právníci. Bohužel ale další finanční požadavky, které ČSTPS předkládá, jsou mimo možnosti ČPV,“ uvedl tiskový mluvčí paralympijského výboru Pavel Lukeš.

Podle požadavků IPC musely příslušné organizace do 31. března provést revizi stanov tak, aby zaručovaly všem sportovním svazům sdruženým v ČPV rovné podmínky. Pak bude podle IPC okamžitě obnoveno členství. Výkonné grémium ČPV schválilo, že revidované stanovy budou platit pouze do konce letošního roku. Ty budou před registrací zaslány IPC k posouzení.

A co závěrem? Spor obou stran se zdá být na dobré cestě k úplnému vyřešení, nyní jde o to, aby lidé, kteří se záležitostmi budou zabývat, nadále jednali tak, aby hledali cestu k smysluplné domluvě.

*Zdroj: ČTK, Sport, Helpnet
(bf)*

**LONDÝN
OD 29. SRPNA 2012**

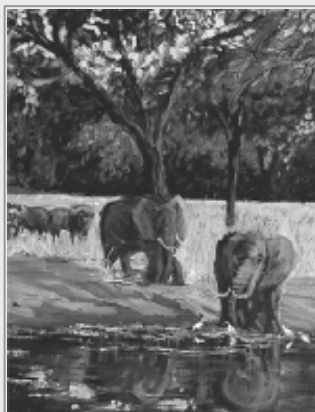
Galerie UMÚN

Umělci malující ústy a nohama

Justice May, JIHOAFRICKÁ REPUBLIKA

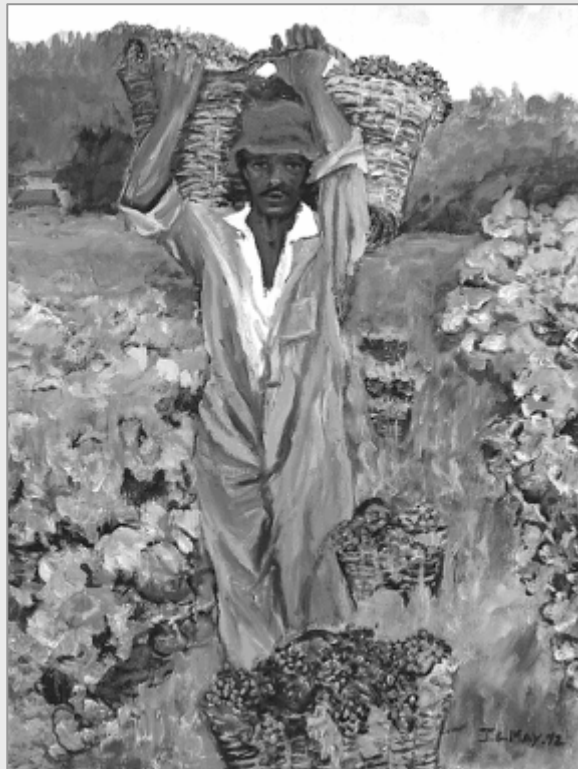
Justice May se narodil 1. 3. 1968 v jihoafrické Pretorii. Studoval na elektrotechnické fakultě, když jeho plány do budoucna přerušila nehoda, kterou utrpěl při potápění. Bylo mu zrovna 18 let. Poranění páteře a míchy vedlo k ochrnutí. Po dvou letech se Justice rozhodl, že zkusí malovat ústy. Zaznamenal úspěch a začal brát hodiny malování u několika vyhlášených učitelů. Jeho vášní se stala technika nejobtížnější, a to malba olejovými barvami na plátno. Od roku 1995 se Justice May stal členem asociace umělců a jeho práce byly od roku 1989 vystaveny na mnoha veřejných výstavách. Jako zástupce umění černého kontinentu byl také oceněn v USA. Justice ve světě kultury a umění zabodoval také svým rozhodnutím portrétovat Nelsona Mandelu, což mu přineslo velký zájem médií.

Jezírko, 45 × 60, olej

Amfiteater 51 × 61, olej

Sběrač hroznového vína, 40 x 30, olej

*Zdroj: www.vdmfk.com
Přeložila Hana Klusová*

Umělci v ČR: UMÚN – Nakladatelství umělců malujících ústy a nohama,
Nad Školou 1289, 463 11 Liberec 30
tel. 485 161 712, umun@umun.cz, http://www.umun.cz

Výraz „hendikep“ nabral v golfu další význam

S Miroslavem Lidinským o golfu pro lidi s postižením

Povídali jsme si s prezidentem České golfové asociace hendikepovaných (CZ-GDA) Miroslavem Lidinským o golfu a jeho výhodách pro lidi s postižením i bez něj. Zajímali jsme se, proč vlastně asociace vznikla...

„Česká golfová asociace hendikepovaných byla založena v roce 2009. Její cíl je jednoduchý a jasný – chceme pomoci osobám s tělesným a zdravotním postižením hrát golf na golfových hřištích v České republice a v zahraničí,“ uvedl Miroslav Lidinský s tím, že to byl logický důsledek obecného rozmachu golfu, ze kterého se stává stále masovější sport. Podle Lidinského v posledních letech roste členská základna v golfových klubech, hendikepované sportovce nevyjímaje. Vybavení na golf je navíc cenově srovnatelné s vybavením například na lyže.

Mezi základní úkoly pro rok 2010 si zakládající členové asociace dali nastartovat dlouhodobou spolupráci s golfovými kluby v ČR a stát se členem European Disabled Golf Association. V červnu 2010 se tak CZGDA stala členem České golfové federace. V návaznosti na aktivity asociace při získávání nových členů a popularizaci hendigolfu jen během zmíněného roku CZGDA spolupracovala téměř na dvou desítkách akcí, jako byly např. velethry Pragomedica, Rehaprotext, Abi-Reha v Pardubicích, akce Mosty v Přerově, Golf pro Dobrý skutek v Beřouně, Sportovní hry tělesně postižených v Hrabyni, aktivní dny s Otto Bock v Kladrubech atd.

„V rámci naší aktivity **Golf bez bariér** spolupracujeme s golfkluby v ČR na tom, aby zájemci z řad hendikepovaných sportovců měli kvalitní možnost vyzkoušet si golf a rozhodnout se, zda u něj zůstanou,“ vysvětlil Lidinský, který je sám aktivním a výkonným hráčem hendigolfu. Mezi jeho úspěchy patří 2. místo na turnaji European Championship v Rakouském Zell am See a dokonce vítězství na turnaji Italian Disabled Championship v Rapallu. Následně se stal vítězem turné, které pořádá EDGA (European Disabled Golf Association).

Zajímalo nás, co znamenají „kvalitní možnosti“ pro hendikepované zájemce o golf.

„Tak především jde o možnost zdarma si zapůjčit golfovou výbavu, jako jsou hole, míčky... Dále osoby se zdravotním

postižením nemusejí platit vstupné na sprátených partnerských hřištích, kterých jsme mimochodem v ČR už nasmulovali 14, a v neposlední řadě – pro zájemce o hendigolf je připravena trenérská podpora tak, aby (pokud se rozhodnou stát členem asociace a tím i aktivními hráči) měli možnost se připravit na získání zelené karty,“ objasnil prezident CZGDA. Podle něj v současnosti už není rozdíl v možnostech hry pro hendikepované golfisty mezi evropskými zeměmi a ČR.

Aktivita **Golf bez bariér** zahrnuje nabídku těm klubům, které se chtějí připojit s tím, že podmínky pro hendigolf jsou financovány z tohoto zdroje. Golfový klub, který chce mezi své hráče přijmout i sportovce s postižením, tak má možnost připravit pro sportovce s hendikepem důstojné podmínky – například bezbariérovost, nabídku speciálně upravených holí, sociální prostory a další potřebné úpravy.

Jedna z velmi důležitých pomůcek pro golfisty vozíčkáře je i **paragolfer** – speciální vozík umožňující postiženému sportovci odpálení míčku vestoje. Ten sponzorsky prozatím zapůjčuje asociaci společnost Otto Bock ČR s. r. o.

Také nás zajímalo, proč golf učaroval Miroslavu Lidinskému. „Není to silový sport, může ho hrát každý, i když bez skvělé fyzické kondice. Mohu se tak pohybovat v přírodě, zrelaxovat se, uvolnit. Tím, že jsem začal hrát golf, získal jsem zase pocit sociálního začlenění, a díky práci v asociaci se cítím být potřebný na místě, kde mohu něco dokázat,“ řekl golfista.

Zájemcům o hendigolf radí: „Jako nová asociace jsme tady samozřejmě pro hendikepované sportovce, kteří se chtějí věnovat golfu. Nejlepší informace získají v jednotlivých klubech, tam je dobré se ptát na konkrétní podmínky.“

Může vás zajímat

Co je to golfový hendikep?

Hendikep – vyjádření výkonnosti hráče (amatéra) počtem ran nad par, což je určená norma ran na jamce (na kolik úderů by se měla jamka zahrát). Hendikepový systém umožňuje vzájemné soupeření hráčů rozdílné výkonnosti. Svět golfu se tak díky němu stává zajímavějším a přístupnějším i pro slabší hráče. Golf se totiž hraje proti hřišti a ne proti dalším hráčům.

Profesionální hráči golfu systém hendikepů nepoužívají. Soutěží mezi sebou v celkovém počtu ran.

Co je zelená karta?

Je to osvědčení o způsobilosti hráče k samostatné hře na golfovém hřišti. Hráč tuto kartu získává od klubového profesionála, který mu ji vydá na základě úspěšného absolvování zkoušek obsahujících test z pravidel a golfové etikety. Má také praktickou část, což je samostatná hra na golfovém hřišti. Chce-li někdo hrát na golfovém hřišti, musí se na něm umět chovat, musí znát golfová pravidla, aby mohl reagovat na vzniklé situace (jako např. míč ve vodní překážce, ztracený míč apod.) a úroveň jeho hry musí být natolik dobrá, že nebude brzdit ostatní hráče na hřišti.

Co je paragolfer?

Odpálení ve stoje golfový míček nemusí být pro vozíčkáře nemyslitelný pohyb. Společnost Otto Bock vyrábí speciální vozík, který postiženého zdvihne do stoje a umožní mu tak širokou škálu aktivit. Vozík však přijde na půl miliónu korun.

Kdo je Miroslav Lidinský?

Miroslav Lidinský je prezidentem České golfové asociace hendikepovaných a členem Golfového Klubu Hluboká nad Vltavou. Je prvním českým zdravotně postiženým golfistou, který se zapsal do historie evropského golfu. Je voják z povolání, který byl v Afghánistánu protitankovou střelou zraněn do nohy. Golf začal hrát v době, kdy chodil o berlích. Po amputaci nohy a s protézou začal hrát turnaje.

*Připravila: Blanka Falcníková,
foto: archiv Miroslava Lidinského*

Začátek golfové sezóny patřil Centru Paraple

„KLEMENT golfový turnaj pro Centrum Paraple“, který podpořila řada firem a významných kulturních a sportovních osobností a který se konal 15. dubna v areálu Golf Resort Kunětická hora, vynesl za jarního deště na činnost Centra Paraple celkem **527 340 korun**. Výtěžek z turnaje bude využit na zajištění komplexních služeb poskytovaných vozíčkářům.

Počasí nepřálo, ale golfistům to nevadilo

Golf si na Kunětické hoře společně s patronem turnaje **Markem Ebenem** zahráli i **Jiří Bartoška**, výkonný ředitel Karlovarského filmového festivalu **Kryštof Mucha**, mistr světa ve skikrosu **Tomáš Kraus**, sportovní moderátorka **Kateřina Nekolná**, **David Ondříček**, **Aleš Najbrt** či golfový profesionál **Filip Juhaniak**. Hrál se pro radost a pro vozíčkáře, kteří se svým handicapem bojují každý den.

„Náklady na jeden rok činnosti Centra Paraple jsou v současné době přes 28 milionů Kč, z toho více jak polovina je

hrazena z darů občanů a firem. Bez jejich vytrvalé podpory by činnost Centra nebyla vůbec možná,“ uvedl Marek Eben, který je členem správní rady Centra Paraple.

Přijďte si zahrát příští rok!

V České republice zasáhne úraz s poraněním míchy každý týden do života čtyř lidí. Musí začít znovu, jinak, na vozíku. Již od roku 1994 jim Centrum Paraple pomáhá najít cestu dál, vyrovnat se s no-

vou životní situací, zlepšit fyzický a psychický stav, dosáhnout co největší soběstačnosti a nezávislosti, vrátit se k rodině, přátelům, do školy, do zaměstnání, ke sportu.

Centrum Paraple děkuje lidem, firmám a institucím za pomoc a podporu. Těm, kteří by si pro Paraple chtěli zahrát v roce 2013, rádi již nyní poskytneme bližší informace.

*Mgr. Kateřina Kotasová,
Centrum Paraple*

Centru Paraple můžete přispět odesláním dárcovské SMS ve tvaru DMS PARAPLE případně roční DMS ve tvaru DMS ROK PARAPLE na číslo 87 777. Jednorázová DMS stojí 30 Kč, Centrum Paraple získá 27 Kč. Při zadání roční DMS přispíváte každý měsíc částkou 30 Kč. Centrum Paraple získá 27 Kč.

Kontakt:

Centrum Paraple, o.p.s., Mgr. Kateřina Kotasová, vedoucí oddělení fundraisingu a PR, tel.: 734 753 111; 274 001 321, e-mail: kotasova@paraple.cz.

Curleři Jedličkova ústavu obhájili titul

Ve dnech 28.–29. 4. 2012 proběhlo **Otevřené Mistrovství České republiky v curlingu vozíčkářů**, které se odehrálo v curlingové hale v Praze-Roztylech. Hlavním pořadatelem byl **Sportovní klub Jedličkova ústavu Praha** z pověření **České federace Spastic Handicap** ve spolupráci s **Českým svazem curlingu**. Hraje se podle mezinárodních pravidel vozíčkářského curlingu zpracovaných Světovou curlingovou federací a vydaných propozic. Výjimky pro MČR byly uděleny týmům NM A a POL.

Slovenský tým Wheelchairs curling club – Slovensko, který vyhrál ligu curlingu, se MČR nemohl zúčastnit. Hrál pět týmů v pořadí dle Ligy vozíčkářů 2011/12. Do finále se dostal tým **Prahy A** a **POL** (Culani, Polsko). **Sportovní klub Jedličkova ústavu Praha A** zvítězil a obhájil titul Mistra České republiky z minulého ročníku.

Složení týmů

- **SC JÚ Praha A:** Musílek Radek, Vikturnová Olga, Kříž Ondřej, Beneš Štěpán.
- **Nové Město n/M A:** Pokorný Radek, Procházka Luděk, Břinčilová Jana.

- **HSC Velké Meziříčí:** Gottlieb Petr, Charvátová Michaela, Coufal Jan, Polívka Jaroslav.
- **Manhattan Ice-Wheelers (Německo):** Jaeger Jens, Schlitt Martin, Totzauer Caren, Melchior Heike.
- **Culani (Polsko):** Maciej Karaś, Jarosław Gosz, Jacek Wodzyński.

Celkové pořadí

1. SC Jedličkova ústavu Praha A
2. Culani (Polsko)
3. SK Nové Město nad Metují A
4. Manhattan Ice-Wheelers (Německo)
5. HSC Velké Meziříčí

Pavla Vrbová

„Cesta za snem“ Heřmana Volfa vede do života

Poslední část projektu je věnována 18 dětem s postižením

To, co v roce 2009 začalo jako bláznivý nápad, se během let proměnilo ve velký a úspěšný projekt plný pomoci lidem s handicapem. Když Heřman Volf před šesti lety usedl na ortopedický vozík, rozhodl se, že se nevzdá. Zaměřil svou touhu po plnohodnotném životě nejen na sebe a své aktivity, ale též na to, aby i další lidé s podobným osudem poznali jeho filozofii.

Cesta za sny našich dětí

Projekt **Cesta za snem** vozíčkáře Heřmana Volfa a společnosti MILD production pomáhá už čtvrtým rokem. Hlavním posláním je ukázat všem, kteří se musí potýkat s těžkými životními překážkami, že handicap neznamená konec aktivního života. Letošní čtvrtý ročník Cesty za snem nese podtitul **„Cesta za sny našich dětí“**. Ve spolupráci s **Nadačním fondem Cesta bezpečí a Českou abilympijskou asociací** chce Heřman Volf pomoci splnit sny 18 dětem s postižením pohybového aparátu.

Letos v červnu vyrazí sportovec-vozíčkář na speciálně upraveném kole na svou **čtvrtou a závěrečnou cestu za snem**, tentokrát na sever. Jedná se o závěrečnou etapu jeho cest křížem krázem Evropou. Cílem jeho severní cesty se stane **norské hlavní město Oslo** a ještě jedno, několik desítek kilometrů vzdálené místo. Heřmana čeká cesta přes pět států a plánovaná trasa přesáhne magickou hranici dvou tisíc kilometrů. To vše musí handbiker zdolat jen pomoci svých paží. Denně ho tak čeká v průměru sto deset kilometrů silnic.

Heřmanovou snahou vždy bylo dodat každému z dosavadních ročníků vyšší poslání cesty. V prvních dvou letech to byla realizace finanční sbírky pro **Nadaci Konto Bariéry**, v loňském roce vzal papeži Benediktu XVI. „Poselství naděje českých vozíčkářů“ a jeho odpověď pak zpět do Čech. Letošní cesta na sever do Norska je složena z **18 etap**, kde každá etapa **bude věnována jednomu dítěti s handicapem a ponese jeho jméno**. Snahou Heřmana a organizátorů projektu je zajistit částku 50 tisíc korun na realizaci konkrétního „přání“ každého z dětí.

Heřman Volf zná „svých“ 18 dětí

A kterým dětem je cesta věnována? Tady je jejich seznam:

Heřman Volf (uprostřed) se svým doprovodem u pařížské Eiffelovky.

- Dan Markvart, Praha
- Míša Veselý, Písek
- Barbora Sedláčková, České Budějovice
- Honzík Hatač, Tábor
- Natálka Brixí, Čechtice
- Adam Peška, Rohovládova Bělá
- Maruška Večeřová, Lipoltice
- Lucka Vrátilová, Lozice
- Marek Hrnčál, Košumberk
- Janinka Skálová, Šumperk
- Tomáš Medek, Bruntál
- Hanička Silná, Opava
- Jirka Černo-horský, Bolatice
- Eliška Hyčicová, Partutovice
- Jakub Balcárek, Klopina
- Míša Zahálka, Horní Libochovná
- Stáňa Nováková, Litoměřice
- Filip Grohman, Litoměřice

Děti před kamerou

Děti, podle kterých bude pojmenováno 18 etap cesty do norského Osla, byly vybrány z celé České republiky. Produkční tým projektu navštívil všech 18 rodin s kamerou. Vznikl tak unikátní materiál mapující osudy a sny jednotlivých dětí. „To, co jsme během těch několika dní natáčení zažili, předčilo naše očekávání. Poznali jsme jejich životy, pustily nás k sobě, do svých rodin. Všechny tyto děti mají něco společného, životní energii, sílu, touhu, vytrvalost a chuť žít. Věřím,

že jejich entuziazmus nakazí každého, kdo se s nimi díky projektu seznámí,“ uvedl producent Cesty za snem Miloslav Doležal.

Jednotlivé video záznamy jsou zveřejněny na internetu na oficiálních stránkách projektu v sekci

<http://cestazasnem.cz/cs/homepage/ostatni-zpravy>, nebo na facebooku www.facebook.com/Cesta.za.snem.

Garantem naplňování „dětských snů“ je **Nadační fond Cesta bezpečí**.

O čem děti sní?

Nejčastěji se mezi přáními objevovala výpočetní technika nebo sportovní pomůcky, jako jsou např. tandemové kolo, tříkolka či motomed.

Na druhou stranu se objevila také netradičních přání. Například Jirka Černo-horský z Bolatic si touží poprvé zaplavat v moři, Maruška Večeřová z Lipoltic by chtěla strávit víkend na safari v Hradci Králové a Marek Hrnčál z Košumberku by rád dal dohromady hudební skupinu na muzikoterapii.

„Když se dívám na děti, za které pojedou, cítím se šťastný, všechny pojedou pořád se mnou. Budu je mít vzadu 'v batohu' a budu se k nim obracet, kdybych náhodou ztrácel sílu,“ směje se šestačtyřicetiletý neprofesionální cyklista Heřman Volf.

Kdo je Heřman Volf?

Narodil se v roce 1965 a prakticky od 4 let, kdy začal závodně plavat, byl po celý život aktivním sportovcem – kromě plavání se věnoval vytrvalostnímu běhu, hodu oštěpem, rychlostní kanoistice, triatlону, cyklistice, lyžování, potápění... Je ženatý a má dvě dcery.

Jeho život se změnil v roce 2006, kdy ho nešťastný pád na lyžích upoutal na ortopedický vozík. Díky rodině a přátelům a hlavně své silné vůli se během 9 měsíců vrátil do běžného života. Pravidelné rehabilitace a individuální domácí cvičení ho již rok po úrazu posadily zpět na lyže – vlastně na „lyži“ (monoski). Brzy se vrátil i k cyklistice a dnes si právě pomocí handbiku dál plní své sny.

„Život není o tom, jestli máte nebo nemáte to či ono. Hlavní je touha a vůle. Vůle poprat se s osudem a dokázat, že se dá vše zvládnout. Díky tomu, že jsem na vozíku, jsem poznal spoustu skvělých lidí, kteří mi ukázali, že sny si můžu plnit dál a pomoci dalším lidem si uvědomit, že život úrazem neskončil a že možná něco nového a skvělého začíná...“

Realizované cesty

Cesta „Praha – Paříž“

Přesně týden poté, co Vítězný oblouk na pařížském Náměstí Charlese de Gaulla uvítal dojezd nejtěžšího cyklistického závodu světa Tour de France, byl tento slavný monument svědkem dalšího sportovního triumfu. V sobotu 1. srpna 2009 pod jeho majestátní oblouk dorazil český handbiker Heřman Volf. Na trase Praha – Paříž ujel za sedmáct dnů 1 355 kilometrů. Cestu absolvoval se svým 71letým otcem a dlouholetým kamarádem Milošlavem Doležalem (viz foto).

Československá cesta

V roce 2010 uskutečnil Heřman Volf další ze svých cest na speciálně uprave-

Heřman Volf

Heřman Volf s doprovodem na 664 km dlouhé cestě z Prahy do Banské Bystrice.

Heřman Volf na Svatopetrském náměstí ve Vatikánu.

ném kole – takzvaně „na těžko“ se vydal z Prahy do Banské Bystrice. Na plně naloženém handbiku urazil 664 km za osm dní.

Tuto cestu Heřman hodnotí jako mnohem náročnější, než cestu do Paříže. Jednak proto, že cestu se svým doprovodem absolvoval bez volného dne, druhým důvodem bylo velmi špatné počasí první tři dny a to, že se nocovalo pod stany...

Cesta za nadějí

Svou třetí cestu Heřman odstartoval 17. června 2011 z Mariánského náměstí v Praze. Cílem bylo Svatopetrské náměstí ve Vatikánu. Heřman se zde setkal s ne-

vyšším církevním zástupcem českého státu ve Vatikánu monsignorem Šmejkallem a velvyslancem při Svatém stolci panem dr. Vošalíkem. Důvodem bylo předání „Poselství naděje českých vozíčkářů“, které Heřman po celou cestu vezl na svém kole. Dostalo se mu vřelého přijetí a ihned také obdržel odpověď papeže Benedikta XVI., kterou odvezl zpátky do Čech.

Cesta do Říma trvala 19 dní a vzdálenost se vyšplhala až na neuvěřitelných 1 660 km.

*Foto: archiv Heřmana Volfa
Připravila Blanka Falcniková*

Bohatá kariéra Tomáše Kvocha

Tomáš Kvoch z Pardubic je český reprezentant ve sledge hokeji, který v roce 2010 dojel až na paralympijské hry ve Vancouveru, kde se svým týmem obsadil páté místo. Jeho jméno se dá považovat za synonymum českého sledge hokeje. Je také velký blázen a dobrodruh, jak sám o sobě říká. Vždyť kdo by věřil tomu, že je např. schopen během pěti dnů zdolat pět největších vrcholů u nás nebo že absolvuje více než čtyřistakilometrovou trasu na handbiku z Krkonoš do Děčína?

Tomáš je oboustranný nadkolenní amputař. V létě roku 1988 při cestě na rockový festival v Brně přišel ve Žďáru nad Sázavou o obě nohy při naskakování do rozjetého vagónu, ze kterého ho vystrčila průvodčí. V Novém městě na Moravě byl nakonec hospitalizován s řadou vážných zranění a zdravotních komplikací. Byly tam amputační poranění končetin, zlomeniny žeber nebo poranění hrudníku a infekce se septickým stavem. Největším šokem byla pro 21letého hochu ztráta končetin a s tím i spojená ztráta všeho, na čem mu dříve záleželo a co měl rád – od hezké slečny, se kterou chodil, až po toulání se po kopcích nebo hraní tenisu a hokeje. Dnes je mu 44 let a dělá bláznoviny jako každý, kdo zůstává duchem mlád. Za své největší úspěchy nepovažuje medaile za sportovní výkony, ale má pouze jeden jediný: narození syna Kubíka v listopadu 2004.

Tři triumfy v řadě, pokaždé s jiným klubem

Za svoji bohatou kariéru už hrál sled-ge hokej v šesti klubech. Ve čtyřech z nich pomáhal i s jejich rozvojem. V roce 2000 začínal ve Zlíně, v té době to byl jediný klub u nás. V roce 2002 byl u začátků klubu v Kolíně a ve stejném roce pomáhal se startem Českého poháru. V dalším ročníku pomohl Českým Budějovicím k mistrovskému titulu. O rok později získal titul i s Olomoucí, a pak se přesunul do nově vzniklé Sparty, kde vybojoval třetí triumf v řadě. V sezoně 2007/2008 získal titul s Karlovými Vary. Jako sledge hokejista už získal pět ligových titulů a daří se mu i v české sledge hokejové reprezentaci. Mezi velké úspěchy patří postup na paralympijské hry ve Vancouveru.

V létě se Tomáš věnuje tenisu a v poslední době si oblíbil handbike. Denně ujede asi 40 kilometrů. Nedávno dokonce zdolal celou trasu od krkonošského pramene Labe až do Děčína, tedy více než 430 kilometrů!

Borec z Guinnessovy knihy rekordů

Ve slavné Guinnessově knize rekordů je zaneseno Tomášovo jméno za skvělý výkon z 1. srpna roku 1999, kdy na svém vozíku zdolal Sněžku. Jel po trase Pec pod Sněžkou (náměstí – 890 m n. m.) – Richterovy boudy – chata Výrovka – Luční bouda – vrchol Sněžky (1 602 m n. m.), a to za 9 hodin, 18 minut a 32 vteřin. Těch devět hodin znamenalo neskutečnou dřinu, krvavé puchýře na rukách a koupání v potu. Když pak lanovkou sjížděl z vrcholu dolů, napadlo ho, proč vlastně nešel Obřím dolem? To byla výzva jaksepatří. Tam by musel vozík stranou a na řadu by přišly holé ruce.

Dva měsíce poté to vyzkoušel poprvé. Po kilometru to musel zabalit. „Šel jsem tam jako velký frajer, nebyl jsem připravený. Dohnal jsem fyzickou, upravil jídelníček a šel na to znovu,“ vysvětluje Tomáš. Speciální pomůcky a vybavení nepotřeboval. Ustříhнул nohavice z vojenských kalhot, na ruce nasadil snowboardové rukavice a vyrazil. Druhý pokus byl

úspěšnější. Dokonce se na Sněžku dostal o dvě hodiny rychleji než s vozíkem.

Ideální je začít sportovat

V roce 2000 tak slavně zdolal Sněžku po rukou bez vozíku.

Období dobrodruha ještě završil neuvěřitelným počinem, když zdolal pět nejvyšších hor České republiky za pět dní! Postupně vyjel na vozíku na **Praděd, Lysou horu, Boubín, Klínovec** a nakonec znovu na **Sněžku**, kde se svým horalstvistvím začínal. V archívu České televize je dokument o Tomášovi, který má název „**Až na vrchol**“. (<http://www.ceskatelevize.cz/porady/10319536622-az-na-vrchol/21156326203/>).

Tomáš v něm mj. radí všem lidem, kteří se nově musí vypořádat se svým tělesným postižením, aby se nevzdávali: „Ideální je začít sportovat.“

Zdroj: www.handisport.cz,
www.ceskatelevize.cz,
www.isport.blesk.cz

Zpracovala: Hana Klusová

Vozíčkářská florbalová FORTUNA liga: Vítězem FBC - ABAK REMEDICUM Ostrava

Náš tým dokázal to, co by si přáli všichni naši soupeři. V celé sezóně jsme ani jednou neprohráli a za celý ligový ročník ztratili jen jeden bod. Celý tým hrál na 100 % a nechal na hřišti vše. Zcela zasluženě jsme vyhráli mistrovský titul pro tento rok. Celou sezónu jsme předváděli útočný, kombinační a myslím, že i pohledný florbal. Ve finále play-off jsme rozdrtili Tatran Střešovice 9:1.

Trochu historie

Před sedmi lety, kdy náš tým vznikl kolem trenéra Petra Koutného a manažerky Renátky Staňkové, možná nikdo nedoufal v tento úspěch. Po letech tvrdé dřiny, a to nejen na tréninku, ale i při shánění sponzorů, se konečně dostavil výsledek, ve který jsme všichni doufali. Za těch sedm let jsme vytvořili skvělé kolektivy, ve kterém je nám všem dobře. Proto tento sport všichni s láskou a radostí děláme. Prožíváme spolu radost, zklamání, únavu i vděk všech lidí, kteří nám nějakým způsobem pomáhají. Všichni hráči a lidi kolem našeho týmu se už navždy zapsali zlatým písmem do vozíčkářské florbalové historie u nás.

Play-off

Zápasy play-off (5.–7. 5. 2012) ve

sportovní hale v Nové Pace:

Čtvrtfinále:

- Basset Most – KAMAT Team Jánské Lázně celkově 1:2 (2:1, 1:4, 1:3)
- Tatran Střešovice – Bulldogs Brno celkově 2:1 (4:1, 1:2, 6:1).

Semifinále:

- FBC ABAK Remedicum Ostrava – KAMAT Team Janské Lázně celkově 2:0 (3:2, 5:0)
- SKV Praha ComAp Team – Tatran Střešovice celkově 1:2 (0:7, 2:1, 1:8)

O 3. místo:

- KAMAT Team Jánské Lázně – SKV Praha ComAp Team 2:7

FINÁLE:

- FBC ABAK Remedicum Ostrava – Tatran Střešovice 9:1

Dřina a trpělivost přináší ovoce, říká trenér Koutný

„Je to fantastický úspěch,“ radoval se trenér Petr Koutný. „Kluci ukázali, že jsou opravdu nejlepší. Vždyť celou sezónu ani jednou neprohráli!“ zdůraznil trenér vozíčkářů FBC ABAK Remedicum Ostrava.

Aby se náš tým probil do finále, musel si v semifinále poradit s celkem z Jan-

ských Lázní. „A dalo nám to zabrat více než samotné finále,“ připustil Petr Koutný.

Ve finále už byla naše parta k nezastavení. Střešovický Tatran rozmetala poměrem 9:1. „Hráli jsme i za chodící,“ připomněl Petr Koutný, že v extralize mužů většinou vítězí Střešovice.

Všichni jsme se shodli na tom, že se nám vyplatila trpělivá práce. „Jsem u týmu sedm let a teď to přineslo svoje ovoce. Je to nádherný pocit,“ přiznal Petr Koutný. „Ale nechci chválit sám sebe, je to práce kluků, kteří do toho dali všechno.“

Poděkování

Poděkování patří všem našim sponzorům, bez kterých by to nešlo. Obrovské díky patří Petru Koutnému a Renátce Staňkové za jejich trpělivost, odhodlání a víru v náš tým.

Dále chci poděkovat celému týmu, který v minulosti i přes porážky vždy zvedl hlavu a snažil se pořád zlepšovat. Všichni dokázali, jaký mají charakter, nevzdali to a byli po právu odměněni.

Veškeré toto úsilí stálo za to. Jsme totiž MISTŘI. Jsme nejlepší...

Lukáš Grüner, gólman

Foto: FBC ABAK Remedicum Ostrava

(pp)

Celý tým s trenérem Koutným a manažerkou Staňkovou.

Do Kopřivnice se sjeli sportovci z celé republiky

Pokračování ze str. 1.

„Teď jsme se s kamarády v Hrabyni dohodli, že budeme foukat šipky – premiérově. Ale trénujeme a chtěli bychom s touto kategorií i na mistrovství republiky.“

Paralympionička Anna Oroszová na hrách už pojeďnácté

Anna Oroszová přijela do Kopřivnice až z Košic a zúčastnila se už jedenácti ročníků těchto her. „Každou práci se snažím dělat pořádně,“ říká. „Věnuji se pře-

Zručnost v ovládnání vozíků elektrických i mechanických prověří slalom.

Anna Oroszová přijela už pojeďnácté až z Košic. Uvidíme ji i na letošní paralympiádě v Londýně v závodě handbiků.

Hlavní pořadatelka Ilona Mazalová má vřelý vztah k lidem s handicapem.

Ani Oldřich Brantl na závodech nebyl poprvé. A se svými kamarády v Hrabyni budou trénovat foukání šipek.

devším handbiku a těší mě, že v silné konkurenci jsem se kvalifikovala na letošní paralympiádu v Londýně. V celosvětovém měřítku jsem zatím na pátém místě. Je to výsledek tvrdého tréninku, kdy občas kličkuji mezi kamiony, které mě mohou přejet jak žabu – ale já jsem přece větší než žaba... Jinak je tady opravdu skvělá atmosféra a plno přátel, za to patří pořadatelům dík.“

Večerní program

A jako tradičně – ve večerních hodinách se pro účastníky sportovních her ve velkém sále kulturního domu v Kopřivnici odehrál pestrý galavečer hudby, tance a společenské zábavy.

Výsledková listina

(Jednotlivci ženy i muži)

1. Anna Oroszová, Košice
Rostislav Svoboda, Kopřivnice
2. Marie Vlčková, Praha
Dušan Byrtus, Kopřivnice
3. Alena Sroková, Hrabyně
Jiří Bindr, Křepice
4. Alexandra Mičková, Hrabyně
František Chroust, Praha
5. Irena Hufová, Frýdek-Místek
Milan Ševčík, Prostějov
6. Pavla Kmeťová, Kladno
Zdeněk Myška, Kopřivnice
7. Emilie Gaubová, Kopřivnice
8. Josef Gorecký, Orlová
9. Jana Židková, Opava
Aleš Brandýs, Biskupky u Brna
10. Helena Stařinská, Hrabyně
Milan Orosz, Košice
11. Alena Zrůnková, Kopřivnice
Petr Šnábl, Praha
12. Zdeňka Rychtová, Kopřivnice
Oldřich Brantl, Hrabyně
13. Eva Vargová, Kopřivnice
Leopold Fabík, Hrabyně

Text a foto (di)

Běh dětí bez handicapu.

Info o akcích AZP Kopřivnice:

Asociace zdravotně postižených – smíšená organizace Kopřivnice, Sokolovská 393, 742 21 Kopřivnice, <http://azp.web-node.cz>, azp.koprivnice@seznam.cz.

Tradiční atletická disciplína: hod oštěpem.

Závod vozíčkářů s doprovodem, či spíše doprovodu s vozíčkářem...

Handicapovaní lukostřelci patřili mezi nejlepší

Otevřené MČR v halové lukostřelbě

V sobotu 17. března 2012 proběhlo **Otevřené Mistrovství České republiky v halové lukostřelbě**, kterého se zúčastnili i lukostřelci z **České asociace tělesně handicapovaných sportovců**. Turnaj se konal v tělocvičně ÚSP pro TPM Kociánka Brno (Ústav sociální péče pro tělesně postiženou mládež v Brně). Hlavním pořadatelem byl Sportovní klub Kociánka Brno z pověření České federace Spastic Handicap, ve spolupráci s ÚSP pro TPM Kociánka a Jihomoravským krajem. Střílelo se na 18 m, 2 × 10 sad po 3 šípech.

Výsledky jednotlivců

Kladkový luk:

1. Bartoš Leoš, TJ ZP Nola Teplice – 577 bodů,
2. Drahonínský David, TJ Spastic Sport Praha – 569 bodů,
3. Zelenka Jaroslav, Česká asociace tělesně handicap. sportovců – 550 bodů.

Muži – reflexní luk:

1. Košťál Václav, TJ ZP Nola Teplice – 542 bodů,
2. Chaloupský Martin, Česká asociace tělesně handicap. sportovců – 444 bodů,
3. Míkulka Josef, Sportovní Club Obchodní akademie Janské Lázně – 419 bodů.

Ženy – reflexní luk:

1. Sidková Markéta, TJ ZP Nola Teplice – 520 bodů,
2. Špičáková Kamila, Sportovní klub Kociánka Brno – 393 bodů,
3. Polívková Jana, TJ ZP Halma ÚSP Zbůch – 253 bodů.

Začátečníci (10 m, 2 × 10 sad po 3 šípech):

1. Hroch Jan, Česká asociace tělesně handicap. sportovců – 489 bodů,
2. Kovářová Michaela, Sportovní Club Jedličkova ústavu Praha – 381 bodů,

3. Ottová Caroline, Sportovní Club Jedličkova ústavu Praha – 347 bodů.

Výsledky soutěže smíšených družstev na 18 metrů:

Zvítězilo družstvo TJ Nola Teplice ve složení: Václav Košťál, Markéta Sidková, Ladislav Maksoud a Leoš Bartoš.

Výsledky eliminace (neoficiální částí soutěže):

Kladkový luk – Leoš Bartoš (TJ ZP Nola Teplice),

Muži, reflexní luk – Václav Košťál (TJ ZP Nola Teplice),

Ženy, reflexní luk – Markéta Sidková (TJ ZP Nola Teplice).

Pavla Vrbová

Leoš Bartoš z TJ ZP Nola Teplice.

Markéta Sidková z TJ ZP Nola Teplice.

Před otevřením pardubického aquaparku dostali slovo vozíčkáři

Vedení nově modernizovaného **aquaparku v Pardubicích** na Jiráskově ulici dostalo dobrý nápad: celé zařízení **nechalo otestovat z hlediska bezbariérovosti samotnými vozíčkáři**. A ti zjistili, že v plaveckém areálu za 700 milionů korun je co vylepšovat...

„No to snad nemyslíte vážně,“ nebral si servítky Jaromír Krpálek z České abilympijské asociace u skříněk v šatnách pro vozíčkáře. Ty stály na poměrně vysokých nohách a sahaly až ke stropu.

„My přece potřebujeme prostor u země, nahoru nikdo nedosáhne – to musí být obráceně. A dvířka musejí mít větší úchytky, za tohle je neotevřeme,“ dodal na adresu titěných knoflíků na dvířkách.

„Sedátko ve sprše musí mít rovnou plochu a musí být dál od zdi, takhle tu nemáme prostor,“ přidal se Michal Hašto, člen výboru Sdružení pro ranou péči v Pardubicích. „Chce to dát alespoň půl metru od zdi,“ objasnil pracovníci dokončovaného areálu, která všechny připomínky vozíčkářů zaznamenávala.

„Nezlobte se na mě, ale ten nájezd před vstupem do prvního bazénu mohl být delší, tohle je skutečně moc prudké,“ ozval se ještě Jaromír Krpálek, zatímco jeho ruce se snažily ztěžka vytlačit vozík.

Podle pracovnice marketingu Plaveckého areálu Pardubice Jitky Malincové dělníci nahlášené závady odstranili.

„Pro nás to jsou spíše technické detaily. Nesešli jsme se tady proto, abychom si padli kolem krku, ale abychom se všechny závady dozvěděli. Hlavní pro nás bylo zjistit, zda se lidé na vozíku dostanou všude,“ uvedla.

Ke všem bazénům, ale i dalším atrakcím, jako jsou vířivky nebo sauny, mohou vozíčkáři dojet výtahem. Pro začátek to pro ně sice bude malé bludiště, ale správci areálu už pro ně chystají mapku s vyznačenými výtahy a trasami k jednotlivým bazénům.

Co musí vedení areálu také změnit, jsou nainstalované zvedací kladky, díky nimž se mohou handicapovaní lidé dostat do vody. Když si jeden z nich chtěl sedátko se zvedacím mechanismem vyzkoušet, byl rád, že z něj téměř nevypadl. Sedátko totiž bylo velmi hladké a mělo nevhodný

sklon, takže z něj byla spíše malá skluzavka.

„My vozíčkáři sedíme jinak, než ostatní lidé. Proto musí být sedátko nikoli z hladkého plastu, nýbrž z neklouzavé gumy. A musí mít jiný sklon, tohle je zkrátka pro zdravé lidi,“ vysvětloval Jaromír Krpálek.

Nový ředitel plaveckého areálu Jiří Vysoudil slíbil, že zjištěné závady budou odstraněny. „Snažíme se, abychom handicapovaným lidem ve všem vyšli vstříc. A také ještě nakoupíme plastové, tzv. hygienické vozíky, ve kterých budou moci postižení jezdit i ve vodě.“

Pardubický aquapark by měl být otevřen 1. června 2012. Nabídne kromě padesátimetrového bazénu také vířivky, masáže, kabiny s párou, se suchým teplem nebo naopak studenou kabinu s mrazem. V areálu bude též rozsáhlé fitness centrum. Součástí bude venkovní areál s dalšími bazény a tobogány. Hodinové vstupné do bazénu pro pravidelné plavce má stát 40 korun a například dvě hodiny v aquaparku, zahrnující i 50metrový bazén, přijdou rodinu s jedním dítětem na 320 Kč. Radnice chtěla původně na větší nákladů rekonstrukce využít dotace EU, kvůli problémům s výběrovým řízením na dodavatele stavby to však nestihla a celou investici hradí ze svého rozpočtu.

Vozíčkáři při testování „bezbariérovosti“ v pardubickém aquaparku.

Foto: Deník/Jiří Sejkova.

Aktuální informace o průběhu otevření aquaparku jsou dostupné na internetových stránkách www.aquacentrupardubice.cz, které ale budou plně funkční na konci května (po uzávěrce Vozky č. 2).

Zdroj: iDNES.cz, Pardubický deník (di)

SPORTUJEME VŠICHNI – – nevidomí, neslyšící i nechodící!

Sportovní projektový den zaměřený na aplikované pohybové aktivity osob se zdravotním postižením proběhl v radostném duchu 6. 3. 2012 na Střední škole prof. Z. Matějčka v Ostravě-Porubě. Lektori Centra APA FTK UP v Olomouci připravili pro studenty střední školy a žáky ZŠ Ukrajinská z Ostravy-Poruby pestrý program.

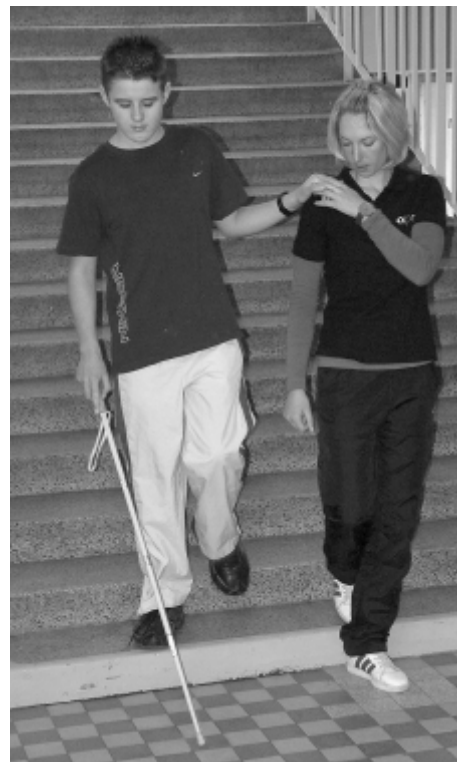
Na čtyřech stanovištích si všichni postupně vyzkoušeli speciální sportovní disciplíny pro nevidomé, neslyšící či nechodící – goalball, nácvik prostorové orientace, psychomotorické hry, jízdu na vozících nebo modifikované aktivity s Kin-Ballem (ty se obzvlášť líbily). Studenti a žáci si mohli vyzkoušet komunikaci s neslyšícími a zhlédli videoprojekci APA.

Závěr projektového dne patřil basketbalovému zápasu na vozících, který sehrály týmy učitelů (Raketky) a instruktorů Centra APA (Jahůdky). Radostný pocit z vítězství si odnesl tým Raketek až po samostatných střelách na koš, protože utkání skončilo v normální hrací době remízou.

Celému týmu Centra APA patří velké poděkování, všem zúčastněným pochvala za skvělou spolupráci a také přání pevného zdraví do dalších nejen sportovních aktivit.

Zkuste to i vy – stojí to za to!

*Renáta Staňková,
SŠ prof. Z. Matějčka, Ostrava-Poruba
Saša Gebauer, ZŠ Ukrajinská 19,
Ostrava-Poruba
Foto: Centrum APA*

Cyklostezky připraveny na sezónu

Přehled oblastí a tras vhodných pro vozíčkáře na léto

Jizerské hory

V Jizerských horách vytyčili celkem 9 tras vhodných pro vozíčkáře na mechanickém i elektrickém vozíku, s doprovodem i bez něj. Trasy jsou vedeny tak, aby z nich bylo možné zhlédnout co nejvíce zajímavosti v blízkém okolí, ale např. i pokochat se nádhernými panoramaty Ještědského hřebenu, Jizerských hor, Krkonoš, Žitavské nížiny nebo Frýdlantského výběžku. Podrobný soupis tras i důležitých bezbariérových zařízení na trasách (restaurace, ubytování, chaty, parkování aj.) najdete na stránkách www.jizerky.cz.

Jednotlivé trasy netvoří ucelené okruhy, bude tedy na každém z vás, jaké kombinace navržených tras zvolíte. Pro lepší přehlednost poslouží mapka. **Bedřichov** je považován za centrální místo nástupu na trasy.

■ Trasa č. 1

Bedřichov parkoviště – Bedřichov „obora“ – přehrada Bedřichov na Černé Nise – přehrada Bedřichov, západní rozcestí – Závory – rozc. Pod Olivetskou horou – Gregorův kříž – Nová Louka – Bedřichov. Celková délka je 12 km, **středně náročná (zelená) trasa**, nástup Bedřichov, ukončení Bedřichov.

■ Trasa č. 2

Rozcestí u Gregorova kříže – Hřebínek. Celková délka trasy jsou 3 km, **lehká (modrá) náročnost**, nástup na křižovatce u Gregorova kříže u Nové Louky, ukončení na křižovatce Hřebínek.

Jde o lehkou trasu, která sleduje tzv. **Hejnickou cestu**. Je převážně asfaltovaná, jen v závěru vede v mírném stoupání asi 500 m po panelech. Z trasy je vpravo pěkný výhled na Ptačí kupy a Holubník. Na Hřebínku je občerstvovací kiosek, přístup k němu ale není bezbariérový.

Z Hřebínku vede doprava trasa č. 3 na **Kristiánov** (z ní pak odbočuje na Smědavu trasa č. 6, která má název **Spojovací**), pokud byste se vydali doleva (žluté turistické značení), pak po necelém 1 km dojedete na rozcestí **Bílá kuchyně**, kde je přístřešek.

České Švýcarsko

■ Okruh Labským kaňonem

Má délku 45 km, **asfaltový povrch a jeho obtížnost je lehká až střední**. Vhodný **pro výlet na handbiku nebo vozíku**.

Okruh se táhne přes Děčín – Dolní Žleb – Bad Schandau – Hřensko – Děčín. Trasa vede z větší části po cyklostezkách

a kopíruje tok Labe. Není třeba zdolávat větší převýšení. Cestou zpět z Bad Schandau využijte za Hřenskem přívod do Dolního Žlebu a dále pokračujte opět po cyklostezce zpět do Děčína. Trasa je takřka po rovině a vozík zde pojede jako po másle. Nezapomeňte se pozorně dívat kolem sebe, protože takovou přírodní scénérii Labem vyhloubeného pískovcového kaňonu jen tak někde nespátíte.

■ Maxičky – Mlýnský rybník – Maxičky

Obtížnost trasy je střední, délka 7 km (tam i zpět).

Nedaleko Děčína vede z obce Maxičky příjemná asfaltová cesta k Mlýnskému rybníku. Parkovat můžete buď na velké parkovací ploše u hotelu Maxičky (je tam přírodní koupaliště) nebo u restaurace Dřevák. Dále se vydejte cestou po žluté turistické značce. Cesta pozvolna stoupá mezi chalupami. Dojedete na rozcestí, kde žlutá pokračuje rovně, ale vy **odbočíte doleva po neznačené cestě**. Od tohoto místa cesta k Mlýnskému rybníku už jen klesá klidným lesním prostředím. Přístup až k vodě je obtížný, ale lze se pohodlně projet po hrázi. Stejnou cestou se vracíte zpět.

Publikaci s tipy na ubytování, přehle-

Jedna z bezbariérových cyklotras v Krkonoších.

dem cyklotras a tipů na výlet si můžete prohlédnout na stránce www.ceskesvycarsko.cz/na-koleckach.

Krkonoše bez bariér

Stejnomený projekt je držitelem Ceny Mosty za rok 2011. Publikaci s přehledem Top 10 tras u nás i v Polsku si můžete prohlédnout na stránkách www.krnap.cz/krkonose-bez-barier-1.

■ Ze Špindlerova Mlýna do Labského dolu

Tato trasa vede přímo po břehu řeky Labe, po dně ledovcového údolí. Cesta je **vhodná pro vozičkáře na elektrických vozících a při dobré kondici i na mechanických**. Začátek trasy najdete ve **Špindlerově Mlýně u Bílého mostu**. Vhodné je zaparkovat na parkovišti P3 u lanovky na Medvědin. Odtud trasa vede přes most a po pravém břehu Labe k sezónnímu informačnímu srubu Labský důl. Trasa zvaná **Bud' fit (modrá pěší turistická značka)** celá vede po asfaltovém povrchu. Délka trasy od Bílého mostu v jednom směru je 5,5 km. Trasa končí v Labském dole u Pudlavského vodopádu. Obdivovat můžete stopy po zalednění Krkonoš, morény, kaskády a vodopády.

Doporučení: výchozím bodem vašeho výletu může být **centrální parkoviště u autobusového nádraží** (trasa bude v jednom směru o 1 km delší). Dobrým místem pro občerstvení a nouzový úkryt na trase je např. restaurace Myslivna (je tam venkovní zahrádka s grilem).

■ Z Pece pod Sněžkou do Obřího dolu

Trasa vede po dně ledovcového údolí a končí u kapličky v Obřím dole. Je **vhodná pro vozičkáře s terénními (venkovními) elektrickými i mechanickými vozíky**. Vzhledem ke stoupání je **náročnější pro vozičkáře na mechanickém vozíku**. Tato trasa začíná u **Hospody Na Peci v Peci pod Sněžkou**. Délka trasy v jednom směru je 3,5 km. Cesta je souběžná s modrou pěší turistickou značkou a má asfaltový povrch v celé délce. **Některé úseky (nad boudou Betyna) jsou strmé**. Velmi příjemný je výlet od Hospody na Peci po Malé a Velké Pláni. Obdivovat můžete stopy po zalednění Krkonoš, krásné jsou výhledy na Sněžku a Studniční horu, v kapličce v Obřím dole je malá expozice (např. texty o katastrofách, které se na Obřím dole během let staly). Dobrými místy pro občerstvení nebo k nouzovému úkrytu na trase jsou Lesovna, bouda v Obřím dole (bezbariérová) nebo bouda pod Sněžkou.

Polabí

■ Polabská cyklostezka

Polabská cyklostezka měří 11 km a **kromě cyklistů a pěších je využívána**

také vozičkáři. Propojuje několik historicky významných obcí na levém břehu Středního Labe (Brandýs nad Labem – Starou Boleslav – Lázně Toušeň – Záruby a Kostelec nad Labem. Na celém úseku najdete **8 zastřešených odpočívadel, kde se dá schovat před nepříznivým počasím, posvačit, anebo se protáhnout na speciálních herních prvcích**. Zvláštností cyklostezky jsou také **tři originální zvukové informační klikotoče**, kde si můžete sami spustit zvukové záznamy o historických a přírodních zajímavostech jednotlivých úseků a dozvíte se také Příběh řeky Labe. Součástí cyklostezky jsou i **nové lávky a rampy**, z nichž nejzajímavější a technicky nejnáročnější je rampa u renesančního kamenného mostu pod brandýským zámkem. Unavený turista může v létě využít i návazné vlakové a turistické lodní dopravy na Středním Labi.

Další informace o možnostech ubytování nebo občerstvení na www.kostelecnadlabem.cz.

Šumava

Správa národního parku Šumava navrhla **pro vozičkáře jednoduchý klasifikační systém, popisující kvalitu povrchu a převýšení trasy**. Méně pohybliví turisti si mohou vybrat z 5 tras, které vedou atraktivními oblastmi, ale zároveň se vyhýbají místům, kudy jezdí ve velké míře cyklisté. **Systém vozičkářských tras najdete na webových stránkách www.npsumava.cz**.

Na stránkách www.czechtourism.cz/files/kov/manualy/sumava.pdf si můžete prohlédnout seznam tras a naučných stezek v regionu Šumavy. Některé jsou vhodné i pro vozičkáře.

■ **Naučná stezka Povydrží** – výchozí bod Antýgl, délka 7 km, 12 zastavení, zaměření: přírodovědná.

■ **Vchynicko-tetovský kanál** – výchozí bod Rechle u Modravy, délka 16 km, 10 zastavení, cyklostezka, zaměření: vlastivědná.

■ **Naučná stezka Tříjezerní slat'** – výchozí bod Modrava, délka 3,5 km, 3 zastavení, zaměření: přírodovědná.

■ **Naučná stezka Prachatické hradby** – výchozí bod Dolní brána, Prachatice, délka 1 km, 5 zastavení, zaměření: obranný systém města.

■ **NS Schwarzenberský plavební kanál** – výchozí bod Jelení vrchy, délka 9 km, 4 zastavení, zaměření: historie kanálu.

Jeseníky – Velké Losiny

Dva vozičkářské okruhy najdeme ve Velkých Losinách. Oba mají začátek i konec v **areálu lázní Velké Losiny**.

Středně obtížný okruh má název **Ludvíkovský okruh**, druhý – s obtížností lehkou – se nazývá **Špýcharský okruh**.

■ Špýcharský okruh

Za **mostem přes řeku Losinku** se dejte doprava, až se před vámi po levé straně bude rýsovat areál slavné ruční papírny. Pokračujte dále podél říčky a na konci uličky U Losinky přejeďte most a pokračujte po asfaltové pěšině k silnici na Žárovou. Dejte se směrem k velkoložinskému zámku, kde můžete posedět u jezírka v zámeckém parku. Z parku se pak dejte směrem doprava k bývalému skleníku a dále kolem prastarého pivovaru k areálu někdejšího zámeckého dvora, **k rozcestníku U Špýcharu** (pozor! – tato část není opatřena značkami). Můžete se také vrátit zpět na parkoviště, odkud se dá k rozcestníku U Špýcharu dojet označenou trasou, která vede asi 200 m po silnici na Žárovou. Od Špýcharu jeďte dál po této silnici až ke **křižovatce Račinka**. Hezky se tady odpočívá u dřevěného kříže. Přírodním parkem se pak pohodlně sjíždí zpět do centra lázeňského areálu, kde trasa končí.

Další informace, možnosti ubytování a občerstvení na <http://www.jesenikytourism.cz>.

Beskydy

■ Cyklostezka Bečva

Od pramenů Rožnovské a Vsetínské Bečvy až po soutok s Moravou máte na 160 kilometrech možnost poznávat pamětihodnosti, přírodní krásy, lidové tradice i místní speciality Valašska, Moravské brány a Hané. **Bezpečné a komfortní stezky sledující tok Bečvy mohou využít i vozičkáři**.

Při putování na Cyklostezce Bečva si užijete příjemnou jízdu pestrou krajinou po bezpečné komunikaci. **Velká část cyklostezky je vedena po nově vybudovaných úsecích s vyloučením motorové dopravy**. Část trasy je vedena po málo frekventovaných místních komunikacích a zpevněných lesních a polních cestách a skutečné minimum trasy zatím musíte absolvovat po silnicích. I tady se však připravují projekty, které zajistí, že od pramenů Bečvy až po soutok s Moravou budete moci projet bez obav a po skutečné cyklostezce. Cestou vidíte krásnou přírodu Beskyd, valašské dřevěnice roztroušené po obcích a městečkách regionu nebo soustředěné v rožnovském skanzenu. Zastavit se můžete v centrech městeček **Vsetín, Valašské Meziříčí, Hranice, Lipník nad Bečvou nebo Přerov**. Více na www.cyklostezkabecva.com.

■ Úseky bez motorové dopravy:

- Zubří – Zašová – Val. Meziříčí (13 km) – Hranice – Rybáře – Dřín (4 km),

- Osek nad Bečvou (Oldřichov) – Přerov (12 km).

Vysoké Tatry

Ve Vysokých Tatrách je nyní přístupných **8 tras pro vozíčkáře**. Což na území TANAPu a Pienin činí **31 bezbariérových kilometrů**.

■ Lesní cesta Tichá dolina v Oravicích

Začátek trasy Oravice, konec Tichá Dolina, červená značka, délka trasy 3,4 km, povrchem je asfalt. Vzhledem k náročnosti trasy se doporučuje doprovod.

Přístup k trase je z **parkoviště v Oravicích** vzdáleném 200 m od nástupu na trasu. mezi zajímavosti v okolí patří určitě termální koupaliště Meander park Oravice.

■ Lesní cesta Bobrovecká dolina

Začátek trasy Oravice, konec pod Grúnikom, modrá značka, délka trasy: 3,2 km, povrchem je asfalt. I tady se doporučuje doprovod.

Přístup k trase je stejný jako u první trasy. Zajímavý je určitě pohled na zachované základy vápenných pecí.

■ Lesní cesta Roháčska dolina

Začátek trasy Zverovka, konec bývalá Ťatliakova chata, červená značka, délka trasy 3,1 km, povrchem je opět asfalt. Tady je doprovod přímo povinný!

Přístup k trase z **parkoviště v Roháčskej doline**. Na trase je Muzeum oravské dědiny, které je zdarma přístupné pro vozíčkáře, k dispozici bezbariérové WC.

■ Zastávka TEŽ (Tatranská elektrická železnice) Popradské pleso – Popradské pleso

Začátek trasy zastávka TEŽ Popradské pleso, konec trasy na Popradském plesu, modrá značka, délka trasy 4,5 km, povrchem je asfalt. I tady je nutný doprovod.

Přístup k trase **TEŽ z Popradu, Starého Smokovca, Tatranskej Lomnice a Štrbského Plesa**, autem možnost parkovat u zastávky TEŽ.

■ Starý Smokovec – Hrebienok – Rainerova chata

Začátek trasy u dolní stanice pozemní lanovky v Starom Smokovci, konec u Rainerovej chaty, červená značka, délka trasy 4,2 km, povrch je tady zhutněný štěrk. Doprovod nutný.

Přístup k trase z **Popradu Tatranskou elektrickou železnicou do Starého Smokovca**

■ Tatranská Javorina – Podmuráň

Začátek trasy Tatranská Javorina, konec horáreň Podmuráň, zelená a modrá značka, délka trasy 1,9 km, povrch zhutněný štěrk. Doporučuje se průvodce.

Přístup k trase **autobusem nebo autem, zastávka a parkování u pošty 500 m od nástupu na trasu**.

Mezi zajímavosti v okolí patří Lovecký zámček knížete Ch. K. von Hohenlohe v Tatranské Javorine, římsko-katolický kostel sv. Anny a hřbitov v Tatranské Javorine

■ Lysá Poľana – Bielovodská dolina

Začátek trasy Lysá Poľana, konec horáreň v Bielovodskej doline, modrá značka, délka trasy 4 km, povrchem je zhutněný štěrk. Na trasu je lépe se vydat s doprovodem.

Přístup k trase **autobusem nebo autem, zastávka a parkování 200 m od nástupu**.

Mezi zajímavá místa v okolí patří řeka Biela voda (je hraniční řekou mezi Slovenskem a Polskem).

■ Prielom Dunajca (PIENAP)

Začátek trasy Červený Kláštor, konec Lesnica, červená značka, délka trasy 8 km, povrch zhutněný štěrk. Doporučuje se

doprovod.

Přístup k trase **autem do Červeného Kláštoru nebo Lesnice**.

Aktuální brožura **Tatry bez bariér** ke stažení na www.lesytanap.sk/08-archiv/clanky/tatry-bez-barier.pdf.

Labská cyklostezka: Z Krkonoš až k moři!

Projekt této cyklostezky, na kterém se právě pracuje, zní fantasticky, až skoro neuvěřitelně. Přitom se nejedná o nic neslychaného. Velké evropské řeky totiž ve svém okolí skrývají neobyčejný potenciál. Podél svých břehů nabízí ideální podmínky nejen pro cyklisty a bruslaře, ale právě i pro lidi na vozíčku.

Například **trasa kolem Dunaje** měří asi 1 200 km. Skoro stejně jako ta podél břehů Labe. Propojit ji od pramene až po německou hranici se nyní pokouší parta nadšenců. V Německu je přitom **Elberadweg** po několik let vyhlášována za nejoblíbenější cyklotrasu. **Vrbatova Bouda, Benecko, Vrchlabí, Dvůr Králové nad Labem, Kuks, Hradec Králové, Kladruby, Mělník, Litoměřice nebo Děčín** – to jsou hlavní body české části **Labské stezky**, unikátní **370 km dlouhé trasy po březích Labe**. Protíná několik krajů a na její trase je k vidění mnoho památek a přírodních krás. Stačí se držet cyklotras číslo 24 z Vrchlabí do Mělníka, pod číslem 2 cesta pokračuje po proudu do Děčína a na hranice. A odtud dále k Severnímu moři.

Zatím není pro všechny

Ne celá část je ovšem vhodná pro handbikery a vozíčkáře, i když i ti už ji projeli celou. A to v září 2010 v rámci Tour de Labe Roraty Handicap. Startovalo se na Labské boudě v Krkonoších 14. září a do cíle borci dorazili 21. září v Děčíně. Účastníci se pokusili cestou zmapovat problémová místa pro vozíčkáře, a tak v budoucnu přispět k propojení celé Labské stezky až k moři. Pak bude možné vydat se na výlet dlouhý 1 233 kilometrů.

Nejvhodnější trasy vedou mimo běžný provoz, po oddělených vyasfaltovaných cyklostezkách.

„Věřím tomu, že Labská stezka bude brzy sjízdná bez bariér pro všechny vozíčkáře,“ říká Jan Ritter, předseda **občanského sdružení Labská stezka**. „Optimistická prognóza je do roku 2015, pesimistická do roku 2020.“ Již loni ujeli vozíčkáři (mezi nimi také Tomáš Kvoch, viz článek v tomto čísle) 350 km po Labské stezce v rámci závodu Tour de Labe. Aktuální situaci sledujte na stránkách:

www.labskastezka.cz,
www.tourdelabe.cz.

Zpracovala Hana Klusová
Foto: archiv Michala Skalky

Moci si vyjet kdekoli do přírody není pro vozíčkáře samozřejmostí.

Bezbariérová stezka korunami už i u nás – u Lipna

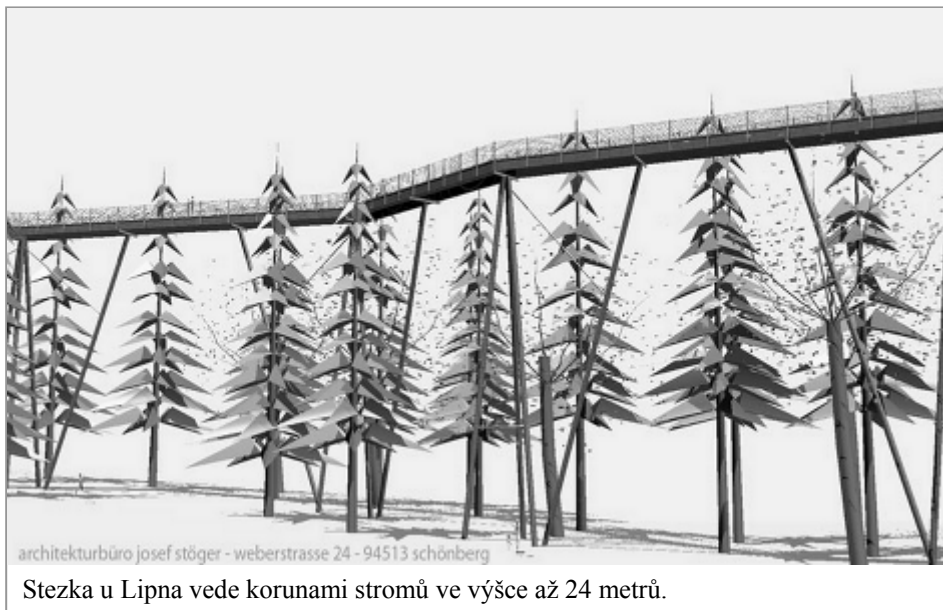
Od začátku prázdnin budou mít jižní Čechy další turistické lákadlo – **675 metrů dlouhou stezku ve stromech na vrcholu Kramolína u Lipna nad Vltavou**. Jde o první atrakci tohoto druhu v Česku, jejíž součástí je i nejdelší suchý tobogan v republice.

„Je to východoevropský unikát. Stezku zakončuje čtyřicetimetrová vyhlídková věž a dvaapadesátimetrový suchý tobogan. Celá trasa je bezbariérová, mohou na ni matky s kočárky i vozičkáři,“ říká Filip Pekárek, jednatel investorské společnosti Stezka korunami stromů. Celý projekt má hodnotu přibližně 60 milionů korun.

Stezka vychází ze země a stoupá do výšky 24 metrů. Po 372 metrech se lidé dostanou k vyhlídkové věži. Cestou si děti užijí i tři zážitkové stanice s lanovými překážkami. U didaktických tabulí si procvičí znalosti o přírodě a poznají zajímavosti Šumavy.

„Při dobrém počasí se návštěvníkům naskytne pohled na vrcholky Alp, skoro celé Lipno a okolí Šumavy,“ dodává Filip Pekárek. „Trasu podpírá 75 sloupů. Dřevěné zábradlí a postranní síť zaručují dokonalý výhled i bezpečnost.“

Atrakce doplňuje další zážitky ve středisku Activ Park Lipno. „Pro lokalitu, kde je už přes osm tisíc ubytovacích lůžek, je to skvělá novinka,“ doplňuje Jitka Fatková, ředitelka společnosti Lipensko.

architekturbüro josef stöger - weberstrasse 24 - 94513 schönberg

Stezka u Lipna vede korunami stromů ve výšce až 24 metrů.

Podobnou atrakci v bavorském Neuschönau ročně navštíví půl milionu lidí. Tamní trasu v korunách stromů, která je dlouhá přes 1 300 metrů, si prošla i Marie Šimová z Českých Budějovic. „Byl to nádherný zážitek. Všem doporučuji, ať stezku u Lipna navštíví a zvláště oceňují bezbariérový přístup. Ostatně, v Německu jsem na této atrakci viděla spoustu vozičkářů,“ zavzpomínala paní Šimová.

Provoz stezky bude zahájen v červenci. Během prázdnin bude stezka otevřená denně od 9.30 do 19 hodin. Každou

sobotu budou moci zájemci navíc vyrazit na noční procházku. Trasa bude přístupná **celoročně**. Základní vstupné je 150 / zlevněné 120 korun, rodinné 360 korun, tobogan 50 korun.

Kontakt a další informace:

Stezka korunami stromů Lipno, Lipno nad Vltavou 307, 382 78 Lipno nad Vltavou, tel.: 601 505 155, 388 424 145, e-mail: info@stezkakorunamistromu.cz, www.stezkakorunamistromu.cz.

Koridor bezbariérové stezky je ohraničen zábradlím s pletivovou výplní.

O stezce v korunách stromů v bavorském Neuschönau jsme psali již v jednom z dřívějších čísel Vozky.

Tip na výlet:

Žamberk: Malebné prostředí vhodné i pro vozičkáře

Město Žamberk je považováno za bránu do Orlických hor. Leží v údolí Divoké Orlice (465 m n. m.) v severovýchodní části Pardubického kraje. Návštěvníkům s omezenou pohyblivostí může nabídnout dva výletní okruhy.

Městská trasa

První okruh začíná na Masarykově náměstí v centru města. Zde si můžete prohlédnout klasicistní budovu radnice z roku 1810 (od roku 1814 zde sídlí zastupci města). Uprostřed náměstí je monumentální pískovcová stavba ze začátku 18. století – barokní Mariánské sousoší (morový sloup) a hned vedle stojí pískovcová kašna s bronzovou sochou Nymfy a Kentaura od sochaře Františka Rouse. Náměstí je malebné, s opravenými historickými domy.

Pokračovat se dá z náměstí po chodníku na pravé straně vozovky směrem ke kostelu Sv. Václava – nejstarší zmínka o něm je z roku 1352. Původně dřevěný kostel byl v letech 1729–1738 přestavěn do nynější podoby. U zadního vchodu lze

přes mříž shlédnout interiér.

Na Masarykově náměstí je rovněž Divišovo divadlo, pojmenované po vynálezci hromosvodu, žamberském rodáku, Prokopu Divišovi.

Po Nádražní ulici, do mírného kopečka, se pak dostanete k městské knihovně s bezbariérovým přístupem, která nabízí mj. i možnost využít veřejný internet.

Podél řeky Divoká Orlice

Druhý výletní okruh začíná ve sportovním areálu pod městem, kde se také nachází koupaliště a autocamping. Na

křižovatce odbočíte mírně vpravo na asfaltovou cestičku podél řeky Divoká Orlice, která vede až k velkému silničnímu mostu. Za mostem pokračujte vlevo podél nábřeží až na Albertovo náměstí pak stejnojmennou ulicí kolem penzionu pro důchodce a dále přes železný most. Poté pokračujete klidným místem plným zeleně podél řeky a dostanete se až k rodnému domku Prokopa Diviše, kde od května do září můžete zhlédnout malou expozici. Na zahradě před domkem lze také spatřit model prvního Divišova bleskosvodu. (di)

Vyjed'te si k Olši a Odře

Na nové cyklotrase je spousta turisticky zajímavých míst

Projekt Cyklotrasa Racibórz – Krzyżanowice – Chotěbuz podél řeky Olše i Odry je realizován v rámci Operačního programu přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika. Tento projekt si klade za cíl zvýšit turistickou atraktivitu česko-polského příhraničí, rozvíjet místní spolupráci, podpořit cykloturistiku a propagovat aktivní trávení volného času, a to nejen pro ty, kdo mají rádi cykloturistiku, ale třeba i pro vozičkáře a in-line bruslaře.

Na územích obcí Svazku měst a obcí okresu Karviná je vybudován úsek přes 50 km cyklistické trasy, spojující Bohumín s Loukami nad Olší, z toho je více jak 15 km zcela nové komunikace pouze pro cyklisty. Ve Starém Bohumíně navazuje cyklotrasa na připravovanou stavbu cyklotrasy Greenway Odra – Morava – Dunaj a v Chotěbuzi na zvažovanou cyklotrasu Chotěbuz – Český Těšín. Stavba sleduje tok řeky Olše a těsně před hranicí s Polskem tok Odry. Cyklostezky na katastru města Karviné nabídnou navíc vhodné komunikace pro in-line bruslaře.

Celá trasa by měla být sjízdna i pro vozičkáře.

Ze zajímavých míst, u kterých si mohou vozičkáři odpočinout, jmenujme třeba zámek Fryštát, archeopark v Chotěbuzi, zámek v Petrovicích u Karviné, Piastovský hrad v Racibórze nebo zříceninu zámku Tworów. Na všechna místa se vozičkáři k prohlídkám nedostanou, přesto stojí i exteriéry těchto lokalit za malé zastavení.

Slavnostní otevření cyklotrasy pro veřejnost proběhlo 12. května 2012 a podle prvních ohlasů se tento projekt vydařil skvěle.

Pokud si někdo z vozičkářů trasu nebo některou její část vyzkouší, napište nám o tom.

Více informací, mapy ke stažení nebo tipy na doprovodné akce najdete na www.cyklotrasaolse.cz.

(pp)

František Šenk: Opava je pro vozíčkáře zase o trochu přístupnější

„Opava se v květnu dočkala otevření dvou veřejně přístupných budov – obě po nákladných a dlouhých rekonstrukcích. Nebudu zde psát o nákladech – to si přečtete na níže uvedených webových stránkách, já jsem jel zhodnotit obě budovy z pohledu vozíčkáře“ říká dopisovatel Vozky, pan František Šenk z Opavy.

Kulturní dům Na Rybníčku

První zrekonstruovanou budovou je Kulturní dům Na Rybníčku. Je přístupný po nové pohodlné rampě (dříve asi 5 schodů), celý interiér je bezbariérový. Každého návštěvníka mj. zaujme nádherně opravený štukový strop v hlavním sále.

Co vyvolalo můj poťouchlý úsměv, je přejezd k výtahu (ale i k běžným WC) v 1. patře po průhledných plotnách (něco na způsob přízemí v Ostravském muzeu) – takže váš průvodce v přízemí si může prohlédnout vozík zespodu, zda je v pořádku. Ale co když nahoře prochází dáma v róbě?

Venku je příjemná zahradní restaurace s napevno zabudovanými stoly a lavicemi, ale **ani pod jeden stůl si vozíčkář nezajede**, musí se postavit z boku a vadit průchodu ostatních. Zajímavý pohled je právě z této „zahradky“ na tzv. „řízenou korozi“ – nebo jak to nazvat – na boční stěně budovy. Takže se nedivte, že rezačující pláty nejsou předmětem záruční reklamace, ale je to záměr projektanta. V suterénu je restaurace a bar s venkovní kuřárnou, ale že by někdo z vozíčkářů kouřil, to si projektant nepřipustil – vjezd

do kuřárny nemá podle mého odhadu šířku ani 60 cm... Ale abych i pochválil – **vozičkářské WC je perfektní**, v předsiňce je umyvadlo, samotná kabinka má posuvné dveře.

Bohužel, celá budova, která patří Městu Opava, **nená dosud provozovatele**, a tak si tam na nějakou kulturu hned tak nezajedete a budova zeje prázdnotou. Ale jinak palec nahoru, doporučuji!

Slezské zemské muzeum

Slezské zemské muzeum jsem navštívil tak po dvaceti letech – prostě schody před historickou budovou i do prvního patra byly nad mé síly. Dnes je vše úplně jiné. Do budovy vede nová rampa, uvnitř je funkční výtah, k dispozici jsou návštěvníkům skládací židličky k odpočinku či k delšímu posezení před některým zajímavým exponátem.

Ve čtyřech podlažích je toho na koukání opravdu hodně. Je tam pamatováno i na dětské návštěvníky – v suterénu (tam se mi mimochodem líbilo nejvíc) na ně třeba čekají lampy-čelovky, se kterými bezpečně projdou černou jeskyní s krápníky a netopýry a mohou si posvítit na „pravěké“ malby na tmavých stěnách. Na zemi je tady vyšší plstnatá tkanina – asi i kvůli možnému pádu a úrazu – která má navodit dojem nerovného povrchu. Takže pro dospělé vozíčkáře to není a děti na vozíku bez zdatného doprovodu o tuto nejoblíbenější atrakci asi také přijdou.

V celém muzeu jsou dotykové obrazovky, v oddělení flóry i fauny si můžete

vyvolat hlas příslušného zástupce fauny – nejen např. medvěda, vlka, ale i desítek zástupců ptačí říše. Pochválit musím i perfektní přístup zaměstnanců k návštěvníkům.

Samozejmě jsem chtěl v praxi otestovat i vozičkářské WC. Není zvlášť jako rarita na chodbě, což známe z jiných budov, ale je začleněno přímo do běžných WC. Šok na mě čekal až za krásnými dveřmi – **před mísou jsem se vůbec nedostal, protože na čelném příjezdu vadilo umyvadlo** (mezi ním a mísou je tak 40 cm a tam se prostě vozičkář nenasouká). Zbývá jediné boční příjezd – na míse byl ale důkladně naražen zvýšený sedací nástavec, takže jsem odjel s nepořízenou. Stejná situace je na „dámách“... Zaměstnanci mě vyslechli a dali mi za pravdu. Upozornili na to už při slavnostním otevření, ale obávám se, že přestavba záchodu nebude tak rychlá... Takže za tuto součást muzea jednoznačně palec dolů

Vstup pro držitele průkazů ZTP a ZTP/P je zdarma. Parkování je nejlepší naproti u zimního stadionu nebo asi 200 m od muzea na ulici Masarykově, naproti fin. úřadu (dvě vyhrazená park. místa), příp. je tam nedaleko velké parkoviště.

František Šenk, Opava

Kontakt a další informace:

Slezské zemské muzeum, Historická výstavní budova, Komenského 10, Opava, tel. 553 714 809, www.szmo.cz, otevírací doba: denně 9–19 h.

Kulturní dům Na Rybníčku.

Slezské zemské muzeum.

Vaše zkušenosti: S Veolií na Pradědu

Ne nebyl jsem na nejvyšší moravské hoře ve výšce 1 492 m se svou zahraniční přítelkyní – jen jsem využil nabídky autobusové firmy **Veolia Transport Morava a.s.**, která nabídla pasažérům se zdravotním postižením (s průkazy TP až ZTP/P), že je zaveze z Karlovy Studánky až na vrchol Pradědu.

Výjezd mohou nabídnout po dohodě s CHKO Jeseníky v tomto roce jen čtyřikrát. Po prvním termínu v květnu se tak **jede ještě 14. 6., 25. 9. a 9. 10. Rezervace míst je možná na tel. 597 827 730, v prac. dnech od 8 do 14 h.** Z vlastní zkušenosti tak mohu doporučit zájemcům, aby se především hlásili ti, kteří zdolají schody do autobusu – v zadní části midi-busu je jen **jedno místo pro vozíčkáře**. Navíc **nejlépe pro mech. vozík** – přístup je sklopnou rampou, která ale, pokud se nenasedá z vyvýšené zastávky, je v úhlu cca 45 stupňů, a tak je u vjezdu nutná potřeba značná dopomoc řidiče i vašeho doprovodu.

Pro nástup vozíčkáře do autobusu slouží snížený zadní vstup s rampou. Foto: Veolia

Jsem rád, že se řídice povolovaného výjezdu až na vrchol účastnil i pan Svatoslav Muroň, vedoucí provozní oblasti Veolie, který si odnesl pro další plánované jízdy hodně cenných zkušeností. Patří mu díky za skvělý nápad – až na vrchol Pradědu jsem se tak dostal zhruba po 40 letech...

Upozornění pro zájemce: Nahoře je většinou počasí naprosto rozdílné od toho dole! To bylo i v mém případě – dole slunečno, nahoře mlha, vítr, zima a zbytky sněhu. Bohužel, při takovém počasí se dá objet věž a dost – nikde do budovy věže, natož do výtahu uvnitř, není bezbariérový přístup, jen schody a schody...

Ochotný řidič nás po čtvrt hodině pustil zpět do autobusu, protože v mlze se jen dobře dýchá, nic víc... U věže na vrcholu se zdržíte do odjezdu zpátky 50 minut, pro zdatnější tam občerstvení je, pro nás

vozičkáře jsem už program naznačil. Ale třeba se na vás slunce usměje a vrátíte se domů plni dojmů.

Takže i přesto: „Díky, Veolio!“

Vrcholek věže na Pradědu, když náhodou odpudla na chvíli mlha.

Jen zřídka z vrcholku Pradědu bylo možné zahlédnout okolí – třeba chatu Barborku.

Řidič, autor článku a vedoucí prov. oblasti Veolie p. Svatoslav Muroň.

František Šenk, Opava

Bariéry na severní Moravě pomalu ale jistě ubývají

Stále více turisticky atraktivních míst v Moravskoslezském kraji se otevírá lidem na vozíčku. Zčásti je to i zásluhou **Ireny Hufové** z Kyjovic na Opavsku, která je sama na vozík upoutaná přes čtyřicet let. Nyní např. testuje přístupnost turistických atrakcí pro vozíčkáře.

Paní Irena Hufová si v ostravské zoo pochvaluje: „Zbytečné bariéry byly odstraněny. Přes takové ploty dobře vidí i lidé na vozíku.“

Podle ní přibývá míst, kam mohou vozíčkáři dojet a občerstvit se, ale přesto nemají šanci zajít si na toaletu či využít dalších služeb. „Například pod zámek v Raduni na Opavsku je zajímavá hospůdka spojená s wellness centrem. Zatímco služeb restaurace mohou vozíčkáři využít i bez pomoci druhých, do wellness centra se nedostanou,“ uvádí paní Hufová a přidává další příklad. „Na náměstí v Příboře na Novojičínsku je řada provozoven, kde se mohou lidé na vozíku občerstvit. Ale nejsou tam žádné bezbariérové toalety...“

Zato zoologické zahrady v Ostravě, kterou testovala loni, udělila vozíčkářka za bezbariérovost jedničku. Psali jsme o tom v loňském *Vozkoví* č. 4.

Na projekt **Cestovní ruch bez bariér** získalo finanční prostředky z fondu Evropské unie občanské sdružení **Moravskoslezský klastr cestovního ruchu**.

„Kraj je hlavním finančním partnerem tohoto projektu. Chceme handicapovaným lidem ukázat, jak se mohou pohybovat po zoologické zahradě, a také je informovat o dalších novinkách,“ říká Blanka Sabová z oddělení cestovního ruchu Moravskoslezského kraje. Zároveň dodala, že **Moravskoslezský kraj chce být průkopníkem v oblasti bezbariérového cestování a za tímto účelem mapuje atraktivní turistická místa na svém území právě třeba ve spolupráci s vozíčkáři.**

Další informace o projektu Cestovní ruch bez bariér najdete na www.klacr.cz.

Zdroj: iDNES.cz (di)

Jak jsem posílal poštou vozík

Humorné příběhy slastí života se nevzdávajícího vozíčkáře

Každý člověk nosí několik párů bot, které střídá podle ročního období. V rámci svých finančních možností si kupuje i boty nové. Ženy, jak v naší domácnosti vidím, daleko více než muži. Vozíčkář má také pár párů bot, které vůbec neošlape. Vozíčkářovy nohy a boty v jednom – už na doživotí – to je jeden invalidní vozík! Ten vám musí vydržet minimálně pět let a pak můžete zažádat svou zdravotní pojišťovnu o vozík nový. Abych v roce 2006 mohl dostat nový, lepší, modernější a odlehčený vozík, musel se ten šest let starý, pořád ještě vzhledem zánovní a funkční, nesmyslně a hlavně ekologicky, podle nějaké debilní vyhlášky, zlikvidovat. Musel jsem VZP dokonce předložit certifikát o jeho likvidaci! Mohl přece sloužit narázově, jako vozík rezervní. Bohužel mi nesloužil ani minutu a neposloužil ani nikomu jinému. Něco už pamatoval, navíc byl vlastně členem naší rodiny. Byl pořád dobrý. Asi abych se na něm neobohatit. Pro ministerské krysy je snazší vzít u „huby“ nějakého vola na vozíku, než Boha na úradě.

Když někdy vozík píchnete, dají si ti zručnější vozíčkáři novou duši a tu starou zalepí. Spíš vám ji opraví či vymění někdo z rodiny či přátel, no a vy si jezdíte vesele dál. Když vám ale praskne nečekaně speciální šroub u předního kolečka při cestování po Praze (v sobotu), tak jste namydlení. Pár dní si na vozíčku nikde nezajezdíte a v tom, v čem jste byl soběstačný, nyní zaměstnáte celou rodinu. V pondělí jsem si v Meyře telefonicky objednal nové šrouby i s jističímí matkami. Navíc jsem jim ještě vyfotil, co se mi to na vozíku vlastně ulomilo. Trvalo to pět neskutečně dlouhých dní, než mi zakázka na dobírku došla z Prahy do Milovic. Manželka byla ten dlouhý týden od časného rána až do 16 hodin v práci a já zalezlý v pelechu se zásobami jídla a pití – vedle sebe na stolku a na její části manželské postele. Kdybych měl doma ten svůj rezervní, nesmyslně ekologicky zlikvidovaný vozík, v klidu bych vše zvládl jako dříve a mohly mi nové šrouby přijít třeba i za měsíc. Teď jsem měl akorát chuť nakoapat pár českých legislativců do řiti, ano, čtete dobře, za likvidaci tisíce funkčních vozíků dalších nebohých a bohovskými nas... vozíčkářů z celé ČR.

Konečně se loni, asi někomu osvěceno, rozsvítilo v kebuli (teď nevím jestli ve VZP nebo na MPSV) – vozík se prý nebude už debilně likvidovat, ale můžete si ho od VZP odkoupit, prý za nějakou symbolickou cenu. Jenom doufám, že si úředníci nebudou myslet, že vozíčkáři mají poslance platy a jejich odměny! A že symbolická cena bude v řádu stovek a ne tisícovek! VZP mi odhad vozíku technikem Meyry dokonce

zaplatí, ale cestu už ne. Musíte vozík dovézt za technikem někam do krajského střediska. Bude to stát čas někoho z rodiny, kdo to za vás udělá, nebo si tam uděláte výlet sám. Schůzku v místě odhadu si s technikem vyjednám sám.

Jednoho dne mi zavolał jeden můj kamarád, že se mu manželka vysekala v autě a aby mohla po propuštění z nemocnice doma trochu fungovat, potřebovala by ode mne půjčit vozík, tak na čtvrt roku. Nárok na něj prej nemá, i když v nemocnici a na rehabilitaci jich pár mají, ale jen pro jejich pacienty. Když jsem mu řekl, že jsem musel svůj vozík ekologicky zlikvidovat a že mám jenom ten svůj, prohlásil: „Měli by se zlikvidovat ti pitomci, co takovou debilitu vymysleli i ti, co to schválili.“ Měl stejný názor jako snad všichni vozíčkáři. Slíbil jsem mu, že mu nějaký vozík přes kámoše seženu. Oslovil jsem pět vozíčkářů a jen jeden měl vozík rezervní. Chápal problém kamaráda a nezištně mi vozík půjčil. Druhý den jsem volal, ať si pro sehnaný vozík přijede Řekl mi, že nemá čím, že jejich auto dopadlo mnohem hůř než jeho polámaná žena. Jestli bych ho nemohl poslat přes zásilkovou službu TOPTRANSu nebo prostě poštou.

Poslat přes TOPTRANS jeden vozík o váze v kategorii od 16 do 30 kg, jak jsem zjistil na internetu, stojí z Prahy do Opavy přes 800 Kč. Českou poštou jen 250 Kč i s pojištěním. To mi řekla telefonicky šéfová přes balíky. Háček u pošty ale je, že balík – tedy i vozík – musí být jen do 20 kg. Nic těžšího přes poštu zkrátka nejde poslat A už vím i proč!? Z jednoho balíku, jako vyčůraný Čecháček, musíte udělat holt balíky dva a pošta má vyděláno! Ta mrška – půjčený vozík – měl k naší smůle kil 23! Musel jsem tedy sundat podnožky z vozíku, abych se dostal pod předpisovou váhu 20 kg, přesně na 19,8 kg. Ty dvě podnožky jsem musel se synem Pepínem, který se mnou našťestí na poště byl, poslat v dalším balíku. Vozík jsme zabalili do dvou igelitových pytlů, které jsme koupili v drogerii, no a pak jsem koupil ještě za 30 Kč speciální předpisovou papírovou krabici České pošty a vypsál další Podací lístek.

Syn Pepíno mezitím vozík úhledně a podle pokynů docela trpělivě paní od balíků, řádně zabalil a zalepil technickou páskou, kterou jsem s nůžkami sebou prozíravě vzal. Z posílaného vozíku – nyní balíku – nekoukalo lautr nic.

Když mi obsluha na poště ještě sdělila, že jedna cedulka s adresátem musí být vlevo a ta druhá s odesílatelem vpravo, nechal jsem umístění připravených cedulí už na paní z místní „balíkovny“. Nechápal jsem, proč vozík, který je úhledně složen a pěkně

i jede, se musí neskutečně pracně zabalit a pak ho musí ta křehká žena v okénku tahat na váhu a zase dolů. Váhu na balíky neměla na zemi, ale na stole! Když jsem ještě musel povinně obě zásilky pojistit, zjistil jsem, že posláni jednoho vozíku rozloženého do dvou balíků, přijde daňového poplatníka téměř na čtyři stovky a dvacetiminutové nervózní balení na poště před dvacítkou ještě nervóznějších čumilů. Pořád je to, díky tobě Česká pošto, ale jen polovička peněz, než vozík poslat v jednom kuse přes TOPTRANS.

Řeknu vám, vážení vozíčkáři, jedno: Když budete chtít v nejbližších letech svůj lacino odkoupený vozík od své pojišťovny někomu půjčit či přebytečný prodat, ať si ten, kdo po vašem vozíku nesmírně touží, pro něj někoho raději pošle, protože je to opravdu neskutečná anabáze. Pokud to ale chcete pro nějakou tu zkušenost absolvovat – pomáhej vám Bůh.

Ještě, že ten náš vozík byl pouze půjčovaný a nikoli prodávaný, to by šel do světa na dobírku. To by byly další dva papíry navíc buď s adresou vašeho bydliště, nebo s číslem vašeho účtu, kam chcete poslat peníze za vozík.

Takže až budete posílat jednou někomu vozík, vezměte si, prosím, s sebou na poštu zdatného a šikovného pomocníka – kličáse. Za odměnu s ním pak skočte do hospůdky na dva točené Prazdroje, jako já s mladším synem Pepčou, bez kterého bych vozík balil asi sám až do „zavíračky“. Bylo by to neskutečné divadlo o jednom nešťastníkovi a pro více než stovku návštěvníků pošty 618 v Praze-Řepích, Makovského 1349.

Josef Procházka

PROGRAM

Poradenství
a informace

Liga vozíčkářů, Bzenecká 23, 628 00 Brno

bezplatná linka: **800 100 250**

e-mail:

poradna@ligavozic.cz www.ligavozic.cz

Aktuálně z legislativy

Novela lhůty na poskytnutí
příspěvku na motorové
vozidlo

Dne 20. 4. 2012 podepsal prezident ČR novelu zákona o dávkách osobám se zdravotním postižením č. 329/2011 Sb.

Novela je pozitivního rázu, reaguje na nespravedlivý přístup k osobám se zdravotním postižením, které dle vyhlášky č. 182/1991 Sb. v minulosti žádali o příspěvek na zakoupení motorového vozidla a k datu 31. 12. 2011 jim ještě neuplynula 5letá lhůta pro opětovné poskytnutí příspěvku. Tyto osoby musí dle současné verze nového zákona čekat dalších 5 let na nové poskytnutí příspěvku, celkově tedy 10 let od data, kdy jim byl naposledy poskytnut příspěvek na zakoupení vozidla.

Tuto situaci řeší výše zmíněná novela zákona, která navrhuje upravit přechodná ustanovení tak, aby tyto osoby mohly žádat o nový příspěvek na zvláštní pomůcku na zakoupení motorového vozidla (dle nové legislativy) již po 5 letech od poskytnutí minulého příspěvku.

Účinnost novely je stanovena na 15. den od vyhlášení ve Sbírce zákonů. Aplikovat v praxi ji lze od konce května 2012.

Opětovný souběh
rodičovského příspěvku
a příspěvku na péči?

Od 1. 1. 2012 již v rámci sociální reformy není možné čerpat na dítě se zdravotním postižením souběžně rodičovský příspěvek a příspěvek na péči. Tato skutečnost bohužel finančně postihla mnoho rodin se zdravotně postiženým dítětem.

Zřejmě se však „blýská na lepší časy“, v legislativním procesu je nyní novela

zákona o státní sociální podpoře, která by měla opět umožnit souběh rodičovského příspěvku s příspěvkem na péči, a to následujícím způsobem:

Rodičovský příspěvek náleží rodiči pečujícímu o dítě ve věku do 7 let:

- ve výši 7 600 Kč, jde-li o dítě, jemuž náleží příspěvek na péči ve stupni I., nebo
- ve výši 3 800 Kč, jde-li o dítě, jemuž náleží příspěvek na péči ve stupni II.–IV.

V současné chvíli je novela zákona v druhém čtení v poslanecké sněmovně (musí tedy ještě projít 3. čtením, následně senátem a závěrem ji musí podepsat prezident). Nicméně návrh novely vznikl se souhlasem ministra práce a sociálních věcí Jaromíra Drábka, je zde tedy velká šance, že novela úspěšně projde celým legislativním procesem. O dalším vývoji vás budeme dále informovat na stránkách tohoto časopisu.

Příspěvek na mobilitu také
pro osoby v pobytových
zařízeních?

V nedávné době se uskutečnilo jednání Národní rady osob se zdravotním postižením s ministrem práce a sociálních věcí Jaromírem Drábkem ohledně možnosti čerpání příspěvku na mobilitu osobami v pobytových sociálních službách. O této diskriminační problematice jednala počátkem roku 2012 Liga vozíčkářů také s kanceláří Veřejného ochránce práv.

Zákon č. 329/2011 Sb., o dávkách osobám se zdravotním postižením, který je účinný od 1. 1. 2012, totiž čerpání příspěvku na mobilitu neumožňuje osobám, kterým jsou poskytovány pobytové sociální služby podle zákona o sociálních službách v domově pro osoby se zdravot. postižením, v domově pro seniory, v domově se zvláštním režimem nebo ve zdravotnickém zařízení ústavní péče.

Na základě dohody ministra a NRZP bylo rozhodnuto, že obyvatelé výše uvedených zařízení budou moci požádat o příspěvek na mobilitu. Zákonem zřejmě nebude určen minimální počet jízd v měsíci, ale formulace bude zřejmě taková, že úřad práce může poskytnout příspěvek na mobilitu osobám, kterým jsou poskytovány výše uvedené pobytové sociální služby, a to ve zřetel hodných případech. To znamená, že každou žádost úřad práce individuálně posoudí.

Novela zákona č. 329/2011 Sb. k této problematice je v současné chvíli v přípravné fázi. O dalším vývoji v této věci vás budeme taktéž informovat na stránkách tohoto časopisu.

*Lucie Marková, Dis.,
vedoucí Poradny pro život s postižením
Ligy vozíčkářů,
lucie.markova@ligavozic.cz*

Zemřel Pavel Falout

S lítostí oznamujeme, že dne 7. května 2012 zemřel po krátké těžké nemoci ve věku nedožitých 59 let pan Pavel Falout z Hrabyně.

Rozloučení proběhlo v sobotu 12. května ve smuteční síni místního hřbitova v Hrabyni, kde jsou jeho ostatky uloženy do hrobu.

*Se zármutkem v srdci manželka
Irena*

Pavel byl skvělý kamarád, jehož optimistický pohled na život, neobvyklá lidskost a vždy připravená pomocná ruka dokázaly potěšit každého, kdo se s ním setkal. Stále vidím jeho v dále zvednutou pravici na pozdrav, když se vynořil na vozíku z některého konce Hrabyně, jeho široký úsměv, slyším Ahóóój a těším se z každé chvílky, kdy jsem s ním mohl pobýt.

Věnujme mu tichou vzpomínku.

*Pavel Ploháč
vedoucí vydání Vozky*

VSP

Vy se ptáte....,

...Poradna NRZP
v ČR odpovídá.

Poradna Národní rady osob se zdravotním postižením

Otázky a odpovědi

Jedná se mi o nový parkovací průkaz č. 07, nemohu ho před zalisováním podepsat, mám ruku v sádře. Může to podepsat manželka? Plnou moc k vyřizování má přes 30 let.

Ano, nový průkaz je nutné podepsat. Pokud se podepsat nemůžete, pak si můžete zvolit zástupce dle § 33 zák. č. 500/2004 Sb. Tohoto zástupce ale pověřujete plnou mocí, kterou, když ji nepodepíšete, tak ji musíte udělit notáři do protokolu – musí u toho být přítomni alespoň dva svědci (cena bývá cca 4 000 Kč a více). Úřad ale nechce tohoto zástupce uznávat. **Trvá zpravidla na dostavení se žadatele osobně na úřad, čímž zároveň ověřuje, že je žadatel schopen se dopravovat. Postup úřadu ale není po právní stránce v pořádku.** V případě, že jde o např. ležícího či vážně nemocného člověka, je úřad schopen vyslat pracovníci k žadateli domů.

Možností je tedy několik. Plná moc vaší paní by mohla být platná, **pokud splní náležitosti daného § 33.** Pokud je stará 30 let, tak bude jistě obecná a v takovém případě musí být velmi dobře koncipována, podpisy na plné moci musí být ověřeny. Pak ještě musí být vaše paní na úřadu dostatečně zdatná (nesmí se nechat odradit), **aby si vymohla možnost podepsat průkaz za vás.**

Pokud máte ruku v sádře, je ještě možností vydržet do té doby, až vám sádru sundají – jistě to nebude mít dlouhého trvání. V případě, že průkaz nutně potřebujete, zajděte na úřad i s rukou v sádře a nechte úřednice konat ve vaší přítomnosti.

*Mgr. Radka Pešlová
Poradna NRZP ČR v Brně*

Musím v případě sociálního šetření použít do bytu cizí úřednici? Nemám k těm pracovnícím důvěru – většinou chodí ti stejní jako před r. 1989 – hlavně hledí, co mohou odnést.

Samozřejmě máte právo do svého obydlí nepustit úřednici. Záleží však na tom o jakou úřednici má jít. Např.:

1) Pokud bydlíte v nájemním domě a byt má kontrolovat úřednice obce, jejíž byt užíváte, pak má ke vstupu do bytu oprávnění, protože kontroluje majetek obce a také to, zda jej dobře užíváte. Tento vstup si pak může majitel (zastupující úředník) vynutit exekučně.

2) Pokud řešíte sociální pracovníci např. pro příspěvek na péči, pak nepuštění pracovníce znamená nepřiznání dávky, protože dávku nelze bez sociálního šetření přiznat.

3) Pokud je to pro potřeby dávek v hmotné nouzi, pak i zde se vystavujete nepřiznání dávek z důvodu nespolupráce.

4) Jste-li zaměstnán jako zdravotně postižená osoba a zaměstnavatel na vás čerpá příspěvek jako na domácího postiženého zaměstnance, pak nepuštění kontrolního úředníka může znamenat odebrání příspěvků zaměstnavateli, který by vás bez těchto příspěvků již nemusel chtít zaměstnávat.

*Mgr. Radka Pešlová
Poradna NRZP ČR v Brně*

Chtěli bychom vědět, zda je možné aby fakultativní služby, stříhání nebo barvení vlasů, prováděli pracovníci v sociálních službách. Zda na tyto úkony musí mít zaměstnanci osvědčení pro tyto úkony, tak jako je tomu třeba u pedikérských služeb, kdy tyto provádí zaměstnanec zařízení, ale má k tomuto úkonu osvědčení a úkon je vykazován jako fakultativní služba.

Fakultativní služby jako je např. pedikúra, kadeřnictví apod. musí v sociálních službách zastávat pracovník, který pro tuto práci má kvalifikaci. Když se podíváte do prováděcí vyhlášky č. 505/2006 Sb., např. na základní činnosti v domově pro seniory § 15, odst. 1, písm. d), pak je zřejmé, že sociální pracovník může provádět základní péči o vlasy (mytí, sušení) a nehty. Z toho je zřejmé, že stříhání ani barvení vlasů (především chemickou

cestou) nelze bez kvalifikace provádět.

*PhDr. Leoš Spáčil
Poradna NRZP ČR Brno*

Prosím o sdělení, jak se změnilly podmínky, nebo zda a jak je možné získat finanční příspěvek na koupi televizoru s teletextem pro postiženého praktickou hluchotou.

Zřejmě vás nepotěším, ale příspěvek na televizor s teletextem již od 1. 1. 2012 neexistuje. Jde o to, že tato pomůcka byla uvedena v příl. č. 4, vyhlášky 182/1991 Sb., která byla k 31. 12. 2011 zrušena. Tuto přílohu č. 4, nahradila příloha č. 1, vyhlášky 388/2011 Sb., kde uvedená pomůcka vůbec není. Je zde pouze „zařízení pro poslech audiovizuálního zařízení“.

*PhDr. Leoš Spáčil
Poradna NRZP ČR Brno*

Dostala jsem se do složité situace – ČSSZ mi zamítla mou žádost o invalidní důchod pro nesplnění podmínek. Chybí mi doba pojištění 4 roky a 41 dní. Co mám nyní dělat? Prý již po rozhodnutí nemohu doplatit tuto dobu pojištění. Mohli byste mi prosím poradit?

Je mi to skutečně líto, ale ČSSZ má v tomto případě, bohužel, pravdu. Pokud vám chybí doba pojištění a tuto jste si nedoplatila do vydání rozhodnutí, pak teď již tak učinit nemůžete. Obávám se, že i kdyby to bylo možné, stejně by vám to nepomohlo, protože pojištění se dá doplatit maximálně za jeden rok, a to by vám nepomohlo.

V tuto chvíli je těžké vám cokoli radit, protože zde žádné rychlé řešení neexistuje. Doporučuji vám sehnat si dle možností zaměstnání, ze kterého vám bude důchodové pojištění hrazeno. Každý rok si pak na ČSSZ můžete vyžádat „Informativní osobní list důchodového pojištění“, ze kterého budete moci sledovat, kolik pojištění jste získala. Jestli neseženete práci, pak doporučuji hradit si dobrovolné dů-

chodové pojištění, protože jinak na invalidní důchod nikdy nedosáhnete.

*PhDr. Leoš Spáčil
poradna NRZP ČR Brno*

Jaká je zák. lhůta pro vyřízení žádosti o průkaz ZTP a PNP (příspěvku na péči). Žádost byla podána v lednu 2012. je duben a pořád se nic neděje!?

Bohužel je to tak, že ÚP nestihá posuzovat žádosti o příspěvek na péči ani průkazky ZTP. Na mnoha úradech stále ještě posuzují žádosti z loňského roku a na ty z letošního roku se ještě nedostalo.

Doporučuji vám kontaktovat příslušný ÚP a zeptat se, kdy by mohli pracovníci přijít na sociální šetření. Zpravidla se stává, že kdo kontaktuje telefonicky či osobně ÚP, dočká se dřívějšího vyřízení své žádosti.

Dle správního řádu je lhůta na vyřízení 30 dnů, ale úřad ji může prodloužit o další dny a to na dobu nezbytně nutnou k vyřízení.

*Mgr. Eliška Škrancová
Poradna NRZP ČR v Brně*

Dobrý den chtěla jsem se zeptat jak lze určit opatrovníka nezletilému synovi. Potřebuji to kvůli operaci – musí tam být dva podpisy a malý nemá otce v rodném listě. Vím že musím podat žádost k soudu ale nevím co by měla obsahovat.

Vaši problematiku (nově od 1. 4. 2012) upravuje **zák. č. 372/2011 Sb. v § 35.**

(1) Nezletilému pacientovi a pacientovi zbavenému způsobilosti k právním úkonům se zdravotní služby poskytují se souhlasem jeho zákonného zástupce, s výjimkou případů, kdy lze zdravotní služby poskytovat bez souhlasu. Vždy je však třeba zjistit názor nezletilého pacienta, který je s ohledem na svůj věk schopen vnímat situaci a vyjadřovat se, a názor pacienta zbaveného způsobilosti k právním úkonům. Vyjádří-li pacient uvedený ve větě druhé svůj názor, zaznamená se do zdravotnické dokumentace; do zdravotnické dokumentace se rovněž zaznamená důvod, pro který nemohl být názor pacienta zjištěn.

(2) Jde-li o nezletilého pacienta,

a) jehož zákonnými zástupci jsou rodiče, vyžaduje se

1. souhlas obou rodičů, a to k poskytnutí zdravotních služeb, které mohou podstatným způsobem negativně ovlivnit další zdravotní stav pacienta nebo kvalitu jeho života,

2. souhlas alespoň jednoho z rodičů, a to k poskytnutí zdravotních služeb, které nejsou zdravotními službami podle bodu 1, nebo k postupu podle písmene b); tím není dotčena možnost poskytovat zdravotní péči bez souhlasu podle § 38,

b) který dovršil 15 let věku, lze mu zdravotní služby poskytované registrujícím poskytovatelem poskytovat bez zjišťování souhlasu zákonného zástupce, pokud zákonný zástupce s takovým postupem vyjádří písemný souhlas, který může podmínit následným informováním o poskytnutých zdravotních službách; písemný souhlas zákonného zástupce je součástí zdravotnické dokumentace vedené o nezletilém pacientovi.

(3) Poskytovatel oznámí soudu do 24 hodin za účelem ustanovení opatrovníka, že

a) nelze získat k poskytnutí zdravotních služeb souhlas obou rodičů podle odstavce 2 písm. a) bodu 1, nebo

b) názor pacienta uvedeného v odstavci 1 na poskytnutí zdravotních služeb, které mohou podstatným způsobem negativně ovlivnit jeho další zdravotní stav nebo kvalitu života a které nelze poskytnout bez souhlasu, je v rozporu s názorem jeho zákonného zástupce.

(4) Jde-li o zdravotní služby, které lze podle § 38 poskytovat bez souhlasu a jsou-li nezbytné k záchraně života nebo zdraví pacienta uvedeného v odstavci 1 a odpírají-li rodiče nebo jeden z nich nebo jiný zákonný zástupce souhlas, rozhodne o poskytnutí zdravotních služeb ošetřující lékař nebo jiný zdravotnický pracovník, určený poskytovatelem.

(5) Jde-li o pacienta uvedeného v § 28 odst. 4, poskytovatel vyloučí, má-li podezření, že je tento pacient zneužíván nebo týrán, popřípadě, že je ohrožován jeho zdravý vývoj, přítomnost osob uvedených v § 28 odst. 3 písm. e) při poskytování zdravotních služeb, pokud jde o vyšetření za účelem vyloučení známek uvedených skutečností.

Kdo je rodič pak určuje **zákon o rodině (č. 94/1963 Sb.) v § 34.**

(1) Rodičovská zodpovědnost náleží oběma rodičům.

(2) Jestliže jeden z rodičů nežije, není znám nebo nemá způsobilost k právním úkonům v plném rozsahu, náleží rodičovská zodpovědnost druhému rodiči. Totéž platí, je-li jeden z rodičů rodičovské zodpovědnosti zbaven a nebo je-li výkon jeho rodičovské zodpovědnosti pozastaven.

(3) Soud může přiznat rodičovskou zodpovědnost ve vztahu k péči o dítě i nezletilému rodiči dítěte, který dosáhl věku šestnácti let, má-li potřebné předpoklady pro výkon práv a povinností z rodičovské zodpovědnosti vyplývajících.

Domnívám se tedy, že u vás přešly

rodičovská práva na vás, protože otec není znám, a proto není možné vyžadovat souhlas druhého z rodičů a je nutné nemocnici doložit rodný list dítěte, aby bylo zřejmé, že nelze získat dva podpisy rodičů.

Pokud i tak bude nemocnice (poskytovatel) vyžadovat souhlas, pak je to ona, kdo má dávat návrh soudu.

Pokud i tak budete chtít žádat soud, pak podání musí mít obecné náležitosti dle § 42 odst. 4 občanského soudního řádu (č. 99/1963 Sb.)

(4) Pokud zákon pro podání určitého druhu nevyžaduje další náležitosti, musí být z podání patrné, kterému soudu je určeno, kdo je činí, které věci se týká a co sleduje, a musí být podepsáno a datováno. Je-li účastník zastoupen advokátem, může být podpis advokáta nahrazen otiskem podpisového razítka, jehož vzor byl uložen u soudu, kterému je podání určeno. Podání v listinné podobě je třeba předložit s potřebným počtem stejnopisů a s přílohami tak, aby jeden stejnopis zůstal u soudu a aby každý účastník dostal jeden stejnopis, jestliže je to třeba. Podání v jiných formách se činí pouze jedním stejnopisem. K podání učiněnému elektronicky lze připojit také všechny jeho přílohy v elektronické podobě.

Následně je podání vymezeno § 79 odst. 1 téhož zákona:

(1) Řízení se zahajuje na návrh. Návrh musí kromě obecných náležitostí (§ 42 odst. 4) obsahovat jméno, příjmení, bydliště účastníků, popřípadě rodná čísla účastníků (obchodní firmu nebo název a sídlo právnické osoby, označení státu a příslušné organizační složky státu, která za stát před soudem vystupuje), popřípadě též jejich zástupců, vylíčení rozhodujících skutečností, označení důkazů, jichž se navrhovatel dovolává, a musí být z něj patrné, čeho se navrhovatel domáhá. Ve věcech vyplývajících z obchodních vztahů musí návrh dále obsahovat identifikační číslo právnické osoby, identifikační číslo fyzické osoby, která je podnikatelem, popřípadě další údaje potřebné k identifikaci účastníků řízení. Tento návrh, týká-li se dvoustranných právních vztahů mezi žalobcem a žalovaným (§ 90), se nazývá žalobou.

*Mgr. Radka Pešlová
poradna NRZP ČR*

Vozkova Poradna NRZP

Na otázky do Vozkovy poradny NRZP odpovídají pracovníci poradny Národní rady osob se zdravotním postižením ČR, regionálního pracoviště pro Jihomoravský kraj.

Na poradnu se mohou obracet se svými dotazy:

Osoby se zdravotním postižením, senioři, rodiče dětí se zdravotním postižením, opatrovníci osob zbavených způsobilostí k právním úkonům, rodinní příslušníci, ostatní pečující osoby, další skupiny uživatelů soc. služeb.

Témata otázek, ve kterých poradna bezplatně poradí:

- příspěvek na péči,
- dávky státní sociální podpory,
- dávky a výhody pro zdravotně postižené,
- důchody,
- uzavírání a kontrola smluv o poskytování sociální služby,
- zbavení právní způsobilosti,
- věcí související se sociálním zabezpečením.

Kontakty na poradnu:

**Tel.: 542 214 110,
542 214 111,**

SKYPE: poradnabrno

E-mail: poradnabrno@nrzp.cz

Web: www.poradnazp.cz,

www.nrzp.cz

Adresa pro osobní návštěvy: Cejl 892/32 (u zastávky Körnerova), 602 00 Brno. (1. patro). Plně bezbariérový přístup (výtah u zadního vchodu do budovy).

Pracovní doba: pondělí, středa: 8.30–12, 12.30–17 h; úterý, čtvrtek, pátek: 9–12 h.

Poradci:

- vedoucí poradny: Mgr. Radka Pešlová – právník
- poradce: Mgr. Eliška Škrancová,
- poradce: PhDr. Leoš Spáčil.

Poznámka redakce VOZKA:

Kontakty na poradny NRZP v kraji Jihočeském, Plzeňském, Ústeckém, Libereckém, Pardubickém, Vysočina, Jihomoravském, Olomouckém a Moravskoslezském jsme zveřejnili ve VOZKVI č. 3/2011. Nalézt je můžete také na webových stránkách NRZP – www.nrzp.cz.

**Potřebujete se poradit?
Kontaktujte poradny
v magazínu VOZKA!**

RIPAK

Rady, informace, příklady a konzultace

poradenství BEZ BARIÉR

Ostravské organizace vozíčkářů

Osvědčení kvality MPSV o poskytované službě

Odstraňování architektonických bariér a rady ze života na vozíku

Kontaktní osoby:

Miroslav Filipčík a Tomáš Dvořák

- **telefony:**
596 914 660 (11–15 h, po–pá)
596 131 202 (9–11 h po–pá)
  - **e-mail:** poradnaoov@seznam.cz
  - **http://bariery.xf.cz**
  - **adresa pro korespondenci**
Slavikova 4409, 708 00 Ostrava 8
  - **osobní kontakt** (nutná telefonická objednávka)
- služba je určena pro pohybově postižené z Ostravy a okolí**

Činnost projektu podporují:

Statutární město Ostrava, městské obvody Ostrava-Jih, Poruba, Stará Bělá, Radvanice a Bartovice, Nadace OKD, Nadace rozvoje zdraví, Stavební firma Procházka s.r.o., Projektční kancelář Ing. Milan Blasbalg, Vodohospodářské služby Ing. Martin Jaroš, Zprostředkování prodeje zdravotních pomůcek Tomáš Vlk.

OSTRAVA!!!

S fotákem „bezbariérovou“ Ostravou

Údajně bezbariérové zdravotní středisko

Pokud se podíváte na fotografii, bezbariérový přístup se skládá ze dvou na sebe navzájem navazujících šikmých

ramp. Tato skutečnost může zapříčinit snadné zlomení, v lepším případě pokřivení stupaček vozíku.

I když tuto překážku překonáte, nemáte v žádném případě vyhráno, protože u vchodových dveří zjistíte, že se otevírají směrem k rampě, čili pro vozíčkáře konečná!

Poučení: Nikdy nespolehat na informaci, že bezbariérový přístup není problém! Ono pak couvat zpět na spojnici dvou navzájem šikmých ramp není vůbec jednoduché, nehledě na to, že zde zcela chybí zábradlí se zarážkou, aby člověk na ortopedickém vozíku rampu vůbec bezpečně sjel!

Nebylo by na škodu, kdyby autor tohoto „bezbariérového díla“ si sám na vozíku přístup do tohoto zařízení vyzkoušel, stejně jako já a s doporučením Všeobecné zdravotní pojišťovny.

Foto, text: (mf)

Co možná nevíte

Na internetu se objevily stránky vzdělávacího modulu **Bezbariérové užívání staveb**, jehož cíl je napomoci rozvíjet znalosti o tvorbě, koncepčních hlediscích navrhování, projektování, plánování a realizaci veřejného urbaního prostoru a pozemních staveb samotných se současným řešením celospolečenského problému odstraňování dopravních a architektonických bariér.

Najdete ho na:

<http://fast10.vsb.cz/vzdelavaci-modul-bezbarieroveho-uzivani-staveb/>

Tato studijní opora problematiky bezbariérového užívání staveb nabízí širokou škálu názorných grafických příloh a fotodokumentace, a to zejména ve vztahu k vyhlášce č.398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb.

Autoři (Ing. Renata Zdařilová, Ph.D., Ing. Karel Zeman a Ing. Petr Waldstein) věří, že vzdělávací modul Bezbariérové užívání staveb bude uplatnitelný nejen pro studenty, ale své místo si najde v rámci vzdělávání a prověřování znalostí autorizovaných osob, zaměstnanců státní správy a ostatních subjektů, které se podílejí na tvorbě prostředí vznikajícího stavební činností.

Připravil: Mirek Filipčík

Nová bezbariérová doprava v Opavě

CZP MSK připravilo velmi poptávanou službu

Asistovaná individuální bezbariérová doprava handicapovaných osob je novou službou **Centra pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje o.s.**, kterou finančně podporuje Moravskoslezský kraj a Statutární město Opava. Je zároveň službou, která byla ze strany postižených osob na Opavsku dlouhodobě poptávána.

Cílem této nové služby je zvýšit mobilitu osob na Opavsku. Individuální doprava je určena zdravotně postiženým občanům, zejména s tělesným a kombinovaným postižením.

Provoz je zajišťován vozidly **Citroen Berlingo a Škoda Roomster**. Klienti na ortopedickém vozíku jsou přepravováni speciálně upraveným vozem Citroen Berlingo s výklopnou rampou.

„Vozík je možné si u nás i zapůjčit. V případě, že má klient problémy zvládnout schody, máme k dispozici schodolez. Přepravujeme i vodící a asistenční psy,“ popisuje nově zavedenou službu vedoucí Centra Dagmar Slaninová.

Fakticky jde o dopravu ode dveří ke dveřím, kterou klienti nejčastěji využívají k **dopravě do zdravotnických zařízení a speciálních škol**. Nová služba nabízí klientům možnost **objednat si přepravu také k vyřizování osobních záležitostí na úřadech, za nákupy, do divadla, kina nebo na výlet**.

Doprava je zajišťována v rámci okresu Opava, v mimořádných a odůvodněných případech i do okolních okresů. Služba je provozována v pracovní dny od 7 do 16.30 hodin. Po dohodě lze dopravu zajistit i v jiném čase či ve dnech pracovního klidu.

Cena služby je od 1 dubna stanovena na 5 Kč/km ujetý s klientem a 30 Kč/h za osobní asistenci, která se účtuje podle skutečně spotřebovaného času, tj. od výjezdu asistentů ke klientovi včetně času stráveného s klientem až do dovozu na cílové místo.

Zájemci o přepravu, kteří nemají s poskytovatelem dosud uzavřenou smlouvu, mohou požádat o dopravu nejméně 10 kalendářních dní před první jízdou.

Citroen Berlingo s výklopnou rampou nové individuální dopravy v Opavě.

dou koordinátora, který se zájemcem dohodne termín osobního jednání, při kterém budou zájemci vysvětleny podmínky smlouvy, provozní řád a upřesněny detaily přepravy.

Bližší informace jak k individuální bezbariérové dopravě, tak k dalším službám centra – osobní asistenci, poradně, půjčkovně kompenzačních pomůcek a projektu na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením vám pracovníci centra rádi poskytnou na níže uvedených kontaktech.

Kontakt: Centrum pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje o.s., Liptovská 21, 747 06 Opava-Kylešovice, tel.: 553 734 109, czp.opava@czp-msk.cz, www.czp-msk.cz.

CZP MSK, Opava

Citroen Berlingo má sníženou podlahu.

Happening pro vozičkáře

Doprava tramvají a metrem je pro vozičkáře v Praze stále oříškem

Lidé si v květnové Praze mohli vyzkoušet nástrahy hromadné dopravy, se kterými se v centru města potýkají vozičkáři. **Občanské sdružení Asistence** na tramvajové zastávce v Lazarské uspořádalo happening, na kterém si zájemci půjčovali vozík a zkusili na něm přestoupit z metra na Národní třídě na tramvaj.

Tramvajová zastávka Lazarská má **výstup do vozovky**, stejně jako dalších **čtyřicet zastávek v Praze**. S vozíkem se na těchto místech nedá nastoupit, ani když je k dispozici nízkopodlažní tramvaj. Bezbariérová možnost dopravy v těchto místech nenavazuje. Nastoupit tedy vozičkáři mohou až ve Vodičkově ulici, kde je vyvýšená vozovka.

O změnu usiluje občanské sdružení Asistence přes tři roky. Po postavení výtahu z metra na Národní třídě chtěli docílit návaznosti bezbariérové dopravy na tramvaj. Dopravní podnik bezbariérovou úpravu zastávek po otevření výtahu přislíbil, práce se však stále odkládají.

Součástí happeningu bylo hudební vystoupení. Zájemci také na místě podepisovali petici adresovanou pražským radním, aby nechali bariéry ze zastávky Lazarská odstranit.

Kromě uvedené zastávky je pro vozičkáře problémem rovněž **bariérovost metra**. Třiadvacet stanic zde nemá výtah a potíže představuje i mezera mezi nástupištem a vozem metra, do které zapadají kolečka vozíku.

Zdroj: ČT 24 (di)

Kuchyňská linka pro vozíčkáře

Výškově stavitelná, bezpečná a jednoduchá obsluha

Vybavení kuchyně pro člověka s tělesným postižením musí mít jistá pravidla. Je velmi důležité, jaké je řešení tvaru kuchyně, výška pracovního pultu, umístění spotřebičů a hlavně prostor pro pohyb.

Jednoduché musí být také otevírání šuplíků, skříněk i bezpečné ovládání kuchyňských spotřebičů. Dřez na nádobí by měl být mělčí než obvykle (tyto typy jsou běžné k dostání) a ve výšce cca 75 cm nebo i níže. Dobrým řešením je tzv. **výškově stavitelná kuchyňská linka**.

Výškově stavitelná kuchyňská linka

Tato linka se na první pohled neliší od běžné kuchyňské linky, může být umístěna mezi ostatní nábytek a spotřebiče. Jakmile je ale potřeba vykonávat kuchyňské úkony z pozice vozíčkáře, rozdíl je hned patrný. Nejdůležitější částí kuchyně je **ergonomický ovladač**, umístěný v čele pracovní desky, který slouží pro polohování pracovní desky a horních skříněk.

Při přípravě jídel na pracovní desce můžete zajet s vozíkem pod pracovní desku, čímž získáte velmi pohodlnou pozici pro práci. Pracovní desku můžete nastavit v rozmezí 65–95 cm. To umožňuje nastavení libovolné výšky pracovní desky pro každého uživatele.

Většina kuchyní pro vozíčkáře vyžaduje umístění veškerého vybavení, ať už se jedná o hrníčky, talíře, hrnce apod., do spodních částí. To má za následek rozšíření kuchyně do stran. Ne vždy je ale možnost tohoto rozšíření. Výškově stavitelná kuchyň umožňuje pohyb horních skříněk vzhůru a dolů současně s pracovní deskou a tak využívá i prostor nad pracovní deskou a není potřeba rozšíření kuchyně. Při tomto pohybu

Posuvný zásuvkový kontejner lze ručně přesunovat z pozice pod varnou deskou k umyvadlu.

Obr. vlevo: Pracovní deska a horní skřínky ve standardní výšce, kontejner uprostřed. Obr. vpravo: Deska a skřínky jsou sníženy, kontejner je přesunut vpravo.

nedochází k omezení pracovního prostoru nad pracovní deskou a skřínky jsou od pracovní desky vzdáleny konstantně.

Snadná obsluha horních skříněk

Horní skřínky se při používání sklápí a předsouvají samostatně. To umožňuje využití prostoru i do výšky a výrazně usnadňuje obsluhu horních skříněk ze snížené pozice, a to tak významně, že **uživatel na vozíku je schopen jakkoli obsluhovat horní police skříněk**. Polohování je pomocí dvou nezávislých elektromotorů. Využití veškerého prostoru pod pracovní deskou zajišťuje posuvný zásuvkový kontejner, kterým lze pohybovat od kraje linky až po dřez. Tím lze vytvářet prostor, kde chce vozíčkář v danou chvíli pracovat. Při vaření tak může zajet přímo pod varnou desku nebo při mytí nádobí pod dřez.

Osvětlení dřezu a pracovní desky zajišťuje zářivka, vypínač je umístěn v přední části pracovní desky. Vedle vypínače je také samostatná zásuvka pro jednodušší práci např. s mixérem. Nad pracovní deskou jsou další tři samostatné zásuvky pro spotřebiče. Nad varnou deskou je umístěn odsavač par, který také zajišťuje osvětlení. Výškové polohování kuchyně nijak neomezuje elektrické spotřebiče ani odpad od dřezu.

Před montáží kuchyňské linky je důležitá stavební připravenost. Je nutné mít správně umístěn odpad, přívod teplé a studené vody a elektroinstalaci. Pokud je stavební připravenost kompletní, je možné kuchyňskou linku nainstalovat. Samotná montáž trvá jeden až dva dny.

Kuchyňskou linku vyrábí firma **ZP-TECH, s.r.o., z České Skalice**.

Další informace viz barevná inzertní příloha.

red.

Polohování horních skříněk a pracovní desky je nezávislé pomocí dvou elektromotorů. Ovládací tlačítka jsou na panelu pod pracovní deskou.

Vaříme s Vozkou

Rychle a jednoduše

Pokrmu, jejíž příprava vozičkáři nezabere moc práce a námahy. Uvítáme, když svými recepty přispějete i Vy!

SÁDLO VADIT NEMUSÍ! Lék našich babiček

Zdravý životní styl, který má řada z nás snahu praktikovat, nás vede k tomu, abychom vyloučili z jídelníčku takové kalorické bomby, jako je sádlo. Přesto se objevují informace, že to není s jeho škodlivostí tak jednoznačné. I když takový chleba se sádlem a se škvarky už mnozí vidí jen v pohádkách, zvažte, zda si tato potravina zaslouží být zapomenutá. Možná je na místě čas od času zapomenout na moudrá slova dietologů a trochu zhrěšit.

Nejpoužívanějším sádlem je **vepřové, kachní a husí**, jeho energetická hodnota je cca 775 kcal/100 g. Kuchaři tvrdí, že sádlo dodá jídlu chuť a vůni, navíc husí či kachní játra v sádle jsou vyhledávanou delikatesou těch, kdo se nebojí si život „osádlit“. Sádlo má vyšší tepelnou stabilitu, při smažení na sádle nevzniká tolik karcinogenních látek a škodlivých sloučenin, mnohem více se hodí na pečení a tepelnou úpravu než rostlinné oleje. Co se týče kardiovaskulárních chorob, je vepřové sádlo méně rizikové než klasické máslo. Sádlo obecně obsahuje třetinovou míru cholesterolu v porovnání s máslem.

Mimo jiné se sádlo hodí k léčbě jizev, popálenin, atopického ekzému, lupénky, oparů, suché kůže a pleti, na vyhlazení vrásek. A pakliže vám vepřové sádlo páchne, zkuste ho cca hodinu povařit ve vodní lázni, případně přidat např. levanduli.

Jak se škvaří sádlo

Sádlo nejprve narežeme na pruhy. Pokud má kůži, položíme ho kůží na prkénko a delším ostrým nožem zakrojíme do sádla až na kůži a tahem ji od ní oddělíme. Potom sádlo nakrájíme na kostky veliké asi 2 cm, vložíme do kastrolu, mírně podlijeme vodou, aby se nepřipálilo,

lo, a za občasného míchání zvolna zahříváme a škvaříme. Když sádlo přestává pění a škvarky se lehce zabarvují dorůžova, sádlo opatrně slijeme nebo procedíme do připravené nádoby. Chceme-li získat škvarky – ponecháme malé množství tuku a škvarky v něm doškváříme dočervena. Škvarky pak scedíme a podle chuti okořeníme solí, pepřem nebo česnekem.

Lákavou variantou, kterou vřele čtenářům doporučuji, je vyškvaření škvarků na pivo. Postupujeme podle výše uvedeného postupu s tím, že místo vody použijeme pivo (postačí např. Klasik) – nalijeme pivo do kastrolu, počkáme, až začne pění, a vsypeme do něj nakrájený špek. Až se pivo vyvaří, špek se začne škvařit. Mícháme a hlídáme jeho barvu. Škvarky pustí sádlo a zezlátanou. Necháme trochu zchladit, škvarky vyjmeme a sádlo slijeme. Nenecháme škvařit dlouho, aby škvarky nebyly tvrdé a hořké. Ony ještě v tom rozpáleném sádle dojdou.

Sádlo nakrájíme na kostičky...

...zvolna škvaříme...

...a nakonec scedíme.

Sádlo a škvarečky v mikrovlnce

Kdo dává přednost moderním metodám přípravy jídel, určitě využije i recept

na jednoduchou přípravu v mikrovlnné troubě. Výroba sádla v mikrovlnce je tak jednoduchá, že nestojí za to dělat větší množství. Porci sádla dáme do nádoby z tvrzeného skla, vložíme do mikrovlnky, volně přikryjeme a na plný výkon zpracováváme asi 5 minut, dokud se nezačne objevovat tekuté sádlo. Potom odkryjeme, promícháme a opět „vlníme“ asi na poloviční výkon 5–10 minut. Vyškvařené sádlo slijeme do připravené nádoby, zbytek dáme opět do mikrovlnky a opět necháme zpracovávat na poloviční výkon. Slévání sádla a „vlnění“ na poloviční výkon opakujeme, dokud nezbudou jenom křupavé škvarečky.

Doporučujeme!

Flíčky se zelím a škvarky

Potřebujeme: 200 g těstovin – flíčků, 100 g kysaného zelí, 50 g škvarků, 1 lžička sádla, 1 střední cibuli, sůl, pepř.

Postup: Flíčky uvaříme a propláchneme studenou vodou. Zelí propláchneme a nasekáme nadrobno. Škvarky jen lehce osmažíme na sádle. Na sádle osmahneme dozlatova cibulku, přidáme zelí, trochu vody a dusíme doměkka. Na závěr přidáme škvarky a fleky, dosolíme a opepříme.

Škvarková kolečka

Potřebujeme: 2 vejce, 250 g škvarků, 350 g hrubé mouky, 1/2 lžičky drceného kmínu, 700 g vařených brambor, sádlo, sůl.

Postup: Škvarky najemno nasekáme. Brambory uvaříme ve slupce, necháme vychladnout a oloupeme. Pak je nastrouháme najemno a smícháme s moukou. Přidáme škvarky s vejci a podle chuti těsto osolíme a okořeníme drceným pepřem. Z těsta, které je nutné důkladně zpracovat, vyválíme placku a z ní vypichujeme kolečka libovolné velikosti. Pokládáme je na plech vyložený pečicím papírem a pečeme v troubě dorůžova. Ještě teplá kolečka potíráme rozpuštěným sádlem

Sádlové rohlíčky (nezapomínáme na sladkosti)

Potřebujeme: na obalení – cukr moučku, těsto: 30 dkg sádla, 40 dkg polohrubé mouky, 40 dkg cukru moučky, 15 dkg mletých ořechů.

Postup: Změklé sádlo spolu s cukrem, ořechy a moukou vypracujeme v hladké těsto a necháme hodinu uležet v chladu. Ze sádlového těsta tvoříme rohlíčky, které pečeme v troubě na plechu vyloženém pečicím papírem. Upečené sádlové rohlíčky ještě teplé obalujeme v moučkovém cukru, potom nejlépe necháme asi den uležet.

Dobrou chuť přeje Blanka!

Ergoterapie pro zdraví i pro radost

Malování na sklo

Není každý z nás nadán pro výtvarné umění – přesto malování na sklo patří mezi techniky, které nejsou zcela náročné na talent, přitom můžeme udělat radost sobě i svým přátelům a blízkým. Malováním na sklo, ale i třeba na keramiku či porcelán je možné vyrobit krásné, originální a užitečné předměty, jako jsou skleněné svícny, nejrůznější nádoby na potraviny, obrázky na stěnu nebo dokonce ti odvážnější mohou malovat přímo na okna. Také jsem viděla ozdobené akvárium a musím říci, že pokud bych se chovu ryb věnovala (tedy měla doma akvářko), určitě bych jej tímto způsobem ozdobila a rybkám dopřála trochu exotiky.

Návštěvou obchodu kamenného nebo internetového (většinou se nazývají např. Kreative) zjistíte, že existuje více druhů barev na sklo. Na těch doporučených jsou vždy návody, jak s nimi pracovat. Nedoporučuji míchat vzájemně různé značky barev, pokud to výrobce výslovně nedoporučuje, a většinou není vhodné míchat ani např. barvy na porcelán a sklo stejného výrobce. Je možné si zakoupit i barvu, která vyžaduje zapečení v troubě – výrobky jimi dekorované jsou trvanlivější a snesou častější mytí pod tekoucí vodou. Níže se zmíním také o slupovacích barvách na sklo.

Barvy se vyrábějí v nejrůznějších barevných škálách a lze je většinou i vzájemně míchat a vytvářet tak odstíny vlastní. Zkupte si rovněž speciální štětec, bude se hodit spíš menší, aby se vám dobře pracovalo na malých ploškách. Ke kreslení přechodů mezi barvami vám poslouží kontury v tubách.

Na co můžete malovat? Vlastně na vše, pro co se rozhodnete. Výborné výsledky jsou při malování na svícny na čajové svíčky. Ty jsou k dostání v čirých i barevných provedeních a v menších i trochu větších verzích.

Zvláštní případ: slupovací barvy na sklo

Se slupovacími barvami se zachází velmi jednoduše a pravidla pro malování na sklo „normálními“ barvami se na ně nevztahují. Vybraný motiv nejprve kreslíte na plastovou podložku konturou (stanovíte obrysy hranice), a potom barvami vyplníte tak, aby v obrázku nezůstal prázdný prostor. Po zaschnutí (až 24 hodin) motiv sloupnete a můžete přilepit na sklo, porcelán či podobný povrch. Jedno-

Výborné výsledky jsou při malování na svícny na čajové svíčky.

duše si můžete vyrobit vlastní dekorace oken, zrcadel, kachliček v koupelně či kuchyni... Barvy se většinou nanášejí přímo z lahviček speciálním nástavcem. Dají se sehnat sady, kde je pět lahviček v jednom balení. Tyto sady jsou finančně výhodnější a obsahují základní spektrum barev. Dále se např. k Velikonocům nebo Vánocům prodávají speciálně zaměřené sady, které jsou barevně tematicky zaměřené na dané období. To nejlepší na slupovacích barvách je to, že až vás obrázek přestane bavit, tak nakreslíte jiný!

Jak na to?

Sklo je nutné dobře umýt a odmastit. Svícen otočte tím směrem, kam chcete, aby případně barva mohla stékat, a přímo z lahvičky ho zdobte barvou. Barvu nechejte úplně nebo částečně zaschnout, podle toho, chcete-li, aby se barvy do sebe vpíjely. Poté pokračujeme dalším odstínem. Přebytkovou stékající barvu setřete hadříkem. Barvy nechejte 24 hodin tvrdnout.

Při malování na sklo nesmíte zapomenout, že pracujete s povrchem, který nenásává barvu. To znamená, že kolik barvy na předmět nanese, tolik barvy na něm zůstane, nic se nevsákne. Je proto dobré být uvážliví při nanášení množství barvy a jak jsem uvedla výše, raději to nejdříve zkoušejte na zlomech.

Malování na talíře, skleněné tabulky a jiné rovné plochy je jednodušší a pro počáteční pokusy i vhodnější.

Barvu lze nanášet štětcem nebo houbičkou. Tzv. **klasika** spočívá v tom, že konturou namalujete motiv a po jejím zaschnutí vybarvujete štětečkem vzniklé

plochy. Stává se, že občas přetáhnete barvu přes konturu. Nic se neděje, zkuste ji opatrně obtáhnout ještě jednou, ale co nejpřesněji. Při **alternativní metodě** se pracuje s houbičkou. Nabarvíte tak větší plochy a můžete otiskováním vytvářet nejrůznější stopy a vzory. Houbička ale není tak přesná při malování na menší předměty.

Naše tipy

- Vyzkoušejte si práci s barvami nejprve na rovných kouscích skla, např. na vy-sklené okenní tabulce nebo na zavařova-cích sklenicích. Alespoň pro začátek vyberte pro malování jednoduché, hladké sklo bez povrchové struktury a různých sklářských efektů.
- Pokažené místo se opravuje obtížně, přesto ještě před úplným zaschnutím barvu zkuste oškrábat nebo ponořit výrobek do vody a barvu odmočit.
- Z kulatých předmětů (sklenice, svícny aj.) barva často stéká, proto je trpělivost na místě. Malujte vždy po částech ve vodorovné poloze a nechejte před otočením předmětu barvu zaschnout.
- Při práci s vypalovacími barvami je vkládejte do nezahřáté trouby, pak nastavte potřebnou teplotu podle návodu, „pečte“ po doporučenou dobu podle návodu a poté je nechejte v troubě vychladnout.
- Nezapomenejte vyzkoušet malovat i na barevné sklo, dopřeje vám další možnosti být barevně kreativní.

Zdroj: www.i-creative.cz,
<http://s-tvoreni.webnode.cz>,
www.utulnybyt.cz, doporučujeme knihu
Malujeme na sklo.

Připravila: Blanka Falcníková

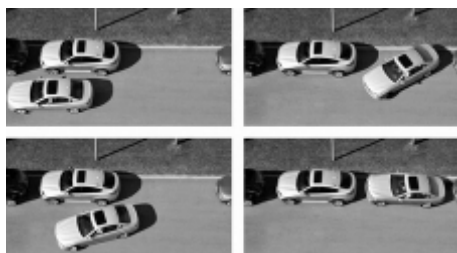

Kvíz

Zvláštnosti zvířat

1. Ženám řidičkám dělá největší problém couvání, avšak mají s ním problém i někteří muži. Podle odborníků jde o nedokonalou prostorovou představivost. V řiši zvířat například pštros emu ani klokan neumí couvat, asi proto je měly ve znaku australské bojové jednotky. Které z následujících zvířat také nedokáže „couvat“?

- a) Krokodýl
- b) Pavouk
- c) Štika

2. S couváním souvisí pohyb pozpátku – víte, které zvíře z ptačí říše umí jako jediné létat pozpátku?

- a) Orel
- b) Kolibřík
- c) Sova

3. Na kterou stranu (u nás na severní polokouli) letí vždy netopýr, když vylétá z jeskyně?

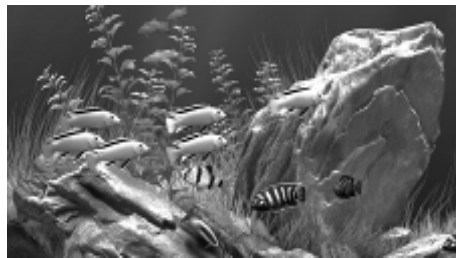
- a) Doleva
- b) Doprava
- c) Pokaždé jinam

4. Jakého stáří se dožila nejdéle žijící akvarijní ryba na světě?

- a) 12 let

- b) 49 let
- c) 75 let

5. Který savec jako jediný neumí skákat?

- a) Člověk
- b) Slon
- c) Kráva

6. Už jste někdy pozorovali slimáky? Jako dětem nám mohli připadat zajímaví, ovšem dospělým zahradníkům připravují nejednu bezesnou noc. Víte, kolik nosů má slimák?

- a) 2
- b) 3
- c) 4

7. V čem je zvláštní lví nos?

- a) Cítí opačné pohlaví ze vzdálenosti tří kilometrů
- b) Dokáže rozeznat až 280 různých pachů
- c) Každý lev má jedinečný vzorec vousků

8. Proč krokodýli zívají?

- a) Jsou unavení
- b) Pro lepší trávení
- c) Ochlazují se

9. Proč nosorožci útočí na vše, co jim připadá i jako minimální hrozba?

- a) Jsou slabozrací
- b) Jsou přirození predátoři
- c) Chrání své teritorium a mláďata

10. Jak daleko můžeme slyšet lví řev?

- a) Až 500 metrů
- b) Až tři kilometry
- c) Až osm kilometrů

11. Ze kterých zvířat měl hrůzu Walt Disney, zakladatel známé firmy produkující nejen animované filmy, kterého proslavili například Kačer Donald, Myšák Mickey či animovaná Sněhurka?

- a) Z pavouků
- b) Z myši
- c) Ze psů

Správné odpovědi: 1a, 2b, 3a (Netopýři vylétají na severní polokouli z jeskyně vždy doleva, na jižní pak doprava. Za tuto orientaci vděčí tzv. Coriolisovu efektu, který také ovlivňuje například mořské proudy či tornáda na základě rotace zeměkoule), 4c (Nejstarší akvarijní ryba se jmenovala Granddad – dědeček – a v Austrálii byla chována v letech 1933–2008), 5b, 6c, 7c (Lví vousky na nosu jsou jedinečné stejně jako otisky prstů u člověka, neexistují dva identické vzorce), 8c (Krokodýli nemají potní žlázy, proto musejí k ochlazení využívat tento způsob), 9a (Nosorožci vidí jen na velmi krátkou vzdálenost, často se stává, že zaútočí třeba na strom nebo kámen), 10c (Řvát umějí jen lvi, jaguáři, levharti a tygři. Lví hlasivky vydávají neuvěřitelně hluboké a hlasité zvuky), 11b.

Sestavila: Blanka Falcníková

Datum	Akce, místo	Pramen - str.	Pořádá, informace
OPAKUJÍCÍ SE AKCE			
celoročně	Rehabilitační 14denní pobyty pro ZP děti s rodiči, areál Jedličkova ústavu, Praha	Vozka 07/1 – 62	JÚŠ, Praha, 241 083 100, www.jus.cz, B. Vlasáková, 241 083 517, vlasakova@jus.cz.
do června 2011	Koncerty České komorní filharmonie. Kongres. sál, hotel Crowne Plaza Prague. Vozíčkáři + doprovody „volňásky“	Vozka 10/4 – 3	Jarka Franková, Pražská org. vozíčkářů, 224 827 210; 736 485 859.
2× týdně	Plavání jako sport i rehabilitace, bazén SOU pro těles. postiž. mládež, 17. Listopadu, Ostrava-Poruba	Vozka 05/3 – 48	KONTAKT bB, Petr Musálek, 724 220 417
pondělky	„Pondělky bez handicapu“ – bezplatné uvolňovací masáže pro děti s postižením, Ostrava-Mar. Hory.	Vozka 10/4 – 30, 11/1 – 34	Masérna na dlani Mariánky, 732 885 182, info@maserana dlani.cz
úterky	Basketbal – tréninky, hala SŠED (Stř. škola elektr. a dřevozprac.), Frýdek-Místek, (je zde i bazén).	SKV FM	SKV FM, Zdeněk Šnajder, 607 531 417, zdeneksnajder@centrum.cz
úterky, čtvrtky	Florbal na mech. vozících – tréninky, hala Středního odbor. učiliště pro handicap. mládež, 17. listopadu, Ostrava-Poruba	Vozka 05/3 – 31; 06/4,5 – 22	Abak Pepino Ostrava, www.fbcostrava.cz, 603 362 127, Petr.Koutny@fbcostrava.cz
středy	ELIM - Klub seniorů, ELIM, 28. října 148, Ostrava	Slez.diakonie	CPKP, Maňásková Dagmar, 596 138 006
čtvrtky	Vozíčkářské ragby, tělocvična VSZŠ, Ostrava-Mar. Hory, tréninky pro členy SKO a zájemce o pohyb.	SKO	SKO – Sportovní klub Ostrava, M. Hüner, 595 781 901
celoročně	TJ Baník Ostrava, sportování s postižením – tréninky, soutěže: volejbal, tenis, stolní tenis, kuželky.	Vozka 11/4 – 48	Zájemci se mohou hlásit předsedovi klubu p. Kožušníkovi, 732 937 989.
čtvrtky 17–19 h.	Klub Prosaz – Klub pro těles. postiž. a přátele, Komunitní centrum sv. Prokopa, Praha 5	Vozka 10/4 – 74	Sdružení Prosaz, www.prosaz.cz
třetí čtvrtek v měsíci	Integrační klub BRÁNA – setkání v klubu pro mladé od 15 do 35 let se zdrav. postiž., Syllabova 19, Ostrava-Zábřeh	CRSP	Centrum pro rodinu a sociální péči, brana@prorodiny.cz, 552 301 408, 774 244 081
první pátek v měsíci	Integrační klub BRÁNA – setkání v klubu pro děti od 7 do 15 let se zdrav. postižením, Syllabova 19, Ostrava-Zábřeh	CRSP	Centrum pro rodinu a sociální péči, brana@prorodiny.cz, 552 301 408, 774 244 081
JEDNORÁZOVÉ AKCE			
Rok 2012			
podle zájmu	Bagrškola – jedno, tři až týdenní pobyt s výukou bagrování, Nová Paka. Bezbariérové ubytování, rehabilitace, výlety do Krkonoš a Českého ráje.	Vozka 11/4 – 70	Sdružení Život bez bariér, Nová Paka, J. Fučík, 603 828 353, J. Fučíková, 603 434 833.
21.–23. 6.	Hudební festival United Islands České spořitelny, Praha	Vozka 12/2 – 36	www.unitedislands.cz
1.–14. 7, 15.–29. 7., 13.–19. 8.	Letní tábory a ozdravný pobyt, Lipanka, Lipová-lázně, Jeseníky, pro osoby se zdravot. postižením.	Vozka 12/1 – 4	CID Praha, 224 817 724, 775 937 707, www.volny.cz/pecicka-cid
2.–8. 7.	Kurz výtvarné techniky, Třemošná	Vozka 12/2 – 14	Sdružení občanů a Dům Exodus, Třemošná, tel.: 377 856 539
12.–15. 7.	Hudební festival Colours of Ostrava, Ostrava	Vozka 12/2 – 36	www.colours.cz
15.–21. 7.	Poznávací kurz, Třemošná	Vozka 12/2 – 14	Sdružení občanů a Dům Exodus, Třemošná
3.–4. 8.	Hudební festival Štěrkovna Open Music, Hlučín	Vozka 12/2 – 36	www.sterkovnamusic.com
9.–12. 8.	Hudební festival Živá ulice, Plzeň	Vozka 12/2 – 36	www.zivaulice.eu
13.–19. 8.	Relaxační kurz, Třemošná	Vozka 12/2 – 14	Sdružení občanů a Dům Exodus, Třemošná
20.–26. 8.	Práce s digitální fotografií a poznávací kurz, Třemošná	Vozka 12/2 – 14	Sdružení občanů a Dům Exodus, Třemošná
30.–5. 8.	Dramatický kurz, Třemošná	Vozka 12/2 – 14	Sdružení občanů a Dům Exodus, Třemošná
10.–16. 9.	Sportovní a relaxační kurz, Třemošná	Vozka 12/2 – 14	Sdružení občanů a Dům Exodus, Třemošná
30. 9.	Fotosoutěž Život nejen na kolech – uzávěrka přihlášek	Vozka 12/2 – 35	Liga vozíčkářů Brno
5.–11. 11.	Tvorba webových stránek, Třemošná	Vozka 12/2 – 14	Sdružení občanů a Dům Exodus, Třemošná
12.–14. 10.	Život bez bariér – výstava s tématem Handicap a Senior, výstaviště Černá louka, Ostrava.	Vozka 12/2 – 13	www.cerna-louka.cz
16.–19. 10.	Rehaprotex Brno (v rámci Medical Fair) – ve stř. Evropě největší veletrh kompenzačních, protetických, ortopedických a rehabilitačních pomůcek, služeb wellness, nabídek pro seniory a prezentace poskytovatelů sociálních služeb.	Vozka 11/4 – 21	Brněnské veletrhy a výstavy, www.bvv.cz

Informace jsou přebírány z uvedených zdrojů a kromě akcí OOV není zárukou jejich aktualizace

Pozvěte ostatní vozíčkáře na Vaše akce! Zašlete informace do Vozkova Kalendária:

Uvedte název akce, pro koho je určena, místo a termín konání, pořadající organizaci a kontakt na ni.

Magazín VOZKA je vydáván a financován také za podpory a z prostředků:

- Ministerstva zdravotnictví ČR,
- Statutárního města Ostravy,
- Nakladatelství UMÚN s. r. o.

OSTRAVA!!!

INZERCE

Soukromou inzerci si můžete podat také na web. stránky OOV: www.vozickari-ostava.cz

PRODEJ

• Prodám rehabilitační přístroj k procvičování dolních a horních končetin za pomoci el. motoru zn. Motren Duo od firmy Kalpe. Starý 4 roky. Motor je řízen computerem vybaveným řadou funkcí. Přístroj má ochranu proti spasmům, které následně uvolňuje. Automaticky detekuje i velmi malé zbytkové síly a svalstvo tak aktivním přišlapáváním posiluje. Lýtčkové úchyty, fixace dolních i horních končetin, kontrolní displej. Pořiz. cena 59 460 Kč, nyní za – po dohodě. Kontakt: tel. 605 577 939.

• Prodám elektr. inv. vozík Vassilli Space 1, nyní s ovlád. pro doprovod (podle potřeby nechám ovl. předělat pro osobu na vozíku). Baterie bezúdržbové. Váha 120 kg, rychl. 10 km/h, dojezd 30 km. Pořiz. cena bez přísp. 150 tis. Kč. Nyní za 30 tis. Kč. Tel.: 776 110 608, Opava.

• Prodám zvedací a posuv. plošinu pro vozíčkáře, užívanou pro jedno podlaží panelového domu. Nosnost 250 kg. Cena 90 tis. Kč. Kontakt: tel. 605 947 751.

• Prodám levně starší sklád. mech. vozík Invacare 2000 LT. Nosnost 100 kg, š. sedačky 40 cm, výškově nastav. a odklop. bočnice, 2díl. odnímat. stupačky, zad. i před. kola bezduš. Nové koženky opěradla, sedačky a nové brzdy. Ostrava a blízké okolí – dovezu. Kontakt: e-mail: klara.pustkova@ikea.com, tel.: 774 088 357.

• Prodám Opel Vivaro Van 2.5 CDTI, 107 kW, r. v. 2010, najeto 6 800 km, naft.

motor, automat., ABS, mechan. ruč. ovládání brzdy vpravo, plynu vlevo (Hurt), elektricky ovládaná sedačka, el. zavírání zadních dveří, elektrohydraulická plošina Ricon, garážováno. Cena 630 tis. Kč. Kontakt: tel. 777 946 466, ou.vrkoc@post.cz.

• Prodám Fiat doblo cargo 1.4, r. v. 2007, 23 tis. km, 1 majitel, servis. knížka, zakoup. v ČR. Oranž. metalíza, 5dveř., 2x zadní boční šoupáky, ABS, dálk. centr. zamyk., el. ovl. před. zrc. a oken, klima, litá kola + sada zim. pneu, palub. počítač. Úprava zadní levé sedačky pro ZTP dítě od 10 let až do dospělosti – otoč., výsuv., mezinožní klínek, boční a stehenní peloty, opěrka hlavy, vše nastavitelné. Úpr. provedena 6/2010 fu Hurt. Cena dohodou. Možné vidět, zaslat foto. Kontakt: e-mail: l.pumerova@seznam.cz, tel. 775 199 833, 469 661 539 (večer).

• Prodám Renault Kangoo, 1200 ccm, 55 kW, 16 vent., benzin, r. v. 2005, 100 tis. km, techn. průk. do 04/2013. Při přepravě vozíčkáře možná přeprava ještě 3 osob – 2 vpředu, 1 vzadu, jinak 5místný. Dálk. centrál, el. ovl. před. oken, zadní postranní dveře šoupací, zad. dveře celk. výklop., střešní lišty, autorádio, zamyk. řad. páky, komplet. systém upínání vozíku – 2 samonavij. pásy na podlaže na uchyc. vpředu i vzadu, bezpečn. pás. Náhradní sada zimních kol. Velmi dobrý stav, bez poruch, spotřeba do 6 l/100 km, barva červená. Cena dohodou, k odběru ihned (Zlínsko). Kontakt: i.londova@oazlin.cz, tel. 777 298 016.

• Prodám Škodu Octavia Tour, r. v. 2007, najeto 70 tis. km, 1. majitel. Pravidelný servis v autoriz. servisu, servis. knížka. Prodej v 07–09/2012. Motor 1,6 – 75 kW, barva metalic–capucino. Automat. převod. Ruč. ovl. Gudosimplex – packový plyn a brzda – v 11/2011 celk. revize a seřiz. Nové letní pneu na ALU dis. + zimní na plech. dis. Autorádio s MP3, automat. klima, elektr. stahov. před. oken, vyhřív. zrcátka, zámek řad. páky, denní svícení, palub. počítač, tón. zad. skla, před. víko motoru (kapoty) na plyn. vzpěrách, senzor couvání. Cena: 170 tis. Kč. Český Těšín, tel.: 728 935 884, 773 935 884, 558 712 666.

• Prodám Renault Megane Combí, 1,6, r. v. 2001, červ. barva, automat, ruční ovl. (brzda, plyn), najeto 127 tis. km, garážovaný. Výbava: klima, el. ovl. oken a zpět. zrcátek, autorádio, 4 zimní pneu. Vhodný pro převoz el. vozíku. Cena 42 tis. Kč. Kontakt: Tel.: 732 841 027.

• Prodám Renault Megane Combí, 1,6, r. v. 2001, červ. barva, automat, ruční ovl. (brzda, plyn), najeto 127 tis. km, garážovaný. Výbava: klima, el. ovl. oken a zpět. zrcátek, autorádio, 4 zimní pneu. Vhodný pro převoz el. vozíku. Cena 42 tis. Kč. Kontakt: Tel.: 732 841 027.

OSOBNÍ ASISTENCE

• Nabízím asistenci handicap. dětem, pouze v Ostravě – např. doprovod do školy, pomoc při vyučování, u mladších dětí hlídání po dobu nepřítomnosti rodičů. Věk dítěte neomezen. Mám velké zkušenosti s dítětem s poruchou LMD a s dětmi s atyp. autismem. Forma úvazku na domluvě. *Ivana Lednická*, roč. 1977. *Vzdělání:* SŠ s mat. – rodinná škola, ISSD Ostrava-Vítkovice. *Předch. zam.:* ved. přípravy učňů, asist. pedagoga, advok. kancelář. *Kurzy:* Pracovník v sociál. službách; Jednání s autistick. osobami a poruchy chování dětí. Znak. jazyk – modul I., II., III., Řid. průkaz. *Osobní zkušenosti:* Senioři, děti s ADHD, atyp. autismus, down. syndr., osoby s těles. handicap. a neslyš. osoby. *Kontakt:* Česká 20, Ostrava-Zábřeh, tel.: 597 578 968, Fischerova5@seznam.cz, mobil: 602 793 528.

VOZKA

Severomoravský
magazín
pro vozíčkáře
a jejich přátele

Rady,
inspirace
a motivace
pro život
na vozíčku

Vydává: Ostravská organizace vozíčkářů, o. s., Horymírova 3054/121, 700 30 Ostrava 30, www.vozickari-ostava.cz, tel. 596 786 353, ICO: 66933579, b.ú.: ČSOB a. s., 373704983/0300 ■ **Redakce 1 – objednávky, inzerce** (šéfredaktor, grafika, sazba, hospodaření, marketink): Ing. Petr Dzido (dz), Tylova 4, 700 30 Ostrava 30, tel. 596 783 174 (10–18 h.); dzidopetr@volny.cz ■ **Redakce 2 – vedoucí vydání, styk s dopisovateli, redaktor, korektor:** Pavel Plohák (pp), mob. 737 238 933, P.Plohak@seznam.cz, Dolní 87, 700 30 Ostrava 30 ■ **Redaktoři:** Blanka Falcníková (bf), Hana Klusová (hk), Ing. Jiří Muladi (dj) ■ **Stálí dopisovatelé:** Miroslav Filipčík (mf), Milena Zahumenská, Josef Procházka, Radek Krupa, Mgr. Milan Linhart, Dagmar Sedláčková ■ **Technická spolupráce:** Tomáš Dvořák, Radan Freiberg, Hana Klusová, Marie Bářňová ■ **Náklad** 1 400 ks ■ **Vychází** 4x ročně v Ostravě ■ **Cena předplatného:** minimálně 100 Kč/rok ■ **Registrace:** MKČR E 12818 ■ **Tiskne** Repronis, Ostrava ■ **Distribuci pro předplatitele** provádí v zastoupení vydavatele Česká pošta, s. p., Postservis, Poděbradská 39, 190 00 Praha 9, tel. 284 011 810, -811, -813. Smluvní vztah mezi vydavatelem a předplatitelem se řídí Všeobecnými obchod. podmínkami pro předplatitele ■ Články (podepsané i zkratou) nemusí být shodné s názory redakce a vydavatele ■ **Vyhrazujeme si právo redakčně upravit externí příspěvky, nevyžádané rukopisy a snímky nevracíme** ■ **Vydáno za finanční podpory:** Ministerstva zdravotnictví ČR, Statutárního města Ostrava

OSTRAVA!!! Nakladatelství UMÚN.

Magazín VOZKA je adresně distribuován do všech krajů ČR: lidem s těžkým tělesným handicapem (TTH) – rodičům dětí s TTH, organizacím poskytujícím služby TTH lidem; Centřum a poradnám pro TTH občany, na kontaktní pracoviště rehabilitačních ústavů, do školských zařízení pro výuku dětí a mládeže s TTH, dále veřejnosprávním institucím, zabývajícími se problematikou občanů s TTH, firmám, poskytujícím služby občanům s TTH, do hlavních knihoven ČR aj.

Ocenění redakce: Výroční cena ministra zdravotnictví ČR za práci ve prospěch zdravotně postižených, Stříbrný kamínek Ostravské radnice a Asociace Trigon za nápaditou zpravodajskou a publicistickou činnost, Cena novinářů redakce zpravodaje Ostravská radnice a Centra pro komunitní plánování Moravskoslezského kraje za šíření informací o životě seniorů a zdravotně postižených.

MOTOmed®

léčebné pohybové přístroje

Přístroje uvolňují křeče a omezují je, napomáhají větší pohyblivosti, podporují trávení a látkovou výměnu, podporují krevní oběh a funkci srdce, zvětšují objem svalové hmoty...

Přístroje MOTOmed dokáží detekovat zbytkovou sílu v nohou či rukou a pravidelným cvičením ji zvyšovat.

- > *neurologická onemocnění*
- > *Parkinsonova choroba*
- > *skleróza multiplex*
- > *mozková mrtvice*
- > *spastické ochrnutí*
- > *příčné ochrnutí*

- nový uživatelský program
- více motivace a zábavy s novou hrou MOTOmax
- efektivnější cvičení s novým, účinnějším cvičebním programem
- viditelné výsledky a bezpečnost s lepší zpětnou vazbou pomocí doplňujících funkcí

Na možnost financování přístroje si vyžádejte informace od výhradního dovozce pro Českou republiku:

REPO-RECK spol. s r.o., Jablůnka 239, 756 23 Jablůnka nad Bečvou

tel. 571 452 291, fax: 571 420 855, mobil:603 214 000, e-mail: kontakt@motomed.cz, www.motomed.cz

Úpravy aut pro invalidy

Ruční ovládání všech druhů, mechanická i elektronická. Komplexní řešení přepravy. Plošiny, rampy, otočné sedačky.

Osvědčení od MD ČR a SR. Montážní střediska v ČR a SR.

IROA-HDC s.r.o.

Lodžská 808,

181 00 Praha 8

Telefon: 233 552 309, 283 852 945

e-mail: iroa@volny.cz

internet: www.iroa.cz

Svoboda pohybu.

Nájezdová FLEXI RAMPA

Snadná přeprava vozíčkáře.

- Jednoduchým pohybem lze rampa sklopit do roviny
- Žádné omezení zavazadlového prostoru
- Rychlá montáž

Úpravy vozidel bez omezení

Naším cílem je zlepšení života handicapovaných lidí a jejich plnohodnotné zapojení do života. Proto z každé zakázky přispíváme na konto bariéry.

pro více informací volejte na: **381 278 043**
nebo navštivte naše internetové stránky